

AB 133

აფსნებთი აკოებცია

აქიამინკაალაქუა

ОБЯЗАТЕЛЬНЫЕ
ЭКЗЕМПЛЯРЫ

აქუა
აფკიბნეფთუთუქტა
1947

აფსნობი აკოეტი

აქიანიკი

AB 133

აქიანიკი
საქართველოს მეცნიერებათა
აკადემია
1947

ღვრძიბ კულია

სტალინ იხაქალა აზია

აშხა ირხაფხოიტი ალაშშარა,
ურთქუა ირხაკნე აფსთჰია ძსოიტი;
უარა ჰაუცუბ გულა ფსგლა,
ჰაიგურღაჟა უხად ნაჰჰიოიტი.

ადგაგულ თბააქჟე, ასოვეტი ტიგლაქჟე,
ზეგაჟე ჰგურღაჟო აბრა ჰანხოიტი,
აბრი აზე, სტალინ უზე,
გუ-შამხგლა ზეგა ჰფერუოიტი.

გულა ჰგურღაჟო, ჰნაპე-რქუაშო,
ანამგურ რახუც ნაჰარხხოიტი,
აფშოვი მშოჟნი რგბქქუა ნაწარძ,
ჰნამგურ აბჟე ჰტიგლა არჩხხოიტი.

ჰალშარა დუქუა ხეს ურგმოუპ,
ჰა ჰკოლხოზქუა ითიგ-იფხა იგგლოუპ;
ჰგუცქჰა ითეწუა ჰაჟია უზკეუპ,
უნეჰააქჟახე აწიცა ჰკეუპ.

იამუძაკუა ზნე იადგდგრ,
ანიბაშრა მცაბზ ააწგსგრ,
ჰა ჰაყამი, იჰახაჩაპ ჰარა
ჰტიგლა გურღაჟხუ აჰააქქუა.

ნაგძარა უმაზ ჰარა ჰთახე...
იგურღაჟახუხააიტი ჰბაჰჩა, ჰამხე,
ქილარ რგუშთგხგას, რგუ ყაწიგას,
იშითე კაკაჰხააიტი უხად რდღუგას.

ადგაგლ თბაქაჲ, ასოვეტ ტიგლაქაჲ,
 ზეგაჲ ჰგურღმო აბრა პანხოიტ,
 აბრი აზე, სტალინ უზე,
 გუ-შამხელა ზეგა ჰფერუოიტ.

ალბა ააზუჯაშხელტ

ილაშკოუბ, უაფხა იგლოუ დეუბაძომ,
 თენროუბ, ეიბაშრატი ბჟეკ უაჰაძომ;
 სგლოუბ ავაჰა, ყაიმათშია იბაუა,
 იშეისუაზ ამშუნ-თენი, საზეფშუა.

უბასყან ლაშარაკ ამშუნ იაახეჰქალტ,
 ზნაზე ინკაციან, იარლასნე ინკაჰქანტ;
 ციემზარკერაზაბ იზერლამაზ აბრა ამშუნ.
 უი შაჰკუბ აგურა ზგუეიტ, იანგზბა სნაფშუნ.

აბრი ეიფშო იჯასშაშაზ აკაგესკა ისემბაცეზტ,
 სხათა იზბანძა აძიე იჰიონგაჲ სმაჰაცეზტ;
 სგლოუბ, საზეფშუეიტ აბრაყა უი იზბაზ,
 მეცხუბა სგუ-იახუეიტ ღბაკ შააიუაზ ანგზბა.

კრააწუეიტ ისემბეიჟთეი უბრი, იაიძეიტ ბაიგუა,
 ფშაალა, აზე ზახაზ ინადგელტ ასქალი.
 სნიეგურღმან, სნაფელტ უბრაზხ სეცკაკენ
 გუდკელარა ცენხურას ინანგესშიტ სხაპე.

კერწუან ისემბეიჟთეი იარატი ციემზა ლაშარა,
 უაჟი აბრაყა იალგენხოიტ აწგხ ლაშკარა,—
 იარა უბასგაჲ ისმაჰაცეზტ უი აბჟ გუაჲა,—
 ფსე-ზხაუ აკ ეიფშო ისნათეიტ ასალამ გუახუა.

ინეინგ ვარალა აცჰა იანადგელ,
 სნეინგ უბრაყა ავარა სნადგელტ,—
 ინადესკელტ სხე უბრაყა, სძერჯუა,
 იყაზაბ სა სეიფშო იარგაჲ აგუ წგსწესუა!

1945 შჟ.-

ახაწა-იხაწა იაზია

ახაწა-იხაწა აჭერხაწა,
აფსნუ ახად თგზგაზ არფეს ხაწა,
ახაწა ღევ, არფეს ბზია,
უი ვოლოდია შარაზია.

ქაშოისტ ტანკეუი ხელა-გულა,
ინეილუეიწიტი ბზარბზან ხელა,
ურთ ხუბა-ხუბალა უა ინეილაპაიტი,
ინაქტიკვზ ზეგა უა ინკაპაიტი.

აფსაცია რზ დეხადგრპიეოკუბ,
პალაცია რზ დსამირლგქაგუბ.
ახაწა ღევ, არფეს ბზია,
უი ვოლოდია შარაზია.

უი ზეტსადეგელ ზხე ნაქუზწაზ,
აშოურაზ ზეტს იამეიგდაზ,
ხადღლა-ფშალა უბრი დეტსიტი,
აიბაშრაქვ უბრა დერშიტი.

იანაკუხაალაკა უი იხად ფსუშამ,
ზეგა ჰგუ დთახააშოტ, უი დაჰხაშოთშამ,
აფსუა ქილარა—აჰისა, ხაცია,
უი იზ ირთახეტუპ რაშია, რაქია.

ახაწა-იხაწა აჭერხაწა,
აფსნუ ახად თგზგაზ არფეს ხაწა,
ახაწა ღევ, არფეს ბზია,
უი ვოლოდია შარაზია.

ა მ უ რ 2 5

უხეტუან სველან იანცივლაშოოზ შექცაკ,
უთენჩენ ანგვა იგაზგო ითოუ ხეშწას,—
აფხენ ფსთპია წალი უხელწუან ნაყ ფსტენგ,
აქაქა ზხელწუა აქუბ ითოუ ახშო ფხა უეიფშონგ.

უარეი სარეი ჰგლან ააიგუა ჰაიხუაფუშუა,
უაჟიოლუბ იანახუტ უბლაქუა ქუაცქუაცუა,
იანა აწხ ფუჟიწხაბ სარა სეიფუშ უნიიანიუა—
უბრი აწხ იჰანაპიტ გურლმაჟიბე—აიაირა.

იზბოიტ ჰაციაიგუტ უარგგე სარგგე,
უს ჰაიქუაფუშუა ჰგლაუბ ქუაპაკ ეიფუშ უეზგგე,—
უჰიგცემცუეიტ ხუქკ უარა აკგ უჰიარცგ,
ანა აგურლმარა უიანი იუზჰიომ აკგგე.

აშარახა ინიეგუოიტ, აძაძა კანაპიოიტ,
ქუემთ ჰაიხუაფუშუეიტ, ანა ჰგუ ითოლ ეილჰარგოიტ,—
ჰგლოლუბ ჰგგჯაგგე: აბრა—ამშუგნ თბაა, ამშუგნ,
ნასგგე იდგუძმოლ, უაჟ გურლმარატი მშუგნ.

აიიანირა

ადუნეი დუ ნეიწგბ აქუგ,
იყალაეიტ ზეგგე ზზგფუშგზ ათენჩრა,
გილგხხეიტ აჰაუა, აძგ,
იშითგ-კაკაქტ აბნა-არშიგრა.

აიბაშრაქუ იააფსაზ აგუ-შამხგ,
ინალაგაიტ უაჟიგ აფსშარა,
აფუშა იარკანძაზ ანაიქუგ,
ილახქუგხნაიტ უაჟიგ აბრა.

აუსურა იაშცგლაზ ანაპქუა,
იბტიომა რჩგრთენჩ ეგგემუგ,
რქუგნარხაიტ ირბარცგ რგმხქუა:
დათახგუბ უაყა აკრგუგ.

იააკაქეეიტ ზენდა რხგრქუქუა,
ზგჯნგყა იაიზ, ზაღა იიაიხგ,
ილულუახეიტ რგუ-რშამხქუა:
იზბო ირჰაიშტ: ირგლშუეიტ აიაირააა

ამშოენ აზუ

ამშოენ თბათეცე წა ზმადამ
ინგელტ წხებეონ იკაფხო,
ლაშარა სსაკ. წვაზმადამ—
მზა-მვა ციაჰია ეილგჰქო.

აბრი ამვა შინეიშინეიუა
ეილარგოიტ ციქურთაცეშოქუა,
ინეილაფსაუა რსსა-რსსანგ,
იფეხააზშია ინეინყანგ.

ახა უეიზგაგ ურთ შოფელა
იციოიტ ეიხო ნაყ მზელა,
ფერხაგას ირგმოუ ზეგაგ,
რგგუხაა მკგ მალახაზგაგ.

აბართ დგრუაგა იკაქქოიტ,
ხი-რაზნიწას ეილგჰქოიტ;
ჟი, წხებეყოენ მშოენგჰქალა,
იჯაშატიუბ აყაზშალა.

აზუარუზ იაჟია

უაბაყაზ, დად, აიაწია ფშოძახუ?
უაბაყაზ ას შოანიძა აძაძა უქოაშოგ,

უფშოძაძა, უკუაფა უკუალკუაჯუა,
აწგხ ლაშცა უალგფხუა ულაშოძა?

უგუ ითოუმა შიადეხა სგელტ უჰიარცგ?
მაჰ, უსწიყაა ჰზეიბაშოთამ, უნაწკგ?

ზნგ ცქმა იგუათ აუს შოააუა ჰაცცაქნგ,
ჰაიცილბნგ ჰშოაარგბუა ჰაილახუნგ,

უაფხა ჰგელოეიტ, ჰკიალუოიტ ჰამხ აყნგ,
საათსეიტ ჰია აძი დაშოშოუამ აბრი აყნგ.

ცბალუატიგს იჰამაზ ზეგა ყაჰწეიტ,
აუთრაქუა ზაა ილაჰწან იიაწიანჰეიტ.

პითაგორა ზეგა პრეგლან, იაპრაშიეიტ,
აფასა შალალან იპაწკუეიტ.

უაი, ჰაიცილაბებ შეჟ აგვლარაზე,
ინანამთოუ აუს ააურაზე...

უი აზე აძიე ჰაიწახომ ჰარა,
უაყუწ, ამალა უჩაპნუმშიან უარა,

იზბანზარ ბზია იაადგრუეიტ ჰარა
იშაგხაძე, იშხანწაროუ აკრურა.

აიწია შაპა-შაპაუა იააშხანხეიტ,
ართ ირჰიან ანაჰა, იააფხაშეიტ.

მაპ, დადრაა, შიარა სშიაცილაბჟამ სარა,
ღეკლა აუს ზუქუო შირეიუოუპ შიარა.

სარა სშიგლაფშეიტ შიარა შიუშა ზბაპ ჰია,
ამრა გვლანძა ალაშხარა შისგრბაპ ჰია.

აბმთვი აჭარციანი

ამრა გვლჟეიტ, იკაფხიოიტ.
აშით კაკაჭეუეიტ, იფშოძანოიტ.
აწებ კმაჭხან, ამშო იაზჰაიტ,
ამშო ანკმაჭხან, აწებ იაზჰაიტ.

აქიცია ანაატსა, აჭხარ გვლჟეიტ,
აჭხეც უსქუა ინარჭაგვლჟეიტ.
შინეილა აჭხარცია, შიგცცაკლა,
აუს ღუქუა ყაშიწალა!

ჯ ა მ ბ უ ლ

ს-წას იშაკუაქუოუპ უარა უქაქა
იუნგუგანეიტ კვრ ჟია-შაგქუსაქუა,
ანა იუნგუგშოძომ უი ასახა,
აბას უყოუპ, ჯამბუულ!

უბეგ წარნე ზენდა იფშოდანე,
კაფკაფ ბეგმზარ სარა ისმაჰატ,
უარა უაქინე უბეგ დულუანე,
ისირუბ აბრი, ჯამბულ!

უარა უაშია ძეხაწას ილზეიუეიტ,
გუბგლრა დულა ჰაქილარქუა რზე,
უარა უაშია ბზია იშითუეიტ,
ჰა ჰტიგლა ეიფშო, ჯამბულ!

უაქიეინრაალა ჰალა დამუეეიტ,
აცხა ეიფშოუბ ჰაუაცია რზე,
ბზიაბარატე უბარა იაჰიოიტ
ჰა ჰტიგლაზე, ჯამბულ!

უარა უქვალა ქილარ აშია რჰიოიტ,
ზზე იაქუითუ ჰარა ჰაქილარ,
ურთ რხაწარატე უბრა იაჰიოიტ
უაქიეინრაალა, ჯამბულ!

ჰაფსადგაგლ ანასგფ აზე
იქუფარც იხზიოუბ უი აფაცია
უხზიოუბ უარგაგ უქუფარაზე
აქკუნ გუ ზმოუ, ჯამბულ!

აუხაჰუიი ამოუზნი

აფსგტკვზ იმზხუა შქაგრუა ამშოზნ დენხგლტ,
იკათ ნეიწგზ, ინარფგრნე უანხ ინთეიქტ;
იხქაგნაგაგ იგუ რგზხალონ აშხა ფშოძაქუა, —
დანხაფშო იბეიტ, სგლა იხგბგზ, ხარატი მხაქუაქ
იგუ ნთგურღააიტ: „იზიანუძოლუპ!“

აშოარაცავ აშხა იქალა დნგწატიეიტ,
აშოარახ-ფე შოიგმზაშოა უაყა იძბუეიტ;
უი უახტე დშოგფშოუაზ ამშოზნ იბეიტ,
უი დანხაუეიქთეი ოუმა ზეგა წუეიტ, —
დნგქაგფსგჩჰაიტ: „იგუყაწაგოლუპ!“

ნას სასოჲმა შეგგუხააზგმგო ართ შიარა,
ამშოგენ-აშხა, ინეიბეიფეშინგ იზმოჲ მჩხარა?!
სა საძიგენგ ისზგშთგმხოტი ეილგრგანგ,
შია შინაზხანგ იშიეილმასშო ჰია აკ ძებნგ!
უბრი აზგ შიარა იშიზეიფეშოჲ სარა საშია,
ზენდაკ ეიფეშინგ ან ლხუქჲუა რზგ ილჰიო აშია!

ბაგრატ შენჭუბა

32-მადკე

იშოვიშოვიუა ჰართ იაჰნაფხო,
უა, ისირუ ამრა კაფხარა!
ფსთაზარას ირგემო ფსგ ზხო
შიახუალა იზგჩო აფსაბარა.

იახა ეიფშო აქიგტიძაგა უარა
აუატიფგსა ირგუთონ აფხარა!
უა იურშითუან ეს-ააფგნრა
აძენ იარგუაყუაზ აფსაბარა.

იახა ეიფშო უგგლონ, უთაშიონ
იშითეშორახონ ულაფშო ახანეიუაზ.
ახა იშოშიააც იმი ზეგა იშიონ
ჯაბაალა აუაგვ იხანდეიუაზ!

ბჰციასჰია იყაძან შოუკე,
იიასუან აშოქუსქუა ზქაგლა,
იაზფშოზენ იგლარც მრაკე
აჯაქილარ იგუაყუაზ მიტიგლა.

იგგლუეიტ უი ამრა ჟოჟუაძა
აჯაქილარ დუნეი რლაშოარბაგა,
კრემლანხტიი იფხოიტ ჰარაკძა
უახეი-ჩონეი იფკემ ამრახუაგა!

უი ამრა უბას ეიფშო იმროუპ:
ხაქუითროუპ მრახუაგასგაგ იაშთუა
იმიასძო ნაძაძა ააფგნროუპ
აჯაქილარ რგფსთაზარაქო იარშითუა!

უი სტალინ დუ იმროუბ იარა,
ითამშიაძო ადგაგლ იაზგელაზ,
ჰაჟილარ დუ აკივზებაზ ატირა
იზგრლაშოზ აამთა ჰაზნგლაზ!

სტალინ იმრა, იამამ ძენრა,
ახან იხაშიაშიომ აფხარა,
ფთეიქუაწიაკ იალშოომ ახზარა
იარლაშოოიტ დუნეი აფსაბარა.

ნასგფ შაკუაკუა რითეიტ იარა
იიაძაზ იქილარი იტიგლფი.
ილშოეიტ ჰალა ითარხარა
უი გუაიჩლფი, ხაწალფი, ხშოგლფი,

ჰა იპაზთაზ ახაძი აფშოეი,
თააციაკნგ ჰხაძაძაზ ნაპ-ჰადკელ!
უი იმრა ნაძაძა უშოეიშოეი,
ზეჰანაშოეიქუსა უაგმგზ ჰაფსადგაგლ!

ჩოანბზილა

ისტანგუბ, ავგზცია, აბართ შიგეუთანგ,
აცფგხაქუა ხიდღლო სა საწიგცა კნგ,
სვაგელან იშისჰიარც აბას აფიანგ:
ჩოანბზილა, ავგზცია, ზეგა ჰაიბგანგ,
აქაძი აგუამჩი რგლა ჰაიქუშოანგ,
ხაია-ბაა ჰამამკუან ზეგა ჰაიმიანგ,
ჰაფსადგაგლ აზეჰაა კერ ჰაფსანგ,
ჰაინიააიტ, ავგზცია, ეს-ოქიანგ!
ჩოანბზილა, არფგს აიაირა ვანგ,
ფშეშოეიქუსა ამცი ახათეი ჩჰანგ,
ზეგნეყა იხენჰიგზ კერ იააფსანგ!
ჩოანბზილა, აფჰიგზბა, მცხუ იგუქნგ,
ბეხაარა-ჰერხაწა იბარა ბთანგ
ამოქუსქუა ზავგეჟუაზ ამვა ბაფშონგ!
იანგშიკელ ადრუ-ჰია, ზეგა ჰაიბგანგ
ჩოანბზილა, ავგზცია, ეს-ოქიანგ!

მოსკვა

მოსკვა, იახვისუა ჰათსადგაგლ აგუ,
 უა კრემლ ძეშოძა აიაწია ზნაკუ,
 ჰტიელა სირ იქუნხო აიშცია ჟილარა,
 ურთ ზეგა ურზეფეშოზენ უგუაკაოუპ უარა,
 ბეზშია რაციალა უბზიბარა ქუწო,
 ბეზშია რაციალა უაშიაქუა აფწო,
 ააში შოგქუსა უნგწრა იაფელოიტ დარა,
 გუადუროლუპ ურთ რზე უხაძ აპიარა,
 ირეილჟუ სალამ უარა იუზკოჟა!
 უა, ზაკუ ნასგეფუნი იუმო, მოსკვა!
 მოსკვა, ლაშარა, მოსკვა!

კრემლ დუ ათამცაქუა ხეხა ჰარაკა,
 იკუალგკუაჯოიტ აიაწია ჟაჟაძა,
 დუნეი ზეგა იქუფხოიტ უი აშიახუა,
 მილლიონლა აჯაქილარ უი იაზგხაჟა
 გულგრთა მცაბზნგ რგუაწა ითაშოუპ
 ნასგეფ რგზნაზგო მრანგ იაზგეშოუპ.
 ჩაჯარა იყოჟმა ქალაქე აბას,
 ჟილარგ ზეგა ირგმან უი გულგრთას,
 რგუთეხხეი რხუცრაქუეი იარა იაზკოჟა?!
 მამ, უარა აძიკ უოუპ იყოჟ, მოსკვა
 მოსკვა, ლაშარა, მოსკვა!

იმშაძოზ აწხ კახაა იზგრშაზ,
 ნას ამშოქუა ნასგეფლა რგშითრა ზელშაზ
 სტალინ დუ, იჰაზთაზ ჰართ არაზყე,
 ზნაპ ლულუა იაკუ ჰათსადგაგლ აფსყე,
 უი ზლაფეშო ხაარა ნაძაძა იუხეჟ,
 უხაწიგცარაზტიჟა, უბზია ზთახეჟ,
 ჟილარგ ზეგა რგნასგეფ იარა დაზხო,
 უი ეიფეშო აჟაგე არა დახგენხო
 იმჩი ინშოგვი ჟილარგ ირგეკოჟა!
 უნასგექუა ირეილჟუპ აბრი, მოსკვა,
 მოსკვა, ლაშარა, მოსკვა!

თვეს ივანეა დღონ შარუან

ფსაატიკ მჭუხნაძაც მაკანა,
იააცვიელაშოიტი აღიასმე,
იმღწერიწიან ამიგანა
შარუან დღიგქულაშეიტ ამხანმე.

ქივან წაულაქო ამხა კამეუა
აბლა კმათოუშია ითააუან
ახუნუა-ხუნუა ჰია იავემცაკუა
იჭუხნათაძა ფშოაკ ააუან.

იმეა აფეხმა იქამძეგძეგრძა
დნარგწავგულტ უა ვ-მეფიკ.
იჩუკვიწიხენ იყუამშიეშიძა
ნას იააქოინგიტ ვ-ქეგმეფიკ.

უს დეშენეიუან „უა, შარუან!“ ჰია
აძიგმე შოჭოითუან ნაიაჰაიტი.
იშთანხ დაიიუან აშოგერ-შოგერ-ჰია
იარა იგულა-ქკუნ უაჰაიდი.

„მეფეგზია!“ „ბზია ზბაშა“.
„ამშო ჰაუიტი იკაუთა.“
„ჰანბათალაფი?“ „უიაც ახუაშა“
„იხეი უაწიი ჰალგოიტი უა“.

იშეცივაფიოზ აანდა ახწესთა
ნაყ ინხწიტი ეიმიანე,
რაფხმა იშთამი ქილარ რემუსთა
აჩაავრა ბეია ყალანე.

უახმეფშოლაკამე არხა ეიუქენე
ილოუბ ამხე თგრთიანე.
უა აფშო ბზია ალაპყმა ეილგშნე
ითაგელოუბ ივანე.

აქილარ კელსიტი დუკ მგრწეკუა
აკოლხოზაა რაციავნე,
ხუქი დუი ნას იმფშოკუა
ამხე ითალაფიტი რეჩოშოანე.

აფშო ვიზერგოიტი კლავთ-რაციალა
იაწეიბაწოიტი იცცაკაშუა.
უბ იზენრგელოზ აფშო-ციალა
აუარდენქუა ცოიტი იქაშუა.

შოლუკ იქშარჰოიტი აფჰი ანემჰა
ხ-ჰეკ ეიქურწოიტი ეისანგ,
აძენ აქუა იარბაარემ-ჰია
ავეი აძეი ეიყუებანგ.

შოლუკ ეიქუქაგრთუეიტი; „უა, პახუალა
აწლა სეჭულოიტი იააგშ აინა!“
„უა, კუჭერ! აგუაშიანაალა
არახუ იააიუა ფხაც, უეინა!“

აბრივადირ იხაძუბ ჯარმა
შოლუკ იაციაჟიოიტი უს ჯაფხაა:
„აფშო აზემკეიტი აკახარმა
ანანგრა თიიტი იახაა.“

„ამშო შაგბზიო ჰალშიგრგაროუბ“
„— უსოუბ ჰიარაკ ათახემ.
ლაპყაბკ მერძეუა იალაბგაროუბ
ცქმა შიეიმიდაროუბ იახგერხემ!“

აუს შაგრუაზ ხემა-ფსემი
ხაწეი ფჰაფსი შაეიბაკაშუ,
მგზ დუკ თარგალტ აკერწემა?
მაზ, უაჟიამი შებჟაგუ.

ჩაგუ დაციაჟიან: დიდ, აკ შიასჰიპ
იშოლალუილუაძა იხახუ.
— შიფესეშეშია, დიდ, აკგ შინაცჰაბ
აჰისა იაარგაეიტი ამხახუ“.

რთააცია რხუ აკუმ იწეგა იაცწან
იაარგაეიტი აქატი რაციაანგ.
ამხნგზცია რა-დუკ ამწან
იტეიეიტი კრგჰო ეიკუშაანგ.

იზნო იზე აჭატი მაქდამ:
აში, აბესთა ნას აკუტგე,
ამიქარ ჰია იუმეილა აკუტამ
იქუენაადა, უაზფეშოიშ!

აყაბაქეგე პეპუა ისირხა,
ნას იგულხენ აკაკან,
იადერკვლარც უაყი აქვგრხაი
პერპელჯეკა უსგეგ იხიან.

აწიცა ეინერყაოიტ აქახ-სახ-ჰია
ჩხაან ბზეილა, ბზეილა იუკვიტ.
„სემნეჰიაკუა ასგეგ უცაპ-ჰია
სეყაწიყამეზტ, უცაკვიტ!“

„იუფერხაგამ, დად, უქკუნოუბ,
ნას მაქარუბ, იჟი არი!“
„ავე ზთასთიან ბარა ბზენ აუბ
იანგტკვლარ ყამლარი?!

ბაკურა დციაჟოიტ; „შიენხა შიასნე
აკვრ ზუგხ იაუბ კვრ ზერჰაზ,
შიაარგხრა გურდმა ჩგსნე
შიევენე ინაჟიგო, დად, აბას.

ჩხაანგეგ ცახუგეგ იგურდმალაშა
ზხატი ჯაბაალა ინხაუა
გურდმა-ჩჩარეი იაცგზწაშა
ზემრა თამშიადო იფხაუა!“

იმეიხუმარუახ, იშეინძასლახ
კრეჭან იალგვიტ ილასნე.
რემხე ინალალტ აფშა ზლასლახ
ნას აგურქა-ჰია ინაწესნე.

* * *

ხელბეჩხოუბ, აილაშიშიგრა
ოჟიშთა აბარ აჩხაზნაკუეიტ.
აშიადეშ ახეუბოიტ აბნა რშიგრა
მრათაშიარა წგბლააუეიტ.

აღვა ეიშელოძა ჯარა იკვიუეიტ
იაწიაკ ციერწხეიტ იფხარცე,
ამხახგენტოი შარუან დნეიუეიტ
თენჩ ილაბოიტ იფხძე.

ამგან დხუცუან; „უახა სანრგლაზ
სარა სტიგლა ეიქუზგროზ,
კერ საზხუცხან უს გუანგლა
ზენგდგ ათაბიაქო სანტიალოზ:

— ზტიგლა ხაჩანგ გუამჩ დულოლა
იხურა შიართაქუა რღმანგ
ნას სგნხაბ ჰია ხაძგლა-ფშაალა
ზგენ იახგლაზ ეიბგანგ.

ისჰიონ: დრეიდჟუბ უი ნასგფლა
ისჰიონ: დარბან? ნას იანბა?
უი სა შსაკუხან ირბეიტ სგბლა,
ეიქარამქუა ლაბქუაბა! —“

იაიკურშან აფსაბარა
იგუყაწაგან იბაუან.
ამხახგენტოი დიაფსა დკარა
თენჩ ივზყა დცონ შარუან.

ს ზ ქ ა ლ ა ქ ე

სუქალაქე ისზგმზო სა სგუახზარა
სნეი-ვეიუა სალოუბ თენჩ იახა აბრა.
აქიუნ კრეი-კრეიუა მაკმანა შგუბ,
აგაქუა ბაჰჩა იაწიალა ინაშთუბ.
იზბოიტ, სუქალაქე, აყუა ზაკუხან
მგცხუ აჩრეითაკნგ იახა იშაზჰან:
იზბოიტ, აძრგარა ახგყაზ იბან
იხაწიგცარახა იგვლრეიტ ახან,
იზბოიტ, აღიქმანქუა ქუაციკ იაყარან
აუნეიხაგვლაქუა გვლტ რგმცხურას,
ამჰა თშიარაქუა იახააქუაზ ავარ

AB 133.

უა თვეს იახარებამ აგუამ, აყდემსარ,
იზოიტი, ამჟაქუა კახაა იჩაფოლუბ
უახანილაკ ჰიენწიადა იზახწიადა იგოლუბ.

ბზია იზოიტი, ავა-ფშა ხაარა სენდო
სეკალაქე ბაჰია სეჟოროლო სანთო.
ადენგეგ მახუ-ხახა ზმოუ წლა უბიძომ,
ურთ ზლავგრო აბლიაწია კადსომ.
აშითქუა ქვასე იანარაზ იშითუა,
იხაადა ირგქუფხოიტი ამრა აშიახუა
ამშოენ ყუანდადა იავოლუბ აბრა
აციქურფ ახადარჩ-ჰია ინასუა აყუარა.

სეკალაქე, იზბაზ სგლაცია ანგბტგზ,
რაფხდა აზზიაბარა ამცა ზაკუფზ
აბრაუბ იახგზდგრ, აბროლუბ იახდგზჰა
აბრაუბ ავგზცია ლეგქუა ახდგრჰა!
ურთ ფეტვგკ გყამ, იზბომ იახაა არა
ადიერგვ ირფეიფშოენ ხაწალა აფსრა.
იუფგრწიტი აიბაშრა ამცა ანაკვ
ჰაფსადგაგლ ახაჩარაქო იციეიტი შოუქგ.
იუღგრუეიტი, სეკალაქე, უი აამთა ზაკუფუ
ახთეფ უნგეყყალა აბარ იახაუნუ.
აკვდგსკაოლუბ, აიბაშრა შოუან იმცახა,
ჰაშხარა დნგქუგელან დნგწვრც ალა,
ილა აშა ხგწილო დიარც ითახხეიტი,
ილგმშეიტი სეკალაქე, უარა უეიქუხეიტი.
უმრა-ხაა იქუქკო უარა უქვზ ზგზჰაზ,
ქერთტიგლა აწეი-მშო ხაძელა ჰხაადაზ,
უი აფთა ეიქუარალა ჰაშხა ანგშიშგ,
დაჰხააიტი, ხაწალა ირგეიტი იბჟგ,
ჟილარგ-ზეგა იცგგლეიტი არი ნაზაჰაზ,
ჰბერიია ჭგრხაწა ეიქუირხეიტი კავკაზ.
ჟიეტიაახგს ირზგმგაზ ამცა, აბგლრა
აგუაყრა იაძრგჟიხაოუ, აყუა უარა
უბრი დუხადაანდა ანემს დააძარ
იალშოონ უცცგშინა ზენდას უბგლძარ!

აყუა! ითახაზ დიასკურია აყუებ
 იუნგზბალოიტ სეფსადგაგლ ათო ურგზ.
 აბრაკუნ უი აქალაქე ჟიგტი იახათახაზ
 აგაქახაზ გუაშისგაგ იამაზ კავკაზ.
 უხეკუაქუ, ამშოზნ ახაარჩ ახაარგო
 იაზონ დეზლაძხეწეზ ააინაან „არგო“.
 კოლხაა რთეფჰა-ფეშოძა მედეია ლჩოძანგ
 აბრაკუმ დახიციოლ უი დინგუენგ?
 იფხეი-ფხეიუა იულგან ირგონ არჰიცია
 უი ხაგლა ივგჩაზ აბრატი აუასცია.
 ზაყანტი უშითხააზი სექალაქე აბრა,
 ზაყანტი უაგახააზი ნას აბგლრა!
 ზნე ურაცია-ხხერახა ალვა უხატთან,
 ფსგზხო დუთამკუა შოგქუსგლა უქაფთან.
 აგაქვა ეიმაღან ბნაწას იუუაძა
 უხნავონ აძრეჩარა-აპყეზ ჟიპაძა!

სექალაქე ისზემბო სა სეუახარა
 სნეი-ვეიუა სალოუპ თენჩ იახა აბრა,
 ისთახეუბ, სექალაქე უბას უზალარც,
 ბაჰარა-ბეგეშოლა უბას უშითლარც,
 სასაიირა პატულა უხაგდ გალარც,
 აყუა, უზვგდან უბას უყალარც!
 უი აუავ ახშოგვ დუ ჰტიგლა ეიქუზერხაზ
 ზემშოლა ნაძაძა აიიირა ააგაზ,
 ზემშოლა, სექალაქე, აბას უკაქეპაზ
 ზეგე ჰზეჰია ენაგე აჯაბაა ზბალო
 ზნე-ზენლა აგაქახაზ უი დანაალო
 უშითე უბას სექალაქე იგუ იაზურჰარტი
 სტალინ დუ ქუნაგალა აბრა იფსიშარტი.

1946 შწ.

აიააირა აშოშ

ქილარ რეფსთაზარაქო იყოუბ მშოქუაქ,
 ირხაშოთრც იალშოომ ურთ ალუშიაკ:
 უბართ ირეიუოუბ ვენვაჟიი აკგ,
 შეჟემთანკ აიბაშრა ამცა ანაკგ!
 უი აჩონგ დანგქულა ჰადგაგლ ალა

ჰანასგვ ჰაზგქუგვლტ ხაცინგმერხა!
ახათა-ციგმა, ასეთიჰია ნას აფშაჯა,
ალაღრძ, აგუაყრა ნას აგურჯა
იფგშიაუა ჰნეიუნ, ჰამრ ეიზაკენ,
აიაირა ჰაშთან, აიაირა ჰთანგნ!
იგვლჟეიტ ამჟქუს, ჰგნჯაჟეი ხუბა.
იგვლჟეიტ ამჟ, მაი მზა ჟება.
უი აჩუნგ ნაძაძა ჰალა დთანჟეიტ.
აიაშა აიაიტ, აიაშა იაგჟეიტ.
იანმა ეიფშო შიგშოქუსა ცააიტ ითაკუქუა
იანმატი ჰამშო ყალომ იხუაშუა!
იანმა ეიფშო იკახაა მრანგ იხნალაშოტ,
აიაირა იამშუნგ ნაძაძა იანნაშოტ!

თაგაღანტი ი აბაჰჩა

აბაჰჩა გვლოუჰ ეიჟიხაშშგლა,
ალ, ახურმა, ნას ამჟია,
რაცია ხზრეიფშო ეიყუნშიგლა
უაყა ირგქუჰ აჟემჟია.

აშიერ წლაქუა რგბღგ ნეიუეიტ
ხგხატი იხიიალო წაყა იტიოიტ.
აწარ ბჟგლა ეიბადგრუეიტ,
ზაა აფხარახა ეიბაგოიტ.

აჟგვ იანგლწუა უა ილჟეი-ჰეიუეიტ
იგუ ყაწაგან იყალოიტ,
აშაქარ-წია უარკალჟეიუეიტ,
მანდარინაქუა ზაზოიტ.

ახაა ახგკუკუოიტ აჰარდანგჟ,
იშთეიდშიგლოუ აკაქგქ!
ამახუ ხგერხუა წაყა აჩოოუგჟ,
უაყა იგვლოუჰ ამგწმგჯ.

იშთამძანროუ ხულთაზგლა,
აჟ აჟგვ-ხაა იანგალო!
აფშო ანასუა გურაზგლა,
აბაჰჩა შიერლა იანზაზო.

იფხვი-ფხვიუა ამრახუაგა
 მრათაშიარახტი ირჭათხო,
 აწლა რებდგ რეილაჰიაგა
 წაყა იანლხეიუა იალახო.
 ამშო შოგბზიოუ ნაპე ცქაღლა
 არი ზჯა იალწებ ითაგალ,
 აძენ იაიიუა ქმაძურალა
 ნაყ იუხუეგარტი უჩოფეგალ!

აქზრხაწა იგუალარშიარა

აბას უაყუწ ნაფშოგხაქუგაგ დსემბაცგებტ ჯარა,
 ლეფრაჰიაღრა ლეუდგმძალო, აშია შიო ლარა.
 ამეია დშოგქუზ აბდგე ქოგნოუა სა დგზბეიტ იახა,
 აყანჭაბარახ ლეძახუ იგახ სარგაგ ისაჰანან.
 იახა ისლგრბეიტ აპარკე ვეიქა უა შოთაყ აზნა თიგნ
 იახა ისლგრბეიტ ახაჩორაქუა იხლხვზ აბარქენ.
 სნემვახვლგოეიტ აფშიგმარა, სა სსასუბ უახა,
 ლკუასკაა ხუქვ ასოძაქოგ სნატიეიტ ხულბგჩხა.
 აბახუ იავწენ ამზა იგვლახ ნეწაქქეიტ აბრა.
 ჟივან იაწიარაქო ინალგოეიტ აიაწი აფხარა.
 არკაშო კოეიკოეი ახგჩჩოა-ბეე იგოიტ აიგუანგ.
 აბრი აფბიგზბა ლჩამგურ ლმა დნატიეიტ დაასკამანგ
 ლაჰიახბდშია ხციგს ილგქუუ იფოუბ ივბანგ.
 ამზა ზთაქქახ შურთ ლებლაქუა იზბოიტ იგუქენგ.
 ლნაცკმარაქუა აჩამგურ-ხუწიგ იაკუშო იცცაკოუა,
 დაათგელო, დაზგძგრკუა დციაქიონ ირხოიაუა:
 — უი ამშო გყოუბ სარა სზგ-ჰია იძეამ, იფსუამ,
 ჰქეთაქო იყან ეიზარა დუკ რაციადაკგაგ წუამ.
 სარგაგ სნარგოეიტ აჩოგ აიზარახ სქუფშოგნ, სგფხაშონ
 აწლა აშიშგრაქო არფარ გვლან აინყმარაშია რჰიონ,
 იაჰა-იაჰა იდგროლასუა აინყმარა დუღუახონ.
 კუაშოგკგაგ დააბანდაზ-ჰია აჯარ იზგფშოგნ.
 უს დაათაღოეიტ აშოთა აწგხუა ჩოუავგკ, დაალასგნ,
 აშიაჰიაცია დაარგდგხვლტ „ჩოუ“ ჰია დკუალაიაუა.
 უახინუაფშოუახ არფეს ქუფშოგნ. ნას დგნჩოგქიფან უა
 იხთარფა აჩგხუ აფშოა აწასუა დნგქულტ დკუაშოაუა
 იზბო ჯგსშოიტ უი დშოგშოასგზ ჟივანტი იხგშცბაწას

იბეგ ნავიტი ნას აკვი-ჰია დფერძეიტი უი ზენდას.
არფესკ დეზბარ სიციფთხაზონ, სეკუნ სა სხუქრა,
იზბანადაზ აიზარაკ აქო მა სკუაშოო ჯარა,
ისეზდგრუამ იზლაზფულაგზ, ისეზან უანხ სეზგაზ,
სეფხამშაკუა ნაყ სნარულსენ სვგზცია უანხ იფშოუაზ,
იაიგუა სანნი ჰაივაგეუა ჰნეკულტ ჰკუაშოაუა.
ოჟიგა ირჰიოტი ირხამშოთუა ჰაზბაზ იჯშაუა,
რაფხა იზბაზ ურთ იბლაქუა, იჩიოზ ინაქოგ,
ვგნქურა ნესწერ ისხამშოთუა ინთაშიეტი სგუაქოგ,
აბას აკუხვიტი ჰაივგზარა შალაგაზ აბრა,
ჯაშარა ზქუმ ჰარაზია ეიბაშგზ ხარა,
ზფესადგაგლ აზ ზგზ იამეიგაზ, ხაძგ ზგაზ აუაგვ
ქილარ ინგრწაზ ახაწაშია აბარ უძგრგვ!

* * *

ლნაციკარაქუა აჩამგურ-ფშოძა არახუცქუა ირხდესტ,
ბეგ გუკლა ახაწაშია ნავიტი უი ნახგ:

„უძბახუ ირხგვზ ჰამხაქუა
მროლშია იფხოტი აფსენრა,
რგუაშამხ არწარიტი აშალაქუა
ახდგრფარ გგლტ უშოურა!

იუჩაფეტი ახდგდ-დუ ხაწილა
აიბაშრა მცაბზ აღიქოგ,
ალაციგაა დნგუხუან მცა-ბზლა
ურსტიგლა აკარშირა აგუაქოგ!

უარა უზგ იკაჰთიომ აღადგრძ
ავგზა ხაძგლა ითახაზ!
იყალომ აღდგაგლ უაგზახგრც
ფსრა აქუმ უხაძ იაჰზენხაზ!“

1943 შწ.

აპატზრძალ

— სეკუნ, უანცაწიყა ნაყ ეიბაშრა
უბრივადირრა შთესხვიტი სარა.
იუდგრუეტი, აქურა შოგმო ქიპაკგ,
ახა უი აზგ ინგმხვიტი ჰუსქუა მგშოგვ.

სგლულუოუბ, სგქუენრა ხენვიზშია ვაფხაა.
უნათუშგ, დად, ჰათხაშარტი ჰაყამ იახაა.
პატერქალროუბ იუბო აურაზოუროუ.
უბ იბრივადლოუბ, აბრი ზგზოუროუ! —
— აქუგხრა სნალაგაბ—სგუხუიტ—იშიგრ.
აბლგ იახგწიან იქუალაზ აშიგრ
უსგგ ნეიბგრჰიაზშია:—აბლგ უნასკეიშ,
ამრა, მრახუაგლა იწეგა ჰარკეიქ! —
იყანთალაფიუა ულაფუშ ხნაკგ,
იზლანგრკლო ჯამახუს იუკგ
ამახუქუა ირგქუუუ უა იხაბითაძა
იუქუათხოიტ ამზა ეიფუშ აშიგრ გაგაძაძა.
ფშა-შიგშიგკ ნასგრ აარლა იზაზო
ეჟიპაძა აჭუგ-ხაა უაყა იკუაზო,
ანაარა იახნან ჰა ჰკოლხოზ ამალ
სგურდმო სნალაფუშოიტ უა აპატერქალ.

XX

— სხენვიიტ, სბრივადიროა შთა სარა ისტიუბ,
იხაა ოჟირაანძაზ, ო, საბ, ითაბუქ!

1947 შ.

ა ზ ო ბ

აშაშიგრა აჩგწაკუა,
აჟი ოურგუ ბაყესაყუა,
აჩგრგუ წგშოლა აგუწამძო,
აკკემაცი უმყუწამძო,
ატეგვაქუა რაზენხა,
ითაგლოუბ ამძგრხა,
იხაზააბ იახა ანშა,
იხშაზააბ უი აწუშა.

აჰიგს-ხუქგ კუგნაძა,
აშაპოუქუა ხგშაშოძა,
აქგში აჩგრგუ იადკლო
ან იაკუშაყყო იადგლოუბ.

დააინ აძეერმა რეიპაბე
 აბლა ინგქუიშტ ინაპე,
 ახშო აირცვიან უი აპიფს
 სენტია იიზ რახა აშიყუ უბეს
 ინანიწეიტ: „ხეშიი უიფშ—“
 ნას აპიართრახა—„ჩიფშ, ჩიფშ!“

ჩხაანბზიალა, აჟ ღეროშეიტ!

კოლხონ ქუაწა აჩოგუაჟ დხაკუშოომ,
 ინაგრხუანე უაპა ნალშოომ,
 აწლა რექუცია იაქუჟუბ ხეხა,
 იქარუაშახა, აჟ—აკუგხა,
 ჩხაანბზიალა, უს უილა!
 იაალანარშიიტ აღერლა!

აკატრაციქუა აჟ ახაქულახ,
 იანარზახო თენჩ აფშოალას,
 ხულუაზ აშიაფშ ნარხაგროშო
 ითაშიო ამრა ანლაშოო,
 აწლა ირპიოუშია უმაპაუეი
 — ჩხაანბზიალა, აჟ ღეროშეიტ!

აძახუააძიჟ იბლა ახმეჟუა,
 იფაწა-ფშოძა ინაპ აღმეჟუა,
 ალ დანჯაწაფშო—ჯასკააშია
 ირაციახხგრან აჟემჟია
 დააფეშეგრჩჩან უსგაჟ იმპიეი:
 — ჩხაანბზიალა, აჟ ყამლოჟი!

აჟთააცია რჩხაინზერგან,
 რემათახუქუა რბეიტ იციერგან;
 აღკმაც ღერშან იტარუა,
 კლათი მწიფში რეხოიაუა
 — შიააცკაკროუპ, დად—რემპიეი
 ჩხაანბზიალა, აჟ ყამლოჟი!

ლსოქაქოგ არეც გულოხოუა,
 იახეცკაკოუაზ აჯგნჯგნუა
 ახციებარქენ ათეფჰა

ასწეიფშო აქეიბე ანლაპა,
დგურღა-გურღაო უს ლემჰეი:
— ჩაანბზილა, აქ ყამლუეი!

დუქ მერწეკუა ურათავალან,
უი ზჯა იალწეზ თენჩ ეიდტიალან,
მაქარ-ხაალა რაწიცა რთინე
უს ნეიბერჰიაშოტ ეიზგუქნე:
— უჰაგემზააიტ, ჰანზგრხან,
ჰაამთა ბზიახუ, ჰზაიანს! —

ა მ ჰ ა ნ

ამვა სექუბ აგუდგ-ჰია
იცკაკოუეიტ აჩოზხ,
ოქიოლუპ ამრა შებე ანხეჰიპია
ამრა ზშოოურა ხჩოზხ.

სახდგრაიდაზ აშხა ქეთანხ
სა სკოიტ ფსშარა,
ადგაგლ სირქეა საფხდა-სგშთანხ
იზბოიტ სგუანზარა:

აბან სურამ აშხა აყენდა
სექუფშოუეიტ ხარა,
ნაყ სარღაარანხ ავა ეიშგლდა
იცექურფოიტ ჯარა.

აბან საფხდა აყუაფა-ქაფა
ტლაზ იაწიალა იხვოლუბ,
ერცახუ ზაწიეკ ტიგვა ეიმქაფა
ფთალა აქოგ თაჰიჰიოლუბ.

სააცკაკებ-ჰია სეშხუა ნარხა
სჩოგ სნაწაყეიტ „ჩოლ“!
აქე სნგრენ სანგლტ არხა
ჩაშირან უაყა იშოოლუ.

აფშო უჭიციტ-ჰია, იზშა ისას,
ალაჰყაარა ეინგშ,
არხა გაზგოიტ საფხა მშოგნწას.
აგუარა არხახე,

უი საგანავსიტ, ანაყტიირახა
აბარ ათათენ,
ეინგლადოლუბ ნაყ ახშგრაახა
იაწამ აჰასკაგენ.

აქქა-ქქა-ჰია იარა ქოგბოლა
იალაზ უა ჟილარა,
— ბზია ჟიუიტ-ჰია სრგვეიწგბოლა
სრეინგრხოიიტ დარა.

დუკ ნაბჟამკუა სვადანაშიალა
იგოიტ აჰაიჩეი,
აბღაგ ქოგბოლა გურღა აშიალა
იალოლუბ შოლუკ აჩეი.

სგმვა აფგბა სნადგვლტ აანდა
სრალურა ნაჰოაქოლა,
მეჭრა-მეჭირა სალაფშოლანდა
უჰიაბ იტყაუა.

არი შსგმაზ გუყაწაგან
ხუადანგ სგვხალტ,
უა სნალაფშოიტ გუანგრაჰაგან
უს აპატგრქალ.

იქოლუბ ახა, ჰაი იშოფაქოლუ!
ამახუქუა ტარუა,
მა იუბაშოამ ჯარა იბჟაქოლუ
არად ეიშთახუხუა.

აქუაწარა წშიაანგ იქოლაზ
იყუამშოგშოგუ აჟ,
მზა თიგმთოლუშია ისნგჰქქალაზ.
მანდარინა ჰაჟ.

აშალგებო აწია-ხაპა
უაყა ზმანუ ლაყუგზ,
ირაციაძოუბ იზბან უაპა
ამვა სახანგზ.

ნასგფ ზმოუ გუ-რაპათლა
ილარწან რურა,
უი შურფელაზ ბარაქმათლა
იზბოიტ იახა აბრა.

— უმვანგწ უახა პათშოგმან
სგზბალაკ ირპოიიტ...
— ითაბუბ, აბზეირა შოგმან
სცალაბ, სემვა ნხოიტ...

ეიხაჩათოუბ რგვნგ-რგუარა
ზგბლა ხტგუ დარა,
ირზგყამი ქმაძლა ანხარა
ნაძაძა ჟილარა.

ზნე იფაშაშო ახგრმაქარუა
აჩურთენჩუა ნას,
სჩრგზ-ხუქ ანგუბ ივნე იკუარუა
აქეთა მვა იგაზ.

ზაშია ბეიოუ გურღმა ბეგლა
შიაპიავუბ სარა.
იპალალუ კგკანშოგლა
სა სხააძაზ ჟილარა,

პათსადგეგლ-დუ ამირა იაცწოუ
აბას იახა ინხოუ!
შიგნასგოოუბ ხარას იაწოუ,
საშია ბეგს იახოუ!

პამვა დგრუბ, პამვა იაშა
იყმაყმაძა იგოუბ,
სა სემვასგემ იახა ბაშა
მვას პანგუ აკოუბ!

ა ჩ უ ზ რ ხ უ მ ა რ 32

იშოკუშაყაო იჩვიქუა მკაშახუ
ხაშუშია დნაქუტიეიტ დახაძანგ,
ვილაშქაგრაუა აფრეცაქუა, არაშ ახუ
ახუდ გურხუა იმიტიძანგ.

იყამჩე ეივგრქაა უი ღჩუქიგლა,
ზნე დლხეი-ვეინგ ამა იბეიტ,
იკალთ იუათია ინაწარჩულან,
ილურა რკააქუნგ „ჩოუ“-გაგ იპიეიტ.

ხქოლუშია იგლაზ ნაყ დრგბუქსიტ,
განკახა ბაშუა დემნაპიიტ,
იშხუა ნაჟსან უი დახაგმსიტ,
ადგაგლ ციერწია დაახგნპიიტ.

ნაყ დახგმფო იუაბა აქააციქუა
იქუხუმარუა იოუბ არი,
დანახაგმსუა აანდა ახაციქუა,
ჩუგბლა დალხიანიტ უმპიარი.

უი დანაალოუბ, იჩუგ ათყააშიე
ინთერფა ფშადა ფგრ-ფგრაუა,
დგდგ-მაციგსშია, იყამჩ აყააშიე
ინუამც ანირახა იმბგრაუა.

ართ რზნგაგ უი სგუ დახლოიტ,
მაპ, დგსხაშოთუამ უი ბზანწგ,
იარცახუ აშოლა ახე იჯახოიტ
იჩუგუი სარფეს დაბარცგ.

ქიანაზემ აგუძია

ჰრანაჟაზე აშია

სა სახანეილაკა, სარა სტიგლაქა
 ჰრანაჟა აშია უაყა ისფელოიტ,
 აბაჰია აგუილქუა იარა რეგულოუბ,
 ზენგაგ ივგროუბ ააფენ შითგლა.
 იზგაჰა-ზგლმო რეგუეისრა იალოუბ,
 აფშაქა იციო დახაჩოიტ ფშაალა,
 რეგსი-ფჰიგზბეი უი რნგფხალოიტ,
 რეგუკრა იაცწო ირგნხალოიტ...
 აღბა იაცუბ არი აშია
 ასქაალა დუხაჰ ჰა ჰაანგო;
 აშია იარხაწოიტ: ამხაქა იაშოი,
 აჟივან აწანტი ჰარა ჰაზბო,
 აქაგც ზერგგლო, ჟაჰია იაწოუ,
 აშახტა ითგზგო აღბა რაცია,
 ისსირნგ ჰტიგლა ახად ზერგო, —
 აბაჰია ითგზგო აშიგრ ყუმშიგშიძა,
 ად დუქუა აცჰა უაყა ირხგწო,
 კოლხიდა ძყაჩარა თაზგრბო...
 ჰრანაჟა აშია აფშაქა ივარაქა
 ან ილჰიამთან არაყა იგოიტ,
 არახუ ზგხაჩო ნახხი აკკარაქა
 იფსე იხალგომ, იგუ თნაგოიტ,
 ჰტიგლა ჰიააქუა ჯგერ შაყალა
 ითაჰიჰია იზგხაჩო რეგუაქაგ ითალოიტ, —
 ჰარა იაჰჰიოზარ აჟიაკალა
 ჰრანაჟა იამი ჰა ჰ-სტალინ.

ვილაჩოჩო არვაშო ილხეიუა აშხატი
 აქკარა რციაჟიო აბჟე გოიტი.
 აფსაატი გურღმოიტი, იზგურღმო მარხუმ,
 ხკე რაციალა აშხა რპიოიტი,—

კავკაზ აფა ბერია იზგჰია,—
 არხჟეი აშხჟეი შჟეიქჟირხაზ;
 აბზაბაალა ნხარაზგჰია
 ალა ხუმეა დშოგქჟიხგზ.

აშხა დუქჟა გგლოუბ იხუცუა
 ალაკუ სირქჟა რპიარაშხა;
 იზპიარგდაშ ურთ ზგზხუცუა
 უაყა იახგგლოუ ხარაშხა,—

კავკაზ აფა ბერია იზგჰია,—
 არხჟეი აშხჟეი შჟეიქჟირხაზ;
 აბზაბაალა ნხარაზგჰია
 ალა ხუმეა დშოგქჟიხგზ.

არხა ვგჩოუბ ჩოგჯრა დულო,
 აწლა რგბღმგ კანძომ უაჰა,
 მშოგნ ციქურფა ეიშთაგგლა
 აყურა იახდასუა იგოიტი აშხა,—

კავკაზ აფა ბერია იზგჰია,—
 არხჟეი აშხჟეი შჟეიქჟირხაზ;
 აბზაბაალა ნხარაზგჰია
 ალა ხუმეა დშოგქჟიხგზ.

ათგფჰა ლჩანგურ იაჰიო აშხა
 აშხაქო ინაჯჟეიტი იხააძა,
 ანგჰიაჯ დგგლა იიჰიო აჟია
 აგუაწა ინეიჟეიტი იფხაძა—

კავკაზ აფა ბერია იზგჰია,—
 არხჟეი აშხჟეი შჟეიქჟირხაზ;
 აბზაბაალა ნხარაზგჰია
 ალა ხუმეა დშოგქჟიხგზ.

აფხაზური აზრები

აფხაზური აზრები
 აზრები ემსგებლად აღდგომის ხვალ,
 იყუმშივემყოფი აბდგომი იაფხაზური
 აყარმაწესგამე აზრები ანაპიო,—
 ისაბაფხა, იჯანათშია
 აფხაზი ყუბანდა ჟა იგაზგოიტი,
 აწლა რხეციქუა ინადშიოიტი
 ათენჩრა იამო იგაძოიტი.
 ჟუბასყან ახაჩა არახუ იმა
 აზრები ციპიგრა ჟი დაქოოჟი,
 იგუ თენჩუბ—ჰიარა ათახუშია,
 გურჯაკ ზნეიძომ იგუაქოჟ.
 ეილაარცგრუა აბახუ აფხაქუა
 ამრახუაგა ანგრხაციეილა,
 ჟრთ ივგზოჟი იციო აფხაქა...
 ხკე რაციალა იკუეიციეიუეიტი.
 ნახახი ხარა აზრები ყაწო
 არჯამო ლრეიუეიტი იხეჩოზგლა,
 ბჟე რაციალა რაშია ხააძა
 აწარ ქვრქვრუეიტი ჟახე-ჩახეღრეი.
 იახა ამრა ჟა იშოკუეიციეილა
 ფეორაკ აშთახე იახულაუეიტი,
 აღდგ-ამაციგს იგუათეილა
 აფიჯან აწა იახნაზოიტი.
 აწგრ-წგრჰია იმაციგსუა,
 აგურ-გურჰია იანდგდუა,
 აწგქა-აწგქა ჰია იანხესუა
 ჟგუ არხაწოიტი აამთა ჟა.
 ერცახუ აშოლა ზნე იჩოგრბოშია
 აფაციო რხეჰია აგუ ბგლუა,
 აშალ შოკუაქუა ახარფოშია
 აქმატრაცი ნარგლგა იგგლოჟი ჟა.

აშუახტიორ იაშობ

სუაჰია სუგზა, აშია სეცჰიო
არაცია სირქუა სა ისგრბა.
აშხა იამოუ ამალ გუჰია
ამრა ფხარა ისგრბაპ.

იჭუეი-კუეიუეიტ, სციაშე კათომ,
ანგში აჟუეიტ სპარპანტა,
სემჩ-ლშარა არაყა ისშათომ,
ირეიდჟუ სახმჩოიტ ალაკთა.

არაცია იალაკ აშუახტა ითგზგაპ
ლშარეი ფხარეი—ეიზაკე.
უი იარნეყუო აღბა იაფგზგო
ჯარგგე იამბარც ჩაბლაკე.

სუაჰია-სუგზა, აშია სეცჰიო
არაცია სირქუა სა ისგრბა.
აშხა იამოუ ამალ გუჰია
ამრა ფხარა ისგრბაპ.

აფსთაზარა აშობაჟუა

ააფგნ აშგჟ შოროაძამ—
ამრა სირუპ ფხაშალა;
აყარმაწეს, ისარაძა!
უარა სუეიდუშემ ნხაშალა.
აშია ახმუჰიო აბაჰარა
ახათა ანეყოუ ეწიარახომ,
აწლა რგმახუ აბახწიარა
აფშა ანასუა იკარახოიტ,
სზგხანდეიუა აშიაქუა
აჯალ რგმამ გულაშოას,—
აფსთაზარა აშათა
უახგგე ჩუგნგგე ირგულაშოიიტ.
სჩანგურ რახუც ახხარა
იქულა ინეიუეიტ აშიაქუა,

სასგულ მთვალე აგუახუარა
აათენ ეიდუშუბ აქიქუა.
იმრახაარან ეილანჩრახუა
აბზახარა ინალაფხოიტ,
აბლა გუშიპა ზხანჩაუა
ლეუაქსგ ინეინგ ინალახოიტ.
არჯაშო იაძიძიოიტ აცაყა,
თენი იგგლოუბ ახრაქუა,
აფსაა რაშია აწაყა
აღგაგლ იარღოოიტ ახურაქუა.
აჩახუწიგ ვეიუეიტ ავადა
აბზახარა იაშთალა,
აბეიარა—იფავადოუ—
უი ამჯახუასთალა.
ამრა იგგლო იაცგლოოიტ
აშია ქსგქუა რაამთაქუა,
არხა ეიუქუა აშოაცკერაზ
იდგრმაზეიუეიტ აჰამთაქუა.
ამახუთაქუა ხგრხუაუეიტ
აქემქიქუა აქუაწარაქს.
აფსაა რაშია ახაგრაჰიაუა
აბაჰია სირუბ, უნაწალარ.
არხეი აგეი აბასალა
იანიემგრდო რაშიაქუა,
სტალინ იზეჰია ასალამ
ქილარ იანგრწოოიტ რაქიქუა.

1947 შს.

ა შ ი თ ზ ც

(ბალლადოუბ)

აყუა აბაჰიქს იგგლოუბ შითგხაკ,
ძენგაგ ფხენგაგ იარა შითუეიტ...
სანარფესგზ ისემაზ გუთგხაკ
აშით ახაგყაზ სნეინგ ისპიეიტ,—

აწით აბღმგცქუა აანარტგნ
აგუ ყუმშიგშიდა იასნარბეიტ,
ახაა ზხელწუაზ ააპტგნ
სგფსგ იგუაყუაზ აასნარგუეიტ.

უსყან სმიტგნ, იმატგნ აშითგგ
უაჟიგ იახჰაიტ იარა ლულუადა,
აბაჰჩაქუგ, აშით ახგგლო სხაშოტურ
იზბოიტ საშოთაქუ უი ხაადა.

აქგე იახელწუა გუ ყაწაგოუპ,
აწლა ღუქუა ირხგჰიჰიუპ,
იარა ზგგლოუპ, აძიგ იფგრხაგამ
აგულილ არბზაზოიტ ივანგოუ.

აფშა ყუნდა იალოუპ, იახჩოიტ,
აგუეისრა იაცუპ იფხადა...
აშით იგგლოუ აყუა აბაჰჩაქუ
აქგე ნეიუეიტ ზარადა.

ზნე უი იასგნ იბააფსგზ ახათა
აშით აბღმგცქუა ააიკუაჰიჰიტ,
ამრა შააშა—არი გუაზთაზ
აფხარა ბზიახუ ააიგუახჰეიტ.

ახათა ახეწიტ, აგუაყრა აშთგწტ
აქგე ახალჰეიტ ნას ილაშჰეიტ...
აყუა აბაჰჩაქუ იგგლოუ აშითგც
ძგნგგ ფხგნგგ უბას იშითუეიტ.

1946 შა.

ქრემლბი იაიწი

იკუეიკუეიუა ხკე რაციალა
აჟივან ბეიოუპ ზგხა იაწიალა.
აჟიგტიუაჟ იმან ლახგნწას
ილაშოზ იაიწი მცაწას.

ჰარა ჰაიაწი ქვიან იკვდემ,
ჰალშარაქუა ირქვდოლუპ,
იჰიამ უი ამბახუ ლაკუ აქიალა,
ჰგუ იანგუეეიტ ანამ აშიალა.

ხუ-რაზყეკ რგლა აიაწი ფხოიტ,
გუ-რაზგლოლუპ იშვფეხო.
აშხა დუქუა ირხაქკოიტ,
ამშუგნ აქვქუაჭო ილაშო.

ალაშარა იაშაგუთუპ,
არაზყე იჰამოლუ იაშინოლუპ,
ჰაფსადგდელ იამოლუპ ლანდგნწას
იანგლაშო უი მრაწას.

აიაწიაქუა სარა იზბოიტ
ქვიან იკვდუ ზქმელა,
ურთ ზეგდ რაწკეს ილაშოიტ
კრემლ აშოლა ახაგელა.

შარა შაშიაქუა

(ნიკოლოზ ბარათაშვილი იხ)

ქვიეი-ქვი ფსერგდგ ინხოიტ აშია...
აგულაწა ითგუუა აშია ხაშიაშიომ.
აქიახუ ბზია ინუეგზ, ფშაალა
ამხა ძგხეიფუშო სო სგუ ითალაეიტ.
სყარმაწგსნგ სგბჟგ გარგდგ,
სჩანგურ რახუცნგ სო სყალარგდგ,
ირეილახო სამია ჟზესპო-იტ სგულა,
ნას იუციგმძა სო სგუ იალოგა:
აღოლუ ირგშთეიფუშო უშთა ნუწეიტ
აცაყდარაქა, მამ, იანგწუამ!
ნას იზგფწიაზეი ურახტუც ამოშა,—
აბჟოა მპიაქუა ინზგეგზ უაშია.
აშგუ შარაზ ამრა ანგგლო
აშხეც ნეიეეიტ აშით ანგგლო,

უაყა იგუდკვლა, იაძგვნე
ჩაყე იაზნიეიუეიტ იფერნე,
უბასოუპ სმზეყო სა სანგვლოგა
უაშია სირქუა სანგრეგულო, —
აფუკრა ისემო აფსე ახაწო,
აფსაბარაგა ქვცენე ისდგრბოიტ.
ზნეკტი უგუეისრა აშია იახვლწუაზ
სგუაქვჲ ითალხეიტ უაჰა ითემწუა.
უშითგბლგცქუა აჲია ფხალა
სრახუთხუთუეიტ სარა სხალა.

ა ნ ე ჯ ო ა მ შ ა

აწგხუტიანტი აბლგცგაგ
სკალენდარაქჲ იასგრჰიტი...
აფთეიქუაწია, არგციეფშჲ
ილანაშთუეიტ ასგრჰიე;

აწლა რემახუ ეილაშოლოუპ,
აბნარშიგრა ჯარა იქაუეიტ.
აწარაქუა ნეილასლოიტ,
აფშა ხაშიაშიოუპ, ლულუა ისუეიტ.

აშოლა დგვლხეიტ, აწიცა იკვუპ,
აკაქგჲ კვ იქაფხოიტ,
იაჲია ქვცეუპ, იხგრკვუპ,
იგუ თენჩუპ, იგუ ფხოუპ;

— „ჩაანგბზიალა, ჩაანგბზიალა, ჰგურღააწია;
ხაწალა, ფჰიესლა, ხუქლა დულა
ნასეფ დუნე ურგზშალა, —

ჩაანგბზიალა, ჩაანგბზიალა, ჰგურღააწია,
ჰარხა ეიუქუა ჩაავრა თივლა
აგართა ჰმოუა იჰანშალა, —

აშახტა ითერგო ახაჰი რაცია
აღბა დუქუა ირგზხაუა,
აწაუადქუა რგბჲე ჰხაწიო
ჩაანგბზიალა ირგალა, —

ჰაშხა დუქუა შიარახ რქუგსუა,
აქუასაბქუა აგუაუა ირთესუა
ჩაანგებზიალა იპარბალა,—

ჰაშიარეცცია აგუგუა ჰია ინგსუა,
მარემაქუალა ინეილესუა,
შანა ბზიალა იჩურბაუა,—

აქუარ გურღაო, რდგრა იაცლო
რებლა შააბაც ითეჯჯო,
ჩაანგებზიალა, ჩაანგებზიალა, ჰგურღააშია,
გურღაა ჩიარა, გურღაა ხუმარა
ჰაგემხაკუა ჰა ჰნაშთლა.

ასალამ აუუაჰა

ხარა უზბოიტ, ფასა სეყან,
უბაჰია სეწან სეფსე შო...
იუხუაჩროზშია უაფხა, ანაყა,
ამშოგნ უქუგქუსუან ეილაჩოჩო.

ავგნდუქუა აფხენ ბაჰიან,
აშიაფეჯაფ ეიხაშშენ...
ახაწარაშია ანიჰიოზ ახაჩა
უხად ეითეიჰიონ, დუზგეშოგნ,

ხარა უზბოიტ, უა უქუგ სეყამ,
უაქიახუ სემოუპ უი ბლასე,
აიაირა სემან ნას აფსნეყა
სარგაგ სნეიუეიტ უახა ლასსე.

სარა სეიგდომ სშა იკათიოუგაგ,
სეფსადგაგლ იასთეიტ ათოუბა,
იათახხოზარ სეფსე ითოუგაგ
რაფხა იშასთო აგურა გა.

სნეიუეიტ ააფენ, აქუა ანგელო,
ჰტიგლა იაქულაზ დთარხანე;
სეფსეიფეშო იზბო სარა სტიგლა
ახურა იამოუ ჰრაჰიანე;

უბას საბჯარ ათრა ინთარს
არაშ საქუტია სნეიუეიტ უანხ,
რაფხა სგუანთო აფშოდა ილჰიარც:
„ჭგრხაწაკ დაიუეიტ ჰარა ჰანხ“.

1942

ა ზ უ რ კ ე ნ

(აბალლადა)

I

აგუილ იაგულშიან ფშაალა, ფშაალა
აფშო იაგულილა, იგაგუ-გაგუეა,
აშითბღეცქუა სირშია ეიშთალა
აშაცრა ინგლაშიონ აშეე უა.

არჯაშ გურგშუა, იბღგა ილჰეიუან,
ახაპი დუქუა ატაზჰია ირგსუა,
ქუსუფა იფონ, ნას იშენეიუა
ხაგუბა ატგშო უაყა ითასუან,

აფსნეტი ახაჩა იგუალა რჯაშხა
აცაჰიგრა აზქუაქო უი დგრბონ,
აბახუ აშია იჰიოზ აშხაქო
ქჰარბენ ბეგლა უაყა იგონ.

არახუ ჰიუამეზტ, ეიკუაგლან,
აბეე სირძან აქჰარბენ.
ახაჩა ირახუ დგრხაგელა
იფხაძოშია დგრზეფშოზენ.

იიჯაბოზეი ახაჩა ახრაქო,
იზჰიდა უაყა ალაკუ სიირ?!
ამშოზენ ფჰიგზბა ია დიმზახუეი,—
იფხეძ იალაზ ლირა ლაკუნარ.

აშიარახქუაგა ჯარა იგუაროუბ:
უა ტგშაკ იამოუბ აკაფკაფ,
ირჰაზ აბნაცი ითრგსნე იკუარუა
იანანაგუეიტ აჯალ ახრა კუაფკა.

იყალბები? იციპიგმა აშხა?
აფშაზაწი აუმა აბრა იასუა?
ახმა იგურვა იახმა ირვაშახა
ირახუ იმა უახმა დაბაციო?

II

იკუშა იგელან უი დცარუშპია
რხელთა ჯანქუა ეილგზააუა,
აშიაქა რგესა შიგზბაწარუშია
იდგრმაზეინხან ზაა უა:

„უიანგელ ახმა, უშვა კვუბ,
იზუხაჩოზ არახუ შარა შხაკუნ.
აფსნგუა ინავოლუ არა მუაკოლუბ,
ამვა შარბა, რაციაკ მპიაკუა“.

ახმა იუაპა იფივა ინხიშინ
ილაბაშალა იფიჩიტი აშანწა
იბლა იაბოზ ფხებგზ ჯიშონ,
ალიკუ იპიოზშია იახმა შებქანძა.

ანავგს აბახუ იავყა, ითრგს,
არვაშო ლფიუან იშიახ მაცარა,
უაყა იზნიდომ, ნასგგ ხუშიგს
ამრა შაშა, უა ლაშცაროლუბ.

III

ფგთვგკ დრაფცა ახმა დნეიუან,
იქარპგნ წიგუან აკარა რციიფიო.
აღა დგურღმონ, დგტყუა დახანეიგოზ
ინაწიგზ აფსუა აშხა ჭავაქო.

ახმა იგუაყრა აღა დშახგჩჩოზ
ინაქშალტ ახრა, იციციციუაზ,
ახაში დუქუა წაყა ირხგჩოჩონ
არვაშო შოგკაუა იახანეიუაზ.

იკედელტ ახრა, შახახალა იფახნგ,
ახმა დნეიუან ზეგა რაფხმა
იციყადან რგმვა, ნას იბახწიან...
„აჯა იაციშიომა უს ანაკუხა!“

ახუცბა იავგზან ურო რფესგ
აფსუა ინაპე იაკენ რაჯალ!
აქიაკ რჰიომეზტ, რჰუგ ეინაფსენ,
რფეზა კუთიუან: „ჰაი ამარჯა!“

IV

არი აწეზ რეილდენ აწეზქუა, —
აქივან იალან ამზა ძსო,
შიახუა ხდერშიეგულა აცუხეჭუა
იაკუაქქონ აბახუ, იმერუხნძო.

„—იბაყოუ, ახაჩა, ათოუბა უზნეკუნ?
ამუა უხაშოთმა ცას, აგუეიცაკ!?
აბახუ ნეჟენ ამუა ჰეგქულარ
აჰამთაგა უაჰთაპ, ჰამეიგძა“

აბახუ აგუთაქო დაეჰთაგელან
ინაპე შთეხნე ახაჩა იჰიეიტ:
„—აჰამთა ზეჰია სა სტიელაქო
სალა ისთომ არა ციაჰიაკ!“

იჰთარპენ ნექუწან ახაჰი აშიეგურაქო
დეაუუა დთალაჟეიტ უი ხლანწე
იკრაჰიაზ ახუგეკ იბელგაა-სელგაა
ინიშთეიგალტ ითეირხარცე.

არჯაშო იაწიანტ ზენძა აშოგრაქო,
ბზია იაბოზშია აგუ ითაჰიჰო,
ალა იმბეიტ ამზა შიშეგრა.
ახაჩა ხაწა იხაძ რჰიოიტ.

* * *

უბას ესემშა აფსე თოშია
აფშოა იარწიეუეიტ აქთარპენ, —
ახაჩა ხაწა იიჰიოზ აშია
იაჰიოზშია უაყა იაქთარფოუპ.

1944 შო.

გენაცვალე

(ასალამ შიყუ აიბაშრაყენტი)

ბარა ბახჯყოუ უი ხაროუმა?
ასალამ ანგუჯუა იაბაცალოი?!
რაფხაა იზბაზ ბარა ბოუმი—
ბელაფშო სვგზოუბ—გენაცვალე.

ბარა ისებთაზ უა იწიახვჰია
სებლჰეიფშო იხაჩო აბასალა
სრაზყაზვჰია ისთახუშია
სგუაქჰო ისემოუბ, გენაცვალე.

ხაძესგაგ იასთეიტ გუაბგლრაჰია
ხაძელა ინგენე საბაცარი?!
ურთქუა სგლშოომ უს აბრაყა
ბრაჰათეზ სემეშო, გენაცვალე.

იანმაზვჰია ბაიიგუა სეყამ...
აბჯარ შთეხნე სანაწალა,
ბარგაგ იბღერუეიტ აუსქუა შოჯყოუ
სოუჟშიელ შოაშოა, გენაცვალე.

1942 შო.

გზია გუჯუგო აბრიაჯამი

აფსრა აბლა სა სხეფშოგლო
აშა ანსგლწუაზ ზნე სკუაბო,
სხუცრეი სგუკრეი უაყა ეიცგლონ,
საფხაა ბტიაზშია სგუ იარბო.

ბებლაფშოგრა სასზე იშოარან:
ახათა ანგყოუ უი სარფხონ,
თენჩ ისხვგონ ამცა შოოურაგა
ნას სგხურაშიაგა მადახონ.

ბებზიაბარა სა სახაჩონ
საჯალ სგგგო უს ხარა;
ჰაიცნე ჰნეიუაშია აბაჰიაქო
სგუალა სციაეიონ სგზხარა.

ბგუწოდოვებ ჰია ბასჰიომ ზეგა რაწკეს,—
ბარგაგ იბდგრუეიტ იშოიაშო.
ბგუ თბაა ითენწუ ისგმბაკკუა
სეტყუა სამან-სგბლა შაშა.

ბზია ბზეზბო ეითა ბასჰიავ,—
სგიაწიაჯაა—სა სგუაწლა,—
ზნგ სნასკაბგონ აბას ჰიო:
— „სადგაგლ უალაზ უდაცხა!“

აგუკრა ისგბთაზ, იყუნადაა
სარა ხუაშა საფსაზაროვ;
ისეთ ბნაპგ, იტატადა,—
ბგბლაბარა—სგფსთაზაროვ.

1944 შა.

აზითაშა რგბალაძე

აბარწიკო სგგლოვებ. ამშოგნ ხგლა
ივნე იანასუა აყუარა—
აყუა სირაა აშით იაგულო
აკგრ იაფსოვებ აბარა.

აფშა ზგვლა გუყაწიაგა
არაყა იასუეიტ აზხარა,
ამანდარინა იხაძგრჰიაგო
იაკოვებ ამახუ აზჰარა.

აყუა სგმგშო, აშეჟ შარაზ
ახაა რხუშოიიტ ზეგა აბრა,
აწლა რგმახუ ამრა ნშორო
უავგ ირთოიტ გუაზჰარა.

აფგნ რკოვგბო, აფგნ გუათო,
აძგნ ნგენგ, იფხარცგ,
იხუთხუთუა, ამგგაგ შათო
მშოგნ იაზნიეუეიტ ბასლა ძგ.

უხებრა დუქუა გურღმა ზნგუა
ხკე რაციალა ირგზჷაუეიტ,
აიაწიარა აშია ზნგუა
უბაჷჩა სირაქჷ იზბაუეიტ.

ა 5

I

აშშგჷთა იციოუ აქეთა
ალაშცარაჷ აგუ ეისუეიტ.
ახატეგ ეიმხუცლა ეიბეთო
აჷიჷან ხგხგენტი წაყა იფშოუეიტ.

ჩხნგლა იგოზგეგ აშიაქუა
აფხგჷ იალოუბ იკარახა,
აწლა დუქუა რგუაშაქუა
აშიშგ რგკუშოოუბ ეიქუარახა.

აფშოა ყუანდა აჷრა უა
იბგლგმა-სგლგგოიტი აჷიბარა,
ნას იშთგწნგ იფგრუა
აწლა ინასუეიტ აშიბარა.

იხუთ-ხუთუა რგბეგ გოიტი
იაცგ იქჷგხაზ კუარაქუაჷ,
აიაწი გურღგო ირნგფხოიტი
ამჷახუასთა აპარაქუა.

ალაშცარა ახატოიუბ
აქეთა ჷეგე ეიქურჷბ,
ახა ფაცხაჷ, ან დახატოიუ
იარღაშოიტი აქუაჷბ.

ან დახახუცუა აფაცხაჷგ
ხარა იმჷასხგოუ ლგუალაშოიტი,
ამცა იკმათოზ დაწხაუა
წნგ იანგღჷიოზ გარაშიაჷ:

„— აფაცხა უღღმურ იუფხადონ
აიაწიაქუა მახარაკ.
ამცა ეიქუწარ უარფხადომ...
იმფფაყაზ შშია, აბზახარა.

აფსერტიაგა დაშთალონ
დლაღრძეშუა ამაალექე,
აგარაშიაგა დაქუალონ
აკგაგ იმოურ ამალა.

აფშუქა იგუეითონ სელაღრძ,
იცია-იქე იანგფშუან აბდარა;
იანგეკიააკვზ სელახუც
იპიონშია დგფშუან: „სგუაბთაროუპ!“

ჰაუნგ ინეიუაზ სრგუპაიშონ,
საშთა ხაგუაყუაზ გუარადა.
იჯეიშონ: აფშუქა იციაშია,
ამცა იბგლუაზ ფხარადა.

აგუაყრა იხუაჩონგ ილარშიენ
ახაწა რაშია „უარადა“—,
აჯა ზბოზგაგ იგუალაშიონ
აშია იციერგაზ ხარადა“.

... ან ლხუკრა იაცლაუნ
აშხა ძეხეიფშუ, გუნაპადა.
აპალალრა ადაცალა
ლა ლგუ ფგლქიონ გუახუადა.

რგუპაშირა იაშთადან
აუაჯ დეიფშუნ აშიარახ.
არგუპარა აშათა
აზ იავგზან აშარახ.

II

აფხედ იალოუპ აქეთა,
იციალაშმგროუპ ახულარა.
აჩაგრა ბეია ეიბგთო
იკაფსოიტი ააფენ აშლარა.

აშიაფეჯაფ ირგზპალაბ—
ალაშცარა გუთეხადამ...
ლაკუ აქიალა ირპიალაბ
ანთეს იყაზ ფეხადა.

აფაცხა ლაშა იაწატიო
ან ლხუცრა ბაშაძამ,
ლგბლა ინგლა ინაწატიაზ
ალაღგრძქუა ფასადამ.

ხარანტიგლა ფომთალა
უაპა ილოუშხამ ასალამ,
ლგულა ილხეიპიომ: „ბაშთალა“
ინხაროუხეი... აბასალა!..

ან ლგუთბაა იანგრხან
აფა ინგმპიაზ აქიაქუა,—
ყარმაწესქუა ეიბერპიონ
უი ითენხაზ აშიაქუა.

III

ათენ აბლგ კაშიადომ
აქა ანგგლა აქუაწარაქუ.
ასოლდათ იმრა თაშიადომ
აშა კუეითიარ ხაწალა.

ან ილათიამ ამადა
აფა იაჯალ იალამშიეიტ,
დნებრ ხექუაქუ იანამძაზ
ფჰიგზბაკ ლაშიაქუ ილგულაშიაბ.

აბაპჩიქუ ინეიუა იფსკ იშარც
ინააუ აგუილქუა იარპიალაბ,—
ახაწა იშინხაჩაზ იბზახარც
აფსთაზარაგა იარხაალარც.

ე'გშეჟ ამრა იგგლაუა
ან ლქეთა ინალაფხოიტ,
ილპიოიტ უბასყან გუანგლა:
„აქერხაწა ილგფხოუპ!“

აქვარ რგბჟგ გურღაღუა
აქეთა ზეგა არხაღლაპ,
ან დანგწო აბაჰარა
აშიგრწლა იმანუ ხერხულაპ.

ნას იციომ ლემცახუ არაყა
ამრა გგლჟეიტ აშხარანდ,
ღბზაზარა არაკუა
იარშალაპ იფაშინარაც.

ხუტა ბერუღაგა

ჰაიაზარა აშიაჰიაჰ

(აბოეტ გარგა ჩაჩბა იანხ)

სარა ბზია უზბოიტ გუთკაალა,
აგურა უგონ ჰა შოჰანჰაუაზ;
იუბონ ქართლი ეილგემშიარალა...
ათესუა რწეირა ეიშიარა ზუაზ.

უი ქერთტიგლა მრა-ლაშოარა
თოუბა აუთონ იუგუდკელან,
უი იაზუკოუან უფსგ ანაარა,
უხატიგ ფსადგაგლ უქუგელან.

უზთაზ აამთა მამიქუარან,
ანხ ჰაიშიარა აზჰალარც,
უშიაჰიონ, უაშია უი გუაზჰარან
იააგუეიტ, იყამ აფირა ანხდარც.

უჩამგურ ხუშიარუან აშია ხაალა:
ილშომ ჰეგზარა კაშიარც,
აბზაზარა აქვატი მჰალა
ჰა ჰაიქუგურღაო ფხა ჰკალარც.

ჰაიყუზშოზ დარბან ბიტარალა
აწეიცა იიუაზ ბააგუარაშია;
ჰაინგრადალონ გარაკალა,
იაჰხეიფშოზ ჰართ აგარაშია.

სარა ბზია უზბოიტ გუთკაალა,
ურნგზბოიტ ანრა, ნას აღიქუა.
ჰარა ჰაიფშო ქერთ-ბეზშიალა
ბზია იუბონ აბრაყა ავრა.

გუბლგს დუმან წერეთელი
აქვრთ ჟიეინრაალა ბზია ზვგზ,
ზემრა თამშიოუ ჰ-რუსთაველი
უიზგუაკოუან უშეიბაკვზ.

ჰათვრ უზრგქუნ აფსუა წასქუა:
რგბავხატირეი რგლამგსი,
ოდგმააგვ უზოურშოთუაზმა,
ურთგვგ ეიშციას იგვლამზი.

ირგზჭოუთუან აკახელაა,
ახეესურაა, ნას აგურაა,—
ჰრანყე შოდუხონ ფხაყა ჩოეილა-
ურთ უარა იდურგონ აგურა.

გულდრთალა, ფსენწვრ-დულა
იკვრწვზ უაშიაქუა ხააძა,
ეიშარალა, ბზიაბარალა
იმგძუა ინავლაშოტ ფხაყაძა.

სარა ბზია უზბოიტ გუთკაალა
ფხაყა ზხუტრაქუა ეილაშოუან,
იუბონ ჰადგვგლ, ჰახაზენა
ჰა ჰქვრხაწინგ ჰხააძაზ.

იზბანზარ ქართლი დულუახან,
აფსუა აბრაცა იზჰაუნ.

უგუახუტეგ შინაძაზ ულა იაბანდა,—
ჰვგჩოუბ მრა-შიახუალა აბრა,
აკომუნინიზმახჲ ჰკოიტ, იზბანდა
ავოჟდ იაჰზიუეიტ ნადარა.

უზეფშოი ოჟი აფსნტიგლა,
აშია ახგუეიტ უი გურთიგლა.

ახუშოთაარა-გუ ახაციაკვრან,
ჰამცა ეიქუუბ იხუჟოუაძა.
არხა აშხა ფსენწვრგ ზფელაზ
ირხგუეიტ აშიაქუა ხააძა.

უაზღვრში ოჯი აფსენტოვლა
იგურდამი უი შოშიაპიო გურთივლა:

— იაპიაიუა დარბან, პაქივა ეიბეთოუპ,
პამი ეიბაპთეიტი ეითა,
პა პიააძოტი ლაფშახაა პათან
ჯულაშვილი— პეტლერთა.

ფხმა პაზგო ფსთაზარალა
იპაგემნაშა უი ბზანწყ,
პარა პზააძო გუკრალა
დაფემნაროუპ პა პრანყე.

ბზია იზბოტი იგუყაწაგოუ
უი უჩამეურ აბეჟ იახეუ,
უაშია ხაარაქუა ირშინხაგოუ,
უაქიეინრაილაქუა იმცაშეუ.

ამიახუა ეიფშო უი ლაშოროუშია
უაშია დეჟ. უბეჟ იწარეუ,
ურთქუა ამცაბზ რხელყაოუშია
იგუასთოიტი უარა უზგზუქეუ.

ო, აპოტი, სგუ-სხგ ირთალაზ
ულთეიკეიუა აყუა უხალამი?..
ამშოგნ ქაგქუაქო ამითქუა იქალაზ
იშოიზააგო ხეგ რაციალამი.

იგუოუთონ ქართლი კუალძე-ჩაფოუშია
აფსუა წეიგაჟ აბრა იზაუეიტი.
ქეკა-ხშოვლა პაიხააძლოუშია,
პა პაიშციოუპ ანეჟ პლგხშოეიტი.

ს ა ბ დ უ

აბარ უაქი საფხმა დტიოუშია საბდუ იაშა
იზბოტი იბლა, ითათენქივა, ილაბაშა,
აწლა ამწან, იგუ რაპათნგ დგფშოუეიტი ხარა,
გუ რაზგლა დალამგაშოეი აქიბეჟ აპიარა, —

ინთესხმოუ აგუაყრა, დშოგყაზ ფასა, ინუქრა.
 შოაყანტი იპიანხოუხეი უი იმაჰაცშია აბას:
 — აუავე იმოუ ფსეკოუბ, იდგრნე უყაზ, უგუ ითაზ!
 ამარია უბარგაგ იუმეშთენ, იუთახხაბ უი ჯარა,
 აყუშო უიქუშიარ დაანკელ, არყუშოგა უეიჰაბ უხხარა,
 იუმაჰაც უარა იუაჰაბ, იუმბაც უბალაბ,
 აძენი ააფენი რლაკუქუა უა იუაჰალაბ.
 ეჰ არფეს, აგუაბზიარა უმაზ ლახგენწის,
 აგარაშია უცგზ უახნეილაკგაგ მრაწის,
 ბზია იბალა, არფეს, ბზანწე გურთივლა
 იმიოთ-კაკაქუა ესემშოა ქერთტივლა.

არკაშო

(აბალლადა)

ზეხა აცაყაა ჰარაკერახტი ახაჰი იანყაო ეილითიუა
 არკაშო ლოეიუეიტ ვიფშონე ასე იძეთუა,
 აბჟე ვოიტ არკაშო უს აჰიოლშია, იმვასუა რახა ქოთუა:
 — შინესხექუტიალან თენი აბრაყა სხეჰაჰა შიგეილარ,
 იგუაზერჰაგოუბ სარა სხეჰიან იხაუ ჩასაკ შიჰარ,
 ბზია იზბოიტ აოვე სიეილარ, სეძბახუგა იჰაალარ.

* * *

ზნე აბრი არკაშო უს იშეყაზ უაყა დგუანათაზააბ—
 ალფეიმს სოლდათ უა ინექუგგლაზ, — იტარცე ითახხაზააბ;
 იგუაჰო იამან აიხატივ ჯარ, იმალრახგაგ ვიქუაწიაკ,
 ქოაითიტ უაყა: ისთახუბ-ჰია, საჰიოიტ-ჰია ძე-ხუქდაკ.
 ზქემეშიქუა ბელუაზ, ზყარყე ბახმაზ დძემოგენე დღესუან,
 იჩოვლირიყუიტ აძე იტარცაზ, ივლემშოლუ დწესუან,
 ნას იარაზნაკ დზერშოანხაშოაზ ალფეიმს შიტი იბეიტ:
 ილრეიუაზ არკაშო გყაძამეკუა ფხეძეშია იშთაბეიტ.
 — დოუჰაჰ არი ალაყაზააბ! ქოაითიტ უი დაზეუაინ,
 იზემეჩჰაკუა უაყა დკაჰაიტ, დაქემშიაც იხან.
 დუკ მერწეკუა ახრახნენტეი ბჟეკ იაჰაიტ აბას:
 — ატიემ იზეჰიან, აა იუბოუმა, ჰარკაშოგაგ შოთაბაზ!
 აჩოუნათომ აკგაგ აბრაყა, იჯომშან უი ზენძას...

ასასციაწიყყა ჰარფელაუეიტ ჰარა ჩეი-ჯგკალა,
 ახა აღა დააირ ჰაიფელაუეიტ აჰაიჩაფალა.

* * *

აცაყდახენტი ეითა აზლფეიუეიტ არჯაშო-დუ ხლონწრა,
 უი აზენ იფურღადარამი იძეშოკენ აღა იფსრა;
 ციგმღეს იამოუბ აღფეიმს-ხშოგბავ იკაჟუ ააიფუაშია,
 ახა იკაჟუზ, გუღლარშიაგოუბ აცაყდა აგუთანშია.

ა ზ რ ნ ა შ ა

ასოფეტ ეიდგღლა აჭერზაწა
 ვლ. ჰარახია იხაძნჯლოუბ.

აგუმშიარა—ხაწარა დულა ითიუბ,
 აჟია—ახაძმთეხრაზ იმგრხუაგოუბ,
 აშია ისჰიაზ უარა უზე ისკეუბ,—
 უხაწარა დუძა იახაძგრჰიაგოუბ.

აწარგაგ რაშია იალოუბ აგუჟოკაარა,
 უხაძ ჰარარკოუეიტ ურთეგაგ ჩოფეაღლა,
 სა სეიფურღაოიტი რაშია სირ ბეჟ-ხაარა,
 ეგარგცჰოესთუეიტ: „ვაშა!“—ქვრთშიაღლა.

ჩანგურღა იასნე უაშია რჰიოიტი იახა,
 რახუც რაცი ციაჟიოიტი ბეჟილაფსაღლა,
 ჰტიღლა აფა-მშია, ინაზეგდაზ ზჰიახა,
 უხაძ დუ ნხოიტი ენაგაზ,—შიეშოგქუსაღლა.

აღაღგრძ კალთიოზარ უან გუბღღლა,—
 უი იარფსეჩოუამ უგუმშია-ხაწარა,
 აღა დეინგუხუან ბზარზზან მცა-ხღლა.
 ილბეიტი ზეგაგ... იჰონამკააი ლგუაწარარა!..

აგუმშიარა—ხაწარა დულა ითიუბ,
 აჟია—ახაძმთეხრაზ იმგრხუაგოუბ,
 აშია ისჰიაზ უარა უზე ისკეუბ,—
 უხაწარა დუძა იახაძგრჰიაგოუბ.

აღექსეი ჯოჯუა

ქ რ ე მ ღ

იღაზღაზუა ჟივანგუაშიფხარა
 აბაიგუარა უი ხუაშუამ,
 ითენჩი იგლოლუბ სგლაშარა,
 უიოლუბ სგფსადგაგლ დუ აშამ.
 აფსენწრა-ეიწია უანტი იცეიუა
 ალაკთა ბზანწუ ითაჟუმ,
 უახგაგ-ჩუგნგაგ ზიგა აზეიფშუტ,
 უი ლახეიქუწარა ზმამამ.

ადიგ ყაფშ აზაიგუარა
 ენა იშითგშობაზ ზლახგენწა,
 კრემლღ გურღმოიტ ახგწიცარა—
 ჰლაშარბაგა ბიღამა.
 უი თოურგხუტ, უი ხაზენოლუბ,
 უიოლუბ სგფსადგაგლ აგუაწია,
 ზეკე-ხკლა სალამ ართოიტ
 ენა აჯაჟილარ გურღმაწია.

შაზფეშოთიგლო ბირაყ გუასთოიტ—
 იახაგლოლუ კრემლღ აბაა,
 უი ოკტიბრ დუ იაჰნათეიტ,
 პარა ჰაჟილარ როლუბ იზნაა,
 ახაქუიბრა მრა-ლაშარა,
 უი აზოლუმი ჰშა ზკათია,
 აბიფარა მგრფხაშაკუა
 იაცაჰწოიტ ჰაგუღერთა.

კრემლღ ახგყოლუ მოსკვა აგუთამი,
 უი იახგწუეიტ ააში შოგქუსა,
 ახა იჭოგკუბ ბზაზარალა,
 იახპაუეიტ იფშოძამა.

• უი სა რგუასთოიტი ჯანათუშია,
    მამ იფხვდემ—ლაბქაბა,
• უა დგყოუმი ჰგუაზერჰაგა—
    ავოჟოდ პრაზყემვა ზჩათაუა.

• უანტი იგუეითოტი ჰაფსაბარა:
    აქეთა, აპაბლა, პთააციარა,
• არხა, აშხა, აბაჰჩა სირქუა,
    ადგაგლ კუაზაქუა რჩაჰარა.
• უი დხეფშოგლოიტი ოკენ დუქუა,
    ამშუნგუახა აღბა ხაგდსაუა.
• უანტი იგუეითოტი ჰალშოარაქუა:
    უი იაუბ იაჰზუნუა ხადარა.

• უი ხშოგვ-დულა ჰათხა დგგლა,
    ჰარა ჰაუბ აღბ დზეცყა,
• უი დრგხხუცუეიტი კრემლ აუნუწყა
    იჩუეიხარც ჰამგაქუა ფხაყა.
• კრემლ დუდმა ვაშარა აქუდამ,—
    იგუაზერჰავოლუხეი შაყა,
• კვრ ზხთესხაოუ, ახა იმეძუა,
    უიოუბ სგფსადგაგლ აბაყა.

აჟი იაზია

ტიახაკ ამამ, აბჟ ნავუეიტი
    სამსონ-იფა იჟაჰია,
• უი დახაჟიუა იაშია ახგუეიტი
    აჰაბლა აძფშოაჰია:
— აღბ აშახხა უახა,
    აღბ აშახხა ულახა,
• აკოეიკ, აკოეიკ, აკოეიკ-ჰია,
    უაიი სა სახა აღეკ-ჰია,
• სა ისგრთოიტი აინაძა
    აკვ უთახზარ უამეიგდამ!
• იმანშიალოუბ სარა სალა—
    იარშოუეიტი აინა,

აბაპა, ჩხავა, ნას აიკუალა
 ყასწახეიტ ეხაა.
 სა სანასლაკა უაყა იმშათო
 წაყა აფსენგაძარი,
 აცფეხა გწყყოიტ, ნას იკათო,
 შინეიშ იშეგმბარი!
 ისეძრეჟიუეიტ ამავანა,
 აჩხბგვაქუა სკუახეიტ,
 უა ისგრქოგეგზ აკუათანა
 ციალუარა ირგახეიტ.
 სჩრეიმაა ნწრა ამოუბ, იაავ უჩრგხუა:
 აშაპე ჰჩაფაბ,
 იანჩარაზუა ახუდაგუ გრხუა
 ამძგრხა ცინაჰიჰიპა!
 ამცა ზჭოგქუუ სქეჰია ყააშა
 საშცია უი რეუაფხარც,
 ურთ რზეჰია იხუართახაშა!
 სარგაგ აბრა იყასწარც,
 უბრი აზოლუმი სგუამჩ აზგუა
 იზესყააუა აჟაჰია,
 უბრი აზოლუმი აბჟე ზანგუა
 აჰაბლა აძეშაჰია:
 ალა აშახა უჯახა,
 ალა აშახა ულახა,
 აკრეიკ, აკრეიკ, აკრეიკ-ჰია,
 უაიი სა სანხ ალეკ-ჰია
 ჩრგვრააძიგა არა იაჰჩაფაბ!

შოაიი ჰინხაპი

აჩხავრა იბეიოუ
 ჰა ჰზგრბეიო,
 უი მალ დუძან
 ჰა იჰააძაპ!
 აბან იჟიბომა,
 ჰვგზცია ტიომა?
 ჰრგწამხაკუა
 შოაიი ჰრგხაძაპ!

ჰრზავა ეილგშუა,
რქუზ მაციესუა,
ამხგ ჰაზთალაზ
ცქეა იაპრაშიაპ!

აჩრავრა ხკელა
ჰარი ჰტიელაზ,
იგურღა ჩაშინგ,
უი ჰააძაპ!

ჰაშია ეინერუა,
აშხა ირნგუა,
ანთ ჰრაფესნგ
აჩრავა ჰყეაპ!

ჰგურღა უსლა,
მახუქუა ღულულა,
ჰჩრგრმანშიალა
ფხაყა ჰცაპ!

ეიკლაბრალა
ამხგ ჰანთალა,
აიაირა ზგაზგაგ
ახაძ დგრჰაპ!

ითარგალოდ ახვ

არირახხ ხაგუეშია იყანთალუეიუა
წიაჰიგზქე ათათენ,
წაყა იკნაჰაუბ უა იკუეიციეიუა
აკაზარმა თიენ.

არირახხ ქუაწოუბ, განკახხ რადლა
ითაუბ არასათრა,
რგმწა ბლდგეიუბ,—ქყარაპატლა
იყუბოუბ არაქუა.

შოუქ ეიქუქურთენ შგეგმთანდა
ეიცციეიტ ამხანდგ;
ციაჰიაკ იალგარცოუბ უახანდა
ათგჰიგაგ ეიქუწანგ.

იაც ითან, ირციალამხაკუა
აჰისა იჭვგრნტ აყუდ,
იაცოუბ იახაგაგე იმტოიდაკუა
აყაბ უჰია ამახუდ.

ამზე ითეგუეიტ:—ტარაზია,
აფშო ეიზაგაბ ბაი!
აკალათქუა შივრთივ იბზიან
აუარდენქუა შაი.

ადეგელ კუაზა არწივრა ახაალაზ
დად აბრივადირ,
არი უბოუმა ალაპყმა იქშალაზ
შოგუაზერპავოუ კერ!

დაჩოაძი ჭოთოუეიტ:—უო-ო ნიკუალა
ამაგანა სზაიგ!
იფხასთარტივბ არახუ თალარ
იხებტიუბ ავემსაგ.

„აჩართ კუადაზარ იახზოიტ დიდრაბ
უაჰა ააქიგემგან გგჯ!“
აბას იჰიან აშოლა ბადრა
ინაწიხტ ასაფგჯ.

აუარდენქუა რეთინე ხუდაყა
რჭოვნარხოიტ შოუკე,
აიდარა-ლულუა რგქუბ უაყა
იგოიტ ალგრა აბეგ.

რშოკჟა-ბეგ ააჰუა ურთ ბრივადლა
ადივ იქურგოიტ რურა.
რჯაბაა რფვლოიტ ბარაქმათლა
ეიხვრგოიტ აჩოაჰრა.

ა ჩ ა ი ზ შ ზ ხ ჰ ჯ

შეჟემთანდა აშოახუა ღხაგესუა
ამრა ღებლაგუ იხვჭქალტ,
ღებცივ ვგჩო, ფშოა-ხაა ღნესუა
იანგფსალოზშია უი ღკალთ.

ლამია-ბჟე ააუუეიტ შხა კაფკაფშია
ლმალრა ფხმარწია სა სგუკრა,
ეიქუარაკ ილყმა იცო ქუასაბშია
დთოუპ უი დთაგმაჟუა აჩაპრა.

ლზადანგყა არჯაშ დუქუა
ისარკმა-ხხროუ ფეჩხანწას,
ახალაჟუა გუალთოიტი თენირა მუკუა
ლარგა ლგუ ციქურფოიტი უბას.

ლლადანგყა ამშოენ ეიქუარა
აქოგუკურშოლუმი მაყაწას.
უახხ იგუალთოიტი აფრა აციაარა
ილაშხარბაგოუ ციგმხანწას.

ლგბლა ეიწიაჯაა ირცეფწიახამი
ლგჯემგშ-ყაყა მხაქუაწას,
აჩიი აბლიაწია ქუგხუა დთამი
ლნაპქუა მწასუა ხაშგცბაწას.

რგუ დთოლუმი ჟილარ გუბგლრალა
იფხეიფხეიჟუა აჩიი ზეჟიჟა;
ჰათერ ლემოლუპ უი ლგფხალა
აჟგრფჰიგზბა ჰ-ტიგლა აფჰა.

შ ა რ თ

სხალაჟეიტ აშხა მთაწმინდა ჰარაკგრა,
სხალან ქართ გუასთეიტ უბრანტიი სარა.
უა ისეჟილაჟეიტ ახუცრა, უა ისოუიტი გუკგრა,
უა იგურლმან ეინგქქალონ ფგშოთიფგჰიკ რგზჰაჟა.

სქუაფხმა ილმაზლმაზუან ახანქუა რჩაფარა...
გუ-დულა სხეფშოგლონ ეილანჩორო კურა,
იშთეწუან აბჟგ-რაცია ზლოლუ აფსაბარა,
უა ისოუიტი ქალაქა ფშოძარა აგუბგლრა.

აბროლუმი აამთალა პუშჰკინ დლჟეიგვიჟა
დანხგრწა იახხეიგოზ იხუცრა ეილაშაჟა.
აბროლუმი აქერთ-ჟილარ რგზხანარა გუათეიჟა
აგუაყრა იახმაჟილოზ რგშარჯაშ კაშუა.

აბროუში ავოჯდ დუ იქუნრა ახიხვიგოზ,
იხუცრა რწაულან იახიწოზ წარა.
აბროუში ახაქუითრაზ აიშცია ხეიზიგოზ,
დანაგქუფოზ რგზხაზარა ჩიფინარც ეილარა.

აბარ უი აქალაქა მრა-შიახუა ანგქქალო
იგურდმოიტ, შია ეიცვრჰიოიტ აქილარ-დუ ეხა.
იქუეიციეიუა მთაწმინდა აძგხაქუა ახანგჩოჩოლო
უბრანტიი ზეგა გუასთოიტ სგუ აზნეიუა ჯათხა.

აუშახტიორ იახე

ისგულაშიოიტ: აფსთაწან
არახუ რაადთრა,
იპარჰიოან აფსასა ფხაძან
ხგხა აყარმარა.

ისგულაშიოიტ: უა იხარამკუა
თენჩ აგუფ ანტიოზ,
ალაკუქუა ეიბგჰიო ჰმგციადაკუა
აწგხ ანპარშოზ.

ისგულაშიოიტ: ხაგრ-იკუარა
არჯაშ აციქურფა,
ჰაჰუა ჰარუან, ნას ჰახუქარუა
ჰაეან აყუარა.

ჯანთოუ ანაარა ბნარამზი—
აძარ ჰახაჩაუან.
უარეი სარეი ჰაიქულაციამზი,
უსყან ჰა ჰხუჭქუან.

ფეტრაკ აშთახა უაყა იგუართან
ახიქუაწია აადგრფშოიტ.
ახაგრტარ გგლან ამჩრა ართან
აშახტაქუა კვრ რეჰიტ.

ეხა იამოუპ უაყა აიბაირა,
იქოხტ აყარმარა.
ახანქუა რგზჰაუეიტ ესააირა
ააღძა აფშაჰია.

ჟარგაგ უდუხტ, ულაშპა ნკელა
უა აფხძე უჭაშოუა,
აშახტა უთალუეიტ უანაშცელა
— იაცუწეიტ ულშა.

ფხა იაფუგოიტ უმრ ანშიალა
უმახუჭა ანურწიე,
აბრიგადახა ქუთუთეიტ ჟიალა
— იაცაჭწა უაჟიე!

ულაფშო ადუბ უა იცგრცგრუა
ახიქუაწია მბატიე;
ეხა იყაზოუ უი ატიე ზდგრუა
ურგლოუბ ნას აძინე.

ეხა ახუშგქუსა აპლან დუ გუოუთოიტი
ლასეგ ინარგგდარც,
ახიქუაწია უტიეგლა იოუთოიტი
აიაირაქუა აზპარც!

აზა დიიტ

აჰისა უნან აკუასქა ავნეწყა,
უახტოი იგუეიტ აქუგთებეგ:
„გურღაჭაჰაშა, შიხეს უაჟიეწიყა,
აქუენ დიიტ-ჰია ავნათაქუგ!“

იშეეიტ, აქუგთ-ბეჟქუა აშოთა ითგეიტ,
აგურღეი თენჩრეი ეილალტ აბრა.
უი აჰაბლაჭო ზეგე ეიგუნგეიტ,
იზაჰაზ ცონ აფა იბარა.

უა ფა დიიტ შარფიაწია ნგგლოზ,
უიეიფშო გუდულა იზპარ დკაქქაპ.
იგარა ხოიოუბ აშარა ზფელაზ
დგციარ იმრა ფხეძლა იბაპ.

ირაზყემვა იხტიუ ლაშაროუბ,
ფხაყა იდარაკუც აზჰაპ.
იბლა-გულრა ცეიუა დგაროუბ,
იზპარ იაბ ილშა ირღუღუაპ.

პოეტისა ეილაზგო ძიგერ დეალოზარ
უსყან აპია ჩაუა იყაპ.
უი იფსადგაგლ იხე აქუიწოზარ
იმეძუა ანად-აფშოა იხენნაპ.

იყი დმაალგქაუბ, დეციოლუბ ხაალა,
ლაფშო იხეუმი გუ-დულა იზპარც,
უი დგზბარცე იხეიუა ფშაალა
იჭოე ნხერტუეიტ დემციერპარც.

აშარდენ-ხეჩა იაშია

აუსურა ხეძ-დუ შოალოუ
უი ადერუაშია სურადენ,
აბრიგადა ამხე იახათალოუ
პრეცნე პციოიტ არბად-ჭოეტენ.

უო-ო რერაშა, უო-ო რერაშა,
სა სურადენ უგურგურალსეი!
იუბომა ქოაშოა, ლომა აცაშა,
ხი, ო-ოპოუ, ო-ორგრ, ო-ორეი!

სეცი-ურადენხუქე იაავალაროლუბ
ზნე ათათენ, ზნე აჯექურეი;
აჩოავრა ბეია თაავალაროლუბ,
მაპ, ინპაეუამ ანთ რჩეი.

ზნე აისერ უქუბ, ნას ახაპიქუა...
ზენგაე პცილოიტ კუდერთა.
ზნე აქაგრმეტქუა, მა ახაპიწიაპიქუა,
ზნე აყაუარ, აქაგრგსთა.

უო-ო რერაშა, უო-ო რერაშა,
სა სურადენ უგურგურალსეი!
იუბომა ქოაშოა, ლომა აცაშა,
ხი, ო-ოპოუ, ო-ორგრ, ო-ორეი!

ჩოაზნე აბაპჩა აშიერ იქოაპხეზ
ამანდარინა, აჟ, აწია,
იყანთალსეიუა აშენკა იხაპხეზ
პა იაავოიტ პგურლდაწია.

აუნაწყა თიუბ ჟა მქუგლა
სა სუარდენ იაჰხანავაზ;
იანავოიტ ზნგ აჩაშგლა,
ჩაზნგ აჯგკა, აწიგმლ, აგაზ.

ჟო-ო რერაშა, ჟო-ო რერაშა,
სა სუარდენ უგუარგუალაგი!
იუბომა ქაშაშა, ლომა აცაშა, —
ხი, ო-ოჰოჟ, ო-ოტრგ, ო-ოორეი!

ან-დუ ლაჟია

წხებჟონნ, თენჩრან, მზა ლაშარა-
აჟიჟან ილბააქქონ.
ან-დუ დადტეალან აგარა
ჟი რწესჟა დშიაჰიონ:

— ბეცია სმოთა, სხაგშარგუწა,
ბეცია სგუაცაფხა.
საკუხშამი მნაჰსგრგუწა
სნანა რანინა.

ბებლა ყუაწქუა ურთ ეიწიოჟშია
იზმტრციოი ჟახა.
იფშოქოჟ ბეჯმეშქუა მზაქოჟშია
სემეშო სა სთგეჰა.

ბან-დუ ბარა დბეკუხშამი
იტატოჟ ბეციაართა.
არაზყგ-შა ზმოჟ ბაბამი
სნანა რანინა.

ბაბ იხაჩოიტ ნან ჰა ჰაფსადგაგლ
ჟი აზოჟ დგზცა.
ბეცია ზააროჟ აცია ბჩაადკლ
სნანა რანინა.

დანაიჟა ბაბ აშოთა ბთგწნგ
ბეჯნ ბიფელ ბარა,
ბეჟდიკლაპ ირამ-ხუა დჩაგჟიწნგ
დფეშირგჩო დგუჟოჟა.

ბეცია სოფფშიგლ, სბგკურბანუბ,
აცია ბჩათ შთა!
ჰ-ფსადგდგლ დუქდა ბაბუბ იბანუბ
სნანა რანინა.

ა ჩ უ ზ რ კ რ ა ზ უ

აძეიბაძა ციქურფაროლუშია
რწგხუა ეილაჰაქუა შქაგრუა...
აჩგ-თულანქუა ეიცკუაშოლუშია,
აჩგვ-ქკუნცია რგუ ფგრუა
„ჩოლ“ ანგრჰია აყამჩგ მყაქუა
უაყა ივაწყეიტ იშთულა,
ახა აჩგხუა რგწამხაკუა
რაფხა ინეიუეიტ იკაულა.
აჩგხუა ჩოეიმაა კავ-ბე ნავუეიტ
იხუწყადოშია ამაციგს წაყა;
რამ-შაპგშოლუშია ადგდგლ ავუეიტ
აკულადგრ ყუნაშიკ ანაგყა...
აძე კალმაჰა ძსანგ იცოლუშია,
აჩგხუა ალგმაჰციქუა კადსა,
ინეიუეიტ უს იანგყუაშოლუშია
აფგეივა, ახახუდა ჰარაკდა.
ჰა ჰუახად ირნააძილამი,
აჩგრგვრაჰ ჰათგრ ზქუ,
აჩგხუა-მცაფშ ახგ ჯბარამი,
ახა დყაზოლუბ ალურა ზკგუ.

აკოლხოზა ჩინოკაჰუ

აკოლხოზაა რრინოკ აყუა
სალან ჰამთაკგ,
იბარაქმათხან იყოლუბ უაყა,—
იქუბ ზეგდ რგხკგ:
აჟ-შოკუაკუა ყანთალფეიუეიტ,
აიქუაწია ზთახგუ,
ალაგუანჰა რგმა ინეიუეიტ—
უიოლუბ ზგნდა იგუკგუ.

ციაპიაკ იქნებ აწიანაპა,
ქოთიუეიტ იზთიიუა;
— არი ეილჟუ უბაშთამ უაპა,
უაიინ აგამა ბა!

დაჩთა შოუეკ იკვლერგაზაპ
იართგზ ატამა.
აკოლხოზაა ითარგალაზაპ—
რშიერ ყალჟეიტ ოჟმა.

აძიე იკაპანუეიტ აბპია იტატოუ,
დაჩთადი ალაპა.
აძიე აშენკა იკვტუბ იგუათოუ,
— ივეიქნახეიტ იაპა.

ჩიანგბზელა-პია მაკრინა
იჭოვლხენ შგჟემთან,
სენტიატი ამინდარინა
ნალგაზაპ აბან.

განკახე იქნებ აკრე ააუხოზარ
აუთრათეხ ხაზე;
აკარტოშჟკა-ჟილა უგუაფხოზარ
აშია უბოიტ ლასგ.

დაჩთაგანკ აკუაბაშია
იყუაშოძა უი აზპან...
აკაპუსთა, აყუდ-კალგია,
აჯგმშე, არაპან.

ალადახეჟა აკუაც ხაზენა
კვლერგოიტ ააშარ,
დაჩთაგანკახე არაზინა
ახარშიუბ ამიქარ.

ზეგე რეხკე გყოუბ იუთახაშა
უბოიტ, აგუაში უთალ!
აკოლხოზქუა ფხაჟა იზგაშა
იდგრპაჟეიტ ამალ.

სეზხალგმელ იაბაძე ავტორი

თენი იგელოუ აშხა დუქუა მრა ზნეჭქალო,
იშიო-კაკაქუა აფსნე-გურღა იახზგნგალო,
ურთ დნარხსნე ჯურ ფსაატილა იფერუა იხალო,
აბარ დანხვეიუა შაუარდენწას ზემი კრალი.

წაყა ინიჟერ აფთა შუკუაქუა ირზრმანშიალო,
ნას იუბართამ დზაყარაწიყაო ჟიჟან იახზალო.
მაპ, უი დვაშომ დგდ-ბჟუშია იმწიფეჟივა ხოიაალო
აბარ დანხგფრგზ ერცახუ ახრა იხად ანშალო.

არხა დუქუა, აბაჰია ახგგლო აშიერ ახაქალო,
ახრა ირხეწუა არჯაშ გო იახხეჩაჩალო,
ანშოენ ეიქუა აგუ ხალფი-ჟიუა აცქურთა იხთიალო,
ურთ ზეგა გუეითოიტ უი ლაფშოგლა იგუ რენხალო.

უი დაციშიაშხამ ამჩ დუღუაზარგა აფშოა იფელო,
სალამ რითოშია გუბლგლა აფსაატი იფელო.
აურთგეგ გყამ მარიალაწიყაა უი დნგზკლო,
იფხარცამი, ნას ჩამგურმი იაშია ზნგლო.

დაპიენთქარუბ ხგხა აპაუა, უი ფსგწორგ-დულა
იფსგ დაციგშია, იხგ დამეიგდა იხაჩოიტ იტიგლა.
ალა დანგწყადარ ჰა პატსადგგელ, ჯურტი-გუშოფელა
ხგხტი დიხნიუა ამცა იცრიწიპ უი ჟიჟანგულა.

ანშახუშიაკვ

ირაშ-შაპეშთა ანგში ეიხადაქო
დამელ სახან იახზნო,
ახუდა ხგრხუა იქუარქუაშიეიუა
თენი იანცოუგგე უი კუაშოიტი.
აქუჩამა ფსგლა აფშოშიგ ჯოუჰარხა,
აფერციქუა ჩიეიხო ეიკუაფო,
აშოფე აზყაყადან, აკუადგო ნაქუუ
რანგშო ყუნაშიკ ეიკუაფოიტი.

ნასგაგ იაქუტიოუ დრზებლა-ყაზან,
აჩრებლა დალიააზშია დანცო,
იზხუა არბაშია, იყამჩე აყააშია,
იალურა კვშია ზეგა ეიქუშიოიტი.
„ჩოუ“ ანიჰია იაჰია თკუციაა
ირმაციესუა უი დგკშოო,
რაფხაა დვეიუეიტი, დრზერგხუმარკუჰ,
აჩრერკრაქო ახად იგოიტი.

აზხმათიი აზხიაბარა

ლხგ-ლქოუ სახაა სქაქქეიტი, ლხგციეიუე ეილაჰა
ჭელდგშ ფწიახოუშია უი ლნაალონ ლარა.
ბზია დგზბეიტი, ზეგა რაფხაა უილოუბ სა სზელაჰა,
ახა აკგაგ სგზლამჰეიტი, ჰაიფერწიტი უბრა.

სგხაარა, სგუ იაქუშიაზ დგხნაშოთუამ ყაზშილა,
ჰაბლაქუა ეიციაჰეიტი, ახა სგუ ითაზ უს ითან.
ჰაიფელარ ჰაივგსუან, ჰეხაშოზშია ჰა ჰხალა,
ახა სგზხიაბარა იასააირა აზჰაუან.

აკერ წიტი, დგრვეგაგზ დგზბეიტი სა სგხაარა
აჩეითრაქო უა აჩეიბლა ეიზელგონ ლარა.
იშთგლხენ არადქუა, აბლიაწია აყატარა
ქოგხნგ ლკარზინკა ლგრთიუან დგცკაკგუა.

დგნხააფშოგენ უა სგუალთეიტი, სგლდგრიტი ხათალა,
ჰაბლაქუა ეიციაჰეიტი, ახა სგუ ითაზ უს ითან.
უიყა ჰაიცრგწიტი, ჰაიდგმხალტი აამთალა,
ახა სგზხიაბარა იასააირა აზჰაუან.

აკერ წიტი, დგრვეგაგზ უი დგუასთახტი ჰანნიეიუაზ
აფსაგუ ახეილრგშუაზ აიბაშცია რდიაქოუ.
იხუნგ იშთაზ უა იქსალჰიონ აშაფხა ახაკუეციეიუაზ,
უა იხუწყაოზ ამცალა იზბონ ლა ლხგ-ლქოუ.

დგნხააფშოგენ უა სგუალთეიტი, სგლდგრიტი ლაკთალა,
ჰაბლაქუა ეიციაჰეიტი, ახა სგუ ითაზ უს ითან.
ჰაიდგმხალტი, ჰაიცრგწიტი, ახა ზმადაზ, ლუღუალა
ეიბაშრან, ჰესადგაგლ ეიქუხარცი ჰიაყაარან.

ჰა ჰიაიტი, ჰიაშხამჰა იამგხეტ ეიწახარა,
ჰესადგეგლ-დუ ჰახჩეიტი აშა აზკათიანგ.
უიამთახე აკერ წიტი, სა დგუასთახტი სეხარა
ლგფსე ლშონ აყუა აბაჰა აგუთანგ.

დგნხაფშოშენ სგლდგრიტი, ჰაიდტიალან გუბგლრაღა
უა ილასჰიეიტი იმძაკუა სგუ ითაზ ზეგდ ხტნგ.
ათაკ უა ისმაჰახარგდ, იზონ უი ლლაქთალია,
უაყა ჰაიფგრწიტი აშითქუა ეიმდანგ.

ახდჷ ჩჩაფონ

იშოართან, ჰთენჩრა ალა იჰაციირძლან,
ჰაიგუა დგქუგგლტი ახრაქუა.
ახა ლბაანტიი ჰხგრფარ ციგრწუან,
აჩქუა ირგხონ რალურაქუა.

აჩეიმიმა ხეგბჷ იარმიცივსლან,
აბახუ ამცა ნხუწგქქონ.
ბნატი შიარახგდგ მიტი რგხტგსლან,
არჯაშ-დგ გფო იხუწაჩჩონ.

ჰხგრფარ რაბჯარ უა მცე აჰიონმა?
ჰხგრფარ ყახან შხადგგლან.
რშათხა ბაშა უა იკათიონმა?
აბახუ შიეგურა რჩადგგლან.

იგგლტი ქერთტიგლა აწეიცია ეიზნუტლა,
იციგრწიტი რგბავ აწარრა.
რყამა ნგქურშიტი რნაჰსგრგუწა;
„აბგრეიოლჷ ჰა ჰხაწარა“.

აბჯარ გუამწუა უაყა იციაქიონ,
ალა დგზხგმწიტი ჰამხალა.
ინშოგბავ ყუაყუა ანაყუ-დგ აქიუან,
იკაქენ იჰიითჰაქი ხახხალა.

ხდგ ზჩაფონ ჰაიბაშცია ქიგლონ,
ალა დგრციეიტი ჰახრაქუა.
ნგწყა ილბაან უბრახხე გუშოფგლა
ფხაყა იცონ ჰა ჰალულაქუა.

ს ჰ ა ბ ლ ა

სჰაბლა, უფსაბარა ფშა ახაგსუეიტ იხუმარუა,
ნაყ, შრაგვლარახა კაწიაროუბ უხუ-დუ;
ეილანზროიტი უძეხაქუა იმშიახხა იმაქარუა,
იკახკახუეიტ რანდგშოშია ციქურფაშიკ ეიუატიუ.

იცგრცგრუეიტ უბახუქუა, — ცილააუბ ირხდენჰალი
აშიარახ რტივა-შთა დამეღშია ირხდენხა.
სა იგუასთოიტი შიადეგჯადე აინა-შთა ახარენხალი,
სა იგუასთოიტი ჰადე რქვგშითა აფსაატი ახაწაუაზ.

ო, სჰაბლა, იხდგრუეიტ: უქადუნ ხენგურკალა,
აეიტეიგდგ უა უნგუენე მჰაჯგრა იკახდან.
უა უფაცხაქუ ანდუგდგ დშიაჰიონ შტკუმილა,
ქადეთოუშია ეიბარყგუუა ანგრცი-აარცი ულა შოუან.

ახა ოკტიაბრ იუხნახოტი აგუაყრა ხამთარა,
ოკტიაბრ დუ აბზახარა უნათეიტ ზენძა.
ახაგრფარ აზგელუეიტ არაწყგ-ძუა ლაშარა,
ოკტიაბრ, — უიამი რგუახუტიგ ნაზგძა.

ოკტიაბრ აბზოურალა იშითიტი უა უქვგ ანხარა,
იბარაქადათუბ აბრყა ეხდა უგენრაქუა.
ოკტიაბრ აშიახუალა რგუ დუხტი აბიფარა,
აგურღაშია თვუეიტ ეხდა უმძგრხაქუა.

სჰაბლა, აქუატირაამთა უნგფშოუბ ხათალა,
სჰაბლა, სა იგუასთოიტი ზეგარგლა შოუზჰაუ.
ოკტიაბრ ანგჰია უადეღლუეიტ გუთბაალა,
იუდგრუეიტ უიალა ახაქუითრა დუ შოჰაუ.

ღეუარსა კუწნია

აკოვბ იაშია

(აღუფიანა)

აშით ძვგ ზხლწუა, ო, ქვრთტიგლა,
უძბახუ ჰიარა გურღმა ჩჩაროუბ,
ურხა იშითუა, უნაა ფშოძარა
აპოეტცია ირაშიაჰიაროუბ,
ხაცია ღივქუა ზციმაჰემ ასირ
უმჷა იაშა უაგემხაროუბ,
უშითრა იაცლო შთა რნახესგფე
კვრ ლაშარა უა იუბაროუბ.

ნას უხუციშ იფუჟალამწიი
უი პუშუკინ იიჰიან აჟია ყუშოქუა,
უშხა-ხუ დვრხაშოთშამ უი,
დრგლაგლოუბ უადხატი უსქუა;
ზნე ააიგუა იუთან სასრა
უბრა წვაზმანგზ პოეტცია დუქუა
დრგლან ურთ ჯამბულგფე უაყა,
იაშია რხვგ დომბრა რახუცქუა.

შთახა უგვლამ, რეიფშო იუციმაჰემ,
უპოეტცია რხვდ დუძოუბ.
შოთა ლაშა უი დხაზქედოუბ
დგაგლჷი ეივანი რბჟარა, ო მრაშოძოუბ,
წერეთელი, ჰავჰავადე ქვრთ პოეზიაჰ
რაჟია ღეუძოუბ,
ნიკოლოზ, ო, ლირიკ იაშა
უი ზენდა აღუქუა დრეიფშოძოუბ.

უშიყუცცია ზამანოუბ, სგურღმაწია
სხაფეშოჟეიტ ურთ რახა, ქვრთტიგლა
ღეუ აშიანგ პეოჟოდ იზერჰაო
აშია ქვგცქუა გოიტ შხა რფგლა,

სა სუეიგურდლოიტ, სგუ კვრ იახუოიტ
ისორუბ ურთ ზეგა რგლა,
ჭვრცლა ხაარა ზმოუ რახა
ასალამ სთიუეიტ გურახგლა.

აფსუა, ქერთუა რგუ ნარხაწა
ურთ ხაქუითრაზ ინეიდგელაზ
აცოგაა ზზვიფშონგ ნას აბზიაქ
ხაწა ლეგლა ახად იაფგლაზ,
რგუეიზგბელრა ჰრგლულუარცვ
აშია აზაჰჰიაბ მუა ჰაზნგლაზ,
ზეგაგაგ რლგმჰაქ ინაჰგდაროუბ
ეიშარგლა ფხაა ჰაშოდიქულაზ.

სა იხხაშოთუა სგყახგუმა
ააიგუა იზბაზ აჯშახუ დუქუა:
სგურდლა-ხუმარუა სრგქუმზი
ურთ უხრა ქვაჯა, ხუფშოძა ბგბშქუა,
სგყან სგგლან, სჩვიბგთა
სგლაფშო რხგზგვიტ უდგაგლ ჩაშიქუა,
სტალინ დუ იგარა ახაგგლაზ,
ნას იახიხვიგაზ ამგშო სირქუა.

საათკგაგ ჯსაათკგაგ სგგლან სხუცუა
სგლა შიაფშ იაბაზ იადხალო
ნას მინუთლა საფხაა დგგლო,
უაყა იზბოზ სგრშოანხალო,
ქკუნრეი დურეი ფხგძშია სრგლან
უა სახაგგლაზ ზეგა ნეიდბალო,
ზნგ სგუნგწუა ნას სგუნალო
უი ავნგ სირ მიტი ზენშალო.

ჰტიგლა გურდლა კრემლდ ლაზლდაზ
აუნუწყა ხაგწიცაქ უა იბტიართო,
უი უა უამი სტალინ დუ
იარა უბრანტიგაგ ზეგაგ ზბართო.

ამჩ, აღშარაზ ეიხემსკლადო
მშოგენ, ოკეან ირხფხმაძალოუპ,
ხშოგვ-დულა აეივან იალო
ხეხა კახბექ დუ უხად ანშალოუპ,
დგაგლ საზანაქო უხად ნეიკეიუა
აეილარ რაეიბაქ ლაკუნე იალოუპ,
ეივან იაწიარახა ხეხა იხალაზ
ათესაა რაშიაგა უამანშალოუპ.

ზეხ იაქუითხაზ აჯაეილარ დუქუა
ურთ ეიმციამხეი ზეგა უა ულა,
ბზია ბალა ურთ უეიგურდოიტი,
რგლა უქაჩიოიტი გურთივლა,
ურთ თაბუპ ჰიოუპ უა იშოუარჰიო
რგშთამთ დუქუა ანეინგლა,
ხხირ ნასგუ დუგა რგზთაზ უამი
ურთ უეგჩეიტი ნას შითეხკგლა.

აშოხუა იაქუტია მშოგენ იხეუგაგ.
ულა იმოუპ აგუახჰარა,
ციქურფა ზქაგლა იდგრჩოჩალო
დეისუეიტი დღევხა იმაცარა,
ურთ ციგაა დუკგაგ უა იქილარგაგ.
იშოფაიოუმა ეიწახარა
დახაცალაკგაგ დხაწა ლეუპუ,
აიააირა იცუპ უი სგუათხარა.

ხაგრფარ მცაფშქუა, აკ იფნამქო,
ურთ ეიბუთეიტი დგრრა ლუღუადა,
რგზჰა რგკლოიტი ეს ააშარგაგ
რგმვა იქუპ ურთ გურჩანრალა,
ადუნეიცი კ-მმუნისმ დუ
უხხადოუ იახხიოუპ ლეურალა,
რგმჩი რხგი ზეგა უი იახგრკვიტი,
რგხად ჰარარკვიტი ჩოგშიარალა.

ბაჰა-ქუაწა ირგწკუეიტი
უა უხად დუ ზეგუ ადევ შია სირნე;
ფსგშია ხაალა რბეგ დგრგოიტი
ფხხარციეი ჩამგურ ზეგა რჩოგნიეიწეხნე-

აშხა რახატო ქვარბენ ბეჯ აავუეიტ,
ახაჩა იაშია ხააქუაგაგ ქვარცნგ,
უბრგგა ითახემხეი უახა ინავრც
გულა იიძაზ აშია დხუცნგ.

ო, აღუქუა, შიართ აღუქუა,
ლენინ სტალინ—ჰამშო შარა!
შიართ გურთიგლა იშიმეიგურდო
დარბან ხაწოუ ჰაფსაბარა!
შია იშიზაჰკუა ჰაშიაჰიარა,
ჰართ იაჰნათოიტ ამი, აღშარა,
შიგლა ჰაქუშიოიტ ეიხემსგდძო
ზეიფშო ყამლაც აგუეიზჰარა.

ზეიფშო ყამლაც აიიარა ჰნათოიტ,
შია შიეგუდურა, შიეხად ხარა,
შიართ იშიელშაზ ზელშახადა
უი იაგამამ აურა თბარა.
ათაჰმადგა ქუენრაქო დანაგტ,
უი იარქუხეხეიტ იბლა თარა:
აგა დეჰა, აშხა რგქუცია
უა იგუეითოიტ ბლაჯმა რციარა.

შია შიადეკუბ, შიეხად ეიცერჰიოიტ
შია შიეიცდგრუბ ზეგაგაგ რგლა
ხაწიცარ ეიფშახა იქუშიერგელჰეიტ
ჰა ჰაფსადგელ აინერთიგლა!
ქუფან შთახა რგბლა შთერხეიტ,
ურთ შია შიეჟილარ ზგუ თიუ ხაწარგლა,
გუაყრა იალგა ნასეფ ნარზეშიშეიტ
ურთ ნაძაძა ეიშარგლა.

1938 შა.

რ ი ვ ა

უახა სანეიუაზ სა სეინთიგლან
სგლაფშო უდენ იმცანგ,
სვგზცია რნავსშია აფხა სგლან
ხუცრა სზაიუ-ნ ეიზანგ.
ფშახა უხესლო, ფსაატი უხეიალა

უძბახუ სირნე აფსენრა
 შარდაკ წუოუ უიიეთეი ხაალა
 უწა ღუნე ას აბრა?
 აქილარ რგლა აკრაბამა
 ლაკუნე ირჰიო ეილგამა?
 ახაჩა აღდგელ იწაბგამა,
 ნას დავამა წაყადა?
 უს ისზაიიუნ სახარკგლა
 წლა შიათეჯათ ზაზაუა,
 სგლა რფსახუნ, ეიკუავგლა
 ეიუეიტომუ სგრბაუა.
 აშხა ქუაცქუა სგფსა ზქუეგზ
 ანაყუ ზხეწგზ იფშძადა
 ურთ რგბქარა უა უახათაეგზ
 შითგ კაკაქენ, ითთაიადა,
 ხანლა, ბაალა ილმაზლმაზუა
 ქოცქ ქალაქმნე უა სთათშოუნ,
 აფშიმა, ასას რგუ ნეითასუა
 უაყა რჩგზუშიტიუა რფსგ რშაუნ
 ძიაწი ღუძა უი ფსგრშაგან
 კანჯა იაქუტია უა ზეგდ ხენ,
 რაშია, რუს ნას რჰიოუ გუზგრჰაგან
 ურთ ზეგდ რხუცრა, რგმი აკენ.

ა ა ფ ზ ნ

ახათა-წაბ ატიგლა იქუწუეიტ
 იასკაოიტ აფხარა იაზაუა.
 დუკ არწუამ, სარა იზდგრუეიტ,
 აათენ ბგრლამო შააიუა იშითუა.
 გუაბანწას ღგბთა ახუ იქუეუ,
 ას-ბახწია ლასსგ იძეთეშტ.
 შოუდგდ ნაა ახაჰა დუ ზთაქუ
 რახუი უაიი ზფსგ ზმო იდგრთიეშტ.
 უაყა ახაშცია რთეფქუა რგგლა
 რგრახუ რგმა ინთატიამშტ.
 რგუ ზვგდა ჟივან ჰარგდ რხარგგლა
 ფსთეი გუავეი ეიმდგრყაალაშტ.

იზდგრუეიტ შიარახლა იშთიუ
ერცახუ ახრა ნასეფ დუ ზმოუ.
ეიხეფ-ეიწეფ იჰ იშოკგლე
წაიძ გჟიუთა ჰასკეგენლა იშოჩოუ,

აშიარეცცია თენჩრა შორემაჲ,
რუაჰა, რაჰათა რშიაქე შორდგრხიო.
რგუ ითწიომ, ურთ ირხაშოთუჲმ
ირდგრუეიტ შიარახ რთეფ იახეტო.

სა იზდგრუეიტ კუდრე მშოგნხა
იხეწ იშოდოქულო ლასეგ.
აშხა, ახუ, აბნა, არხა
ჰარჯშია იშორგხყო ზქეგ შითე.

ბაჰია შითედა, ტიელა ბლდედა
ადენ-სე იაბლგ ზეგა ბზახოიტ,
ჰიენწია წაადა, ჰეგრთენ სედა
მილლიონ ბლა ზხოუ ამრა თხოიტ.

აბარ, აბარ ჯა ზედბალო
ამხე იაწი დუქუა ჰნართაფშოგშოტ,
მშოგნშია ეისუა რხციე ეინალო
აფშა რგლასუა ეილაშითეშოტ.

ათათენ დეგელქუა მრა რხაშოუა,
რგუ ჰნექუფშოგშოტ იზახო,
აჩეხუ რექუჰიჰიე აქაბდე რხგერშა,
იგუაზერჰაგხა რმწიეჟიეჰა ყო.

მახან იკოლხოზ დანგურდო
აკუშა-მეკუშა ილშო იუეიტ.
აშია ჰიო, ეინა-ეიგუში ყო
აგანახე ივგზცია რბეგ გაუეიტ.

რნავს ატრაქტორ ადგეგლ არფეოიტ
ალვა ახებბ იდგდუა.
იარლასნე ააფენწას რჯა შითუეიტ
ურთ ახაცია ზეხდე კათიუა.

ახეჩა

იცეწლაშტ, შეჟ მერხუაგა გქუქქო
ადიქუა ზეგა ურგქუფშოუეიტ იოაზნხა.
აფშახნა ხუმარუა ატიგლა იქუსუა
იარფერუეიტ აწლაქუა რბლდგ იაწინა.

აჩრცია-ქიბავ მვასუაშია რგშთებჟ გოიტი
არახუ აბნარახნა ზხგ ნაზერხაზ.
დეიბგთა რგშთახნა უათარ დნეიუეიტ,
აშარფიაწი იაცგელ ზგჩზგრხიხა.

შაყა გუახუა დუს უი იმოუზი
შეჟ ამრა ინგქუფხაზ ადიგ.
იგუ-იშამხ შაყა იარწარზი
იქგში-ფშოდა ინგქუსგზ აფშა-ლდგ.

დნაჩოუბ, არახუ დრგცუბ უათარ,
აგა დეყოუბ, აშნაგა დცალოიტი.
აწგხუ გრქაქა იცუბ იმაწუარ,
შარ ხულაანდა ჯგზარა იზნაუეიტ.

აკკარ დუქუა, აბნა რშიგრქუა
ურთ რქსგ გოქსგდარაჰია იბადომ.
დრგზხაჟან აჩგ, აბჯარ, ავგნქუა,
ადიგ ზეგა ეიუენგ დგქუუბ დტიადომ.

აკოლხოზ რახუ იარა დრგლახუუბ
ილაგუ ეიფშო გუკალა იხაჩოიტი.
იშიაქა მგც ზემჰიო იხუდა იხშუბ
ილაბაშ იკგუბ, ამცა აქსყადოიტი.

აშხა, აძგ, აჰაუა ბზია
მცხუ დზგდანგ დრაადახეიტი,
აშიაფგჯაფ, ამრა, აშით რქგვ
იხგ იგუ ხაალა იდგრთხეიტი.

ირახუ რცია ცქადოუბ, იცგრცგრუეიტ
იაბაამ, რგმი თოუბ, იფსგლოუბ ეიფშინგ.
ადიგ იქუუბ ეიხგფ-ეიწგფუეიტ
ხრა იკდლუ შიარახკ ეიფშო ითინგ.

დგუარლოიტ, აბარ ახულარა აასკაოიტ,
აჩაწიახუეიტ ამრა ხულბეჩხა.
დახგუარლოგა თერას თეფემ, იუბოიტ
აღუტიგვქუა გგლოუპ ილუღუახა.

რგშთახა დგგლოუპ, ირახუ ფხა იცოიტ,
დნაფშა-ააფშუეიტ, დეიბეთოუპ დახადაუა.
აკ რგგმქუა დანგუარწ ეიფშა დგუარლოიტ
იგუ დუნგ დგურღო დგჩაუა.

აბრიგადირ არსანა

შარფუპ; არხა, ადიგ ეილაარცგრუეიტ,
ზეჯგ ბლა რგკურშოუპ ეილგჯგო,
ფსთჰია ხემ აეივან, აიაწი ხუმარუეიტ,
ილაციყუეიტ დუნეი ხგრხუოშია ილაშო.

ამრავგლარა აბირაყ ყაფშ ივახოიტ
აშარა შააიზ უდგრატო შთა,
ახა ამზა ლაშარა აშშგჰია ილანაშთუეიტ,
აშინაწას იანუპ აეივან აგუთა.

ამრა მგგლაატ, ატიგლან თენჩროუპ
შთბჰეკ ჰია აკ გომ ჯარგგ.
აშშგჰია აჩუეიწგხ იქუიან იციოუპ
აფსთახარა ზეგგ.

ზეგგ რაფხა, არსანა იჩავაბჰ თგუეიტ.
ამხე ეიუჟდუ დახათოუ,
ათათენ იაწია დავულა დნეიუეიტ
ანგში გრგუძო დაწა დრაშიო.

იგუ დგრგურღოიტი იარა იცქუახან,
აშია იცგრჰიოიტი აქჰაჰია აფსა,
იფხძე არბოიტი ჯადატი ჰქუახან
აშშგჰია აფშა იასუა ხაა.

იჩავა ცცგში ამცა აქუგწუეიტ,
ახაჰი ფეხნაა იცყა-შიყა იაგოიტ,
იმჩ, ილშარა ზეგგ იფგლუეიტ,
აწეიფშა ჯაბახუ იქმარნე იცოიტ.

დუკ მგრწეკუა იააიტ კოლხოზაა
იგეხცია გურღოო რჩაგეკუა კნგ
იანიბა დგრვეგდ იმახუარ ეილღუციაა
დრგვაგგლტ არსანა იმჩ ჳბატინგ.

იგელღეიტ ამრა აჟივან გრფშოდო,
ირგქუთენოიტ ხგხტი იჰარაკდა
რჩაგა ცცგშიქუა ამცა ირგლყდო
რაშიაბჟ იაცციოიტ ხარადა.

იბჟე ჳსაცა აკავ ჰია იგოიტ
ეიცაკრა აქუდამქუა ჯარა,
ხეგდგ იხხუკუეიტ, რუტიგ რდგრუეიტ
მინუთკ ირგხჟამ ააფსარა.

— შიააი აღევ ჰია, გუამჩ დულა
ჰაჰაგგლანა აუს დუ,
ინაჰაგდაროუბ იახჟა-უაწი რგლა
აკგ ნმგქუა იშჟეიბაკუუ.

ადრუ ჰია რჩჟეიბარკ ინივაგგლღეიტ
ადი დეიწამხა ეიბაგჟუა,
ციაჰიაკ რგმა ფხჟა რჰოგლარხეიტ
ნგშიგუალღი ხაჰი რგბგაუა.

ს ა შ ა

მშოგნ ცგრცგრუა ამრა ხციელო,
ფშოახჟ ხგხუხუალა ეიქუთიაუა,
დგგგლგი ჟივანი რგშხუა ხეივწოუ
უი დიაციგრწუეიტ დლაშოაუა.

აშხა რგქუცია ხგხა აფშოდარა
ანაყუ ხგგქუქუ იწიცახა,
უა უი დხალან იმაცარა
იმთ ანიწოიტ დბაყახა.

ჟივანახჟ დვეინგ, ნას დაუშოლა
აფთა ნგწცა იუმბადო,
აეწი დრგლა მწიგჟივა ხეირლა
იმთგბჟ აავლოიტ იპტიადო.

სგდგაგლ დუძდა, სგდგაგლ თბაარა,
ბაჰია კვგცლა იხყაძოჲ,
სა იზბომ უი სგხაარა
იმჩ ნახდგმკუა ზგზახხაოჲ.

იშთახხა, იაფხაა ფსთჰია ლაშცარა
ფხაა ინეირა ზგუ ფნაჲიო,
ურთ ზეგა ცყაა-შიყაა ჰა ჰესაბარა
უი ირგცქაოიტ ეიკუაფსო.

ხაგძლა-ფშაალა, შაქუსგ-ვაჲიალა
თგნჩ ტიარაკ ჰია ყამწაჲა,
დნეიუეიტ უი უბას ციქურფალა,
დნეიუეიტ დგურღო, იხჰაჲა.

იმჩ, ილშა, იუს ზეგა გუათა,
სგუ ზეგა ალა ბზია დბა,
საშა ხაირგაგ იხაძ დუ ნათა
ო, უბრი აუბ სზინგჩხუო სტია.

აფსადგაგლ აშია

ახატოგ დგაგლ იქუუ, ზგუ თიუ ხაგეილარ,
იჰალმშო გყამ, ფხაა ჰნეიხოიტ.
აშა ზგლრაჲუ ნარციგნტი დდიგქულარ,
ასანძლუაჭო დააიაანდა დთახოიტ.

არა ზეგა უსოუბ ამცა შარგლწუა:
აციგმღო იჭოგ ხუჭგაგ დუგაგ აძი როუბ.
ფხაა დგგლოუბ სტალინ, აუს დუ ხუცუა,
ინშოგ დუ ალა ზეგა ლაშოუბ.

აჰაჲა იალოუბ აშხა უარბქუა,
დგაგლი-ჲიგანი რჭოგ იყოჲ რბო.
ამშოგნ იხგგლოუბ ჯგურტი დმაზღმაზქუა
იცეგრწუა აფსთჰია რჩახზერხო.

იგურღო, იჩხო ჰიბარკგრა,
კოლხოზლა იქუთაიაიტ ინეიფშხა!
იშითიტ, ივგჩოუბ ნხარა-ნწგრა,
ნასგფლა ქააძლა ითიიტ მძგრხა.

ჩამგურ ქუგც დასუა დგგლოუპ აფსუა,
იჩგუხუხა იქუფსა იხთგრფა.
ჰაფსადგაგლ ზგრწითუა იძბახუ ნიჰიუა
იგანაქუ იარჩჩოიტ აციქურფა.

ივან თარბა

ს ძ ჳ თ ა

აბარ სქეთა—არხა ეიუერა,
აბაჰია, აღიკარშირა, აძეფშაჰია.
ამალ დუ ზღვწუა ადგაგლ უჟირა,
აქუაწა სირქუა ეიხანგჰია!

აჰაბლა ჳხალა აწეხუტიანენდა,
აჩაირთა ახეწია იციოიტ ჳენდა,
აჰისახუქქუა აჯჯაჰია ეიცრგმწუა,
ეიცლაბუა ინეიუეიტ უახა მგჟდა.

ურთ ეიცლაბუეიტ, ჳეგა რგბჟარა
ირგმოუ ნაგძო ახედწაქუა,
ხულბგჩახალა იანცო აფსშარაზ,
იგუართოიტ უაჟა რგლშაქუა.

იგუაზგრჰაგოუ სქეთა ფშოძარა,
აჯა იარბეიო, იზგზჰაუა,
ირაციოუბ აღეჟუაა რხგფხაძარა,
აიააირა დუქუა ჳერქოიაუა.

ეიხანაფა ინხოიტ უჟილარ,
აგურლმარა გქუბ რგმძგრხა.
დგუაზგრჰაგოუბ არა იჩჟჟილო...
აკოლხოზ ამჩოუბ ინზგრხა.

აბარ სქეთა! აქჟეც-ცია ჳხალაზ,
აბაჰია, აღიკარშირა, აძეფშაჰია.
იზხოიტ აბრანტი—ახუ სხალან,
უქუაწა სირქუა ეიხანგჰია.

იხნეშოგენტრალა

იქვჷდა აბრაყა, იხნეშოგენტრალა,
ითახაზ დარბან აქუფარაქჷ?
იუასიათ, იაჷიახუ უა იხეიჷიდა,
მა დეიქუზკდა ახრაციგაქჷ?

ითახაზ რეშთახა უი დენხაშა,
ო, იხეიფეშროლუხი უი აქუშოარა?
ივგზცია რშოურა იხეშთახამა
იხელშახ იოუმა ახაქუწარა?

ნას, უარა ახრა,—იბავ ზმეიდაზ,
დარბან ჰტიგლა ზხვ აქუზწაზ?
დარბან ხაძლა, აბრაყა ინეიდა,
ახაძრა ახაძ აცვწაზ?

იჷია ნას, დარბან, დარბან ხაწოლ
იქვჷდა აბრაყა—ხაძაქუმა?
ახაჷი ხაშოაშოი ხჩგს ზხვ იაწოლ
ბაშა იდგრემ ბეაძუმა?

ახაწა იხაგძ ბზანწე იძუამ,
ახაწარა ახაგძ კამშოაძაქტ,
ზტიგლა ახაჩარა ზხვ აქუზგრძუა
ახაწა იმრა თამშოაძაქტ.

აშა ახაქუეითიაზ უი ხაგრძეშახა
ისახა ლაშოიქტ იქუგვლან.
იხაძრა შთნახუეიქტ უაყა აშხა
იქუფოზ ზაბჯარ გქუკვლან.

გიფელ აჷჷიოგა

(აბალლადა)

დხექუტიოლ ირლარჯ იაშა იქუარუა,
დაიუეიქტ არფეს დიგუილანგ.
ბიფელ, აფჷიგზბა, ზგბლა ქარუოლ,
იჷია ნას ბაშოახუ ციერგანგ!

აჩუგ იშვამჩუ აღურა იახოიტ,
იკუაშვა-კუაშო იშვაცცაკუ-
აქმეში ნეშთშუა ახე იჯახოიტ,
აკაგრკაგრბეჟ შოფაგუკგუ.

იწუაზი უიეთეი? ამრა ნეგწუან.
იკუაბან აჩუგ აძე აქუთიანე,
არფეს აჩონე ამშთა დთეწუან,
დცონ იჩუგ ცცაკ დაქუტთან.

დცონ უი, იაფხა აძეა შთამზი
იტეგლათსადგაგლ იფხაუან.
აფოჟოდ დუ იაჟია იგუ ითამტი,
ამოურა ამჟყა იხაუან.

იქეთა ეიფშოწყა იხაჩონ, დგელან
უკრაინა აღეიუჟრა,
ქაბზნე იმან დანიფელა
დეიბგან ალა იოუმეჟრა.

აიაირა იბონ ენაგე იმჯაშო...
იაფხა აძეა ანეხუაშუაზ—
ხქოოჟშია დალყაონ ამცაბზ ფხაარშიო
ადგაგლ შთეწნე იანეხუაშოზ?

ალა იგუაწლა კელკაა ითიხეიტ
უი ბერლინ აგუაშიაქუგ,
იკამშიო ბზანწე ახაგე შთიხეიტ
ინხოიტ აჟილარ რაშიაქუგ.

აუარქე აქუგწუეიტ აჩუგ-ფსემშა,
იცაზარ კუადგო აქუმწდაც,
აცცაკეშა ეიფშოგნ ესემშა
იხაა მაცარაზ აკუმხაც.

უაჟი იგურდოო ზაშთა ითალო
იმძგრა ამრა გქუქკოიტ,
დგაგეიტ ჯაფხა ამით ახაქალო,
ივნე, იგუარა იხულაჩჩოიტ.

დნეკქუტიოთ იჩოლარჯ იაშა იკუარუა,
 დააუეიტ არფეს დჩოქილანგ.
 ბიფელ, აფჰიგზბა, ზებლა ქარუოთ,
 იპია ნას ბაშიახუ ციერგანგ!

აჲშა აზზ აზია

ო, აყუა, აყუა! შითგშოლა ივგჩოთ
 ამერხუაგა ზქუფსოთ ირხიანგ.
 უფსაბარა ქოვხან, გულა იანგჩო,
 ანგროდარ კუაშოოიტ ეინყანგ.

უბაჰია სირქუა ირგწოთ ფსშარა,
 რენასგფხუ რბოიტ აბრა,
 მშოგნ-ძგ ზხაგსგზ, უმრა ფხარა
 აგუამჩრა რნათოიტ ურთ დარა!

უმშოქუა ივგლო—ირგლწუა იშითგშოხა,
 ირხაწოთ აბაჰია, ო, იპეტლააიტ.
 აყუანტი იჰნეჰი ოწიცა იშთაჰხოუა
 ავოჲოდ იზჰიან იაზჰალააიტ.

უშითგ, იუზჰა აყუა იმრაშოთ,
 იცალააიტ უხად დუ ხარა.
 ილაფშო უხუჰ ბერია—ჰმარშოალ,
 ჰზაადაზ ხადლა, ჰზეხაჩო ჰარა.

ივალააიტ უაშიახუ იაჰჰიო ხალა
 ატიგლა იახაჰუა იცალააიტ.
 უციტრუს შიერქუა, თგთგნ ლგფშოაალა
 ჰამთას ჰაშცი ირგხადლააიტ.

უმჰა თბააქუა უხან ლაზლდაზქუა,
 რთგფ ეიწგხნგ, ო, ილაშოოზ!
 უმშოგნ ციქურდარა აგუ კახკახუა
 ჰაშიახუ იალაზ,—იკუაშოოზ.

უშითგ, იუზჰა აყუა იმრაშოთ,
 იცალააიტ უხად დუ ხარა.
 ილაფშო უხუჰ ბერია—ჰმარშოალ
 ჰზაადაზ ხადლა, ჰზეხაჩო ჰარა.

დონ ახეშან

(აჭვრხაწა ეიბაშვე ა. ნაძარე ილუზიონისტული)

დონ აძემჴას თენჩ ახექუან,
ფსრა ზქუმ გგლოუპ აბაყა,
ავგზცია ირგფხაზ უა დგრნგქუან,
აფჴიგზბა დნგჴნგ იცონ ფხაყა.

უა დეიქურკატი უი რნაპალა,
„ბზილა“ სვგზცია, — ლჴიეიტი აქიას,
დონგაგ იამან უაყა აგუალა,
მქემთა ეიფმზნგ იგგლტ თენხას.

ბააგუაროუშია იაკურშამი,
ერცახუ აშხა ამაყა,
ამრა ახგებლაგა ახგერშამი,
ხგეძლა იგგლოუ აბაყა!

ილხაგგლოუ აქივან ამი,
ლადგაგლ ოუმი ლციაართა,
ტიემჯაროუმა? — უბრი აზამი,
დალწნგ დზეყამ ლგვნათა!

აფსნგტიი აშხა ირგქუწუა აფშალას
ინეიუეიტი უაყა იშქმერუა
უი ლგუ ინგქუშუა ანაპგ ფშაალა,
ინეიუეიტი უაყა იგუკოუა.

დონ აძემჴას თენჩ ახექუან,
ფსრა ზქუმ გგლოუპ აბაყა,
ავგზცია ირგფხაზ უა დგზნგქუან,
აიწირა რგმა იცოიტი ფხაყა.

1944 წწ.

აიანირაშია

იპჴიოიტი აშია — აგურღაქჴიანთა,
აიანირა შთგზხგზ ამცა ახაშოუ.ზ.
იპაიღანგ დარბან აშია ჴჴიანთა —
ჭგურღა-ჴანჩა იახჴაუაზ!

იგომ ახვსბგჷ ჟაჰა იტყუაღუა,
იცომ იშთგწნგ ადგაგელ ბგო,
ჯაფხა იგლოიტი ქჷგც აშაღ ჟა,
იქჷოიტი ატიგლა, ახურა ღღო.

ჰარტხოიტი ამრა, ამრა შაშა,
ილაშოიტი ჰამჷა იხადგრკგუ.
იხაჰჰოიტი აშა იჰაგგმხაშა
სტალინ ღუძა—აიაირა ზცუ.

იქუფონ ჰარ ყაფუ შანასგფაზ,
აჰიეილგშრაქჷ ახად ზგაზ.
ნაძაძა ჰტიგლაქჷ უი აფუჰაზ
აიაირაშა ახადუბ რაფხა იგაზ.

აიაირაშა აკუნ ამცა ანცეიუაზ,
იგოზ იხალან ილაკათო,
აიაირაშა აკუნ ფხაყა ინეიუაზ
იიჰიოზ, უაყა აშა კათო.

აიაშა იაცუბ აიაირაშა,
ენაგა იჰაცგზ ჰაშიაბჷ გოიტი,
ესააირა იშთგწუეიტი ჰტიგლაფშაშა,
ხადგ ზმოუ ჰპარტია ფხაჷა ჰაგოიტი.

ჰარტხოიტი ამრა, ამრა შაშა,
ილაშოიტი ჰამჷა იხადგრკგუ.
იხაჰჰოიტი აშა იჰაგგმხაშა
სტალინ ღუძა—აიაირა ზცუ!

ახაჩა

ღგყან ახაჩა აშა ღხალან,
იარჰიო ღგგლან აქჷგრკგენ,
არახუ გქუნ, იჰიუა იალან,
შამხგ ივეიუაზ აჰასკაგენ.

იშოიბო იგგლონ ამრა შაშა,
იაფხა სირშა იკაფხონ,
იხგქქალონ იბლა თშაშა
აშულა იქჷაკა ეილგფხონ.

ო, იღმაზღმაზუა აზქუა ყუაშუბ
ერცახუ გუეითონ ხარაძა,
აშანწა მაჭგგ უაყა იმცაშუბ,
იავსუა იყოუბ ახერცა.

იგუაზერჰაგოუ აშხა ტიგლა,
ამრა ტიგლა აფსენრა,
იშოფასირუ გურაზტიგლა
აბრა თენღლა შიაპიარა.

ამშო იანალონ აილაპიამა,
არვაშო გქუყდან იკათიონ,
იაფხა იარსენ უა ილაბაშა,
ვგზას იმაზ იგუაფხონ.

აჟივან დნაწაფშოტ იკაზკაზუა,
სარკა ბლოუშია უაყა იცქაოუბ,
იპარჯფსარხა უა იღმაზღმაზუა
უარპალ ქუწალა აშოწა წყაოუბ.

უს იშოიბოზ აჟივან იალყდან,
იააიუან ხლანწე აპაირპლან,
პარაშოუტლა იფაზ,—დნამყდან
იფგრუა იხალაფიტი უი ფტლან.

ო, იმაციესიტი იაფხა ლულუაწიყა...
ახაჩა იხელყეიტი ამცა შოუა,
აპაუა იალაზ—აღა იგუთაწიყა
უი აზნიუან ეიხაშოუა.

ითადგდიტი აშხა გუაჯა,
ითალაშოფიტი ამცა ახყდან,
იპოგწიგდდიტი აბახუ-ჭოაჯა
ახაპიქუა დიგქულაფიტი იაშოა იფყდან.

ნაყ ეიცრალაფიტი ერცახუ აქუცია,
არვაშო თალაფიტი იციქურფან,
ანაყუ არშიიტი, აბლა იქუცო
აიზგრციგა იგელაფიტი აჟივა აყდან.

ახმა იშთიხზიტ ილაბაშა,
ნაყ იშთეიწეიტ აქუგრაპენ,
იგუფითეიტ იაბჯარ, უი ახზიაშა
ნაპ ზლჸეიკაჸუან აჩჸაკენ.

დნავაგგლჸეიტ აბახუ ქჸყდარსთა,
უა დგფშოგენ უი, იჩჸიმგრხზიეი.
დდღექულჸეიტ იანგრში ამჸახუასთა
ალემს ჰადგაგლ დანაზნეი.

დნეიუან დგთყდო, აბნა იჩჸეითარც,
ათგვრა დაშთან იჩჸკენწა,
ჯარა დნატეარც, თგნჩ იგუჸეითარც,
იმჸა, იუსქუა, ინაპენწა.

... იაიგუა დანაი ამჸა იქუზ,
ილაბაშა აფგენწა უი ილრიშტ,
აქულაჸ დპიგენჸა, იჸიჸა დნგქურს,
აფაჸ დახგრუჸა წაყა დირშიტ.

ო, უი დთეიწეიტ უახჸ დკუმბგლუა,
დეთეიტ იაშა ჯაჸანგმ,
არჸაშო დაწიახტ, იხალტ ეიშგლუა,
ადგაგლ უაპა უი დანგმ.

ილაბაშა უა ინაირსიტ.
ახმა დგგლან ფხჸა დგფშოჸა.
აფშოა ხჸშიაშია უაყა ინგქუსიტ,
ირგცქჸა იაგჸეიტ ახგფშოა!

ახმა დგყან უა შხატეგლან,
იარჸიო დნგყუნონ აჸუგრაპენ,
არახუ გქუნ, იჸიუა იალან
შამხგ იგეიუან აჸასკაგენ.

უშუფასირუ აფხნზ

უშუფასირუ სა სახააიძან აფსენტიგლა,
იბლახკგვა-ბაჸია შითგშოროჸუ,
უქჸოიოიტ ესააირა, იუზჸა-უზგლოიოიტ უეიზგუნთიგლა,
აჸარჸალ სირძახუ ქუწანგ იბქურშილოჸუ.

ქვინგაგ-ფხვინგაგ ინიებიფშოუპ უმშო ლაშთარა,
ამრა ფშიემოუპ იხაგრძეშხა,
აბროუპ იახაგზბაზ სგბლა ანხესტგზ ალაშთარა,
უი ნასგფხვიტ სარა ისზემშხან.

იშვიტ ოქტიაბრ ამცა იალწგზ ამრა ფხარა,
იანგქუქუა აშხა ირხგწნგ,
აჭუგც-ცია უხალვიტ, აგურღდა თალვიტ უმძგრხარა,
იშვიტ ნაძაძა აფსთჰია ნგქუწნგ.

ააფუნრამი აბრა იყოუ უიქეთეი ფშოძალა,
ამგრხუაგა თალტ უბაჰჩა,
ამითგც გულწიტ უაყა აჩოგრშთა ისირძოუ ფშოძალა,
უხზერჰო სა სტიგლა უქუაფდა.

ფასა აბნა ზხგწიან იყაზ ადგაგლ ფშოძარა,
ბარაქათლა ითთიაიტი ჩოაგრაღა,
იგუანერჰაგოუპ, სა სგფსადგაგლ, უბლა-ჩჩარა,
ზეგა ყალვიტ არა ქოჰიარაღა:

აწიაფშ იავგზოუპ, ეიფენჩღლა,
ჰითათენ ბზიახუ, ჰახაძგრჰია.
იშოფამძანროუ ამრა ანგგლო,
შგქლა, აძაძა ახაგნჰიჰია!..

აჩაი ბზიახუ იაშთა იგულთიან,
იქოიოტი ადგაგლ ნახუნგ,
აბღაგ იაწიარა უაყა იხგლთიანზ,
იქოგრხუვიტ აჰისა ირაციანგ.

ატიტრუს შიგრქუა ხკგ რაციაღა,
ივეფდა იქოლოტი ირგზჰან,
აბაჰჩა ვგჩოუპ ჰალა, წიაღა,
ამახუ დგრხუოტი, იხანთახან.

აშოლა ზლოუ აბერგცია ირჰიამთოუპ;
„იშოუპ ჰადგაგლ ას არა!“
აფსთა ვუაგა აშხემზა ირჰიგროთოუპ,
იშოუვიტ იბზიან ასარანჯ.

ენაგა ქუაწა დგაგლოუბ
იაქუფუბ აწლაქუ აფემეია,
ასას დგრბარ,—აჩა რქუგქუბ,
აგურღა თალოიტ რემდგრა.

გაგრა აპაუა გურწარგოუბ,
ფსშართას იალხუბ აფშაპია,
რქუგქუა აუე აშხა გგლოუბ,
შითგ რაციალა რგრთაპიპია.

ზენდა ისირუბ აფსაბარა,
აქონ იქუგცდან იზგზაზ,
იგურთიგგოუბ აბლა-ჩარა,
ილუნგ ჰტიგლაქუ ზგხგდ გაზ!

აყუა ეინაჩო იბაპია-შითგშროუბ,
ამშოგნ-გუ ხუმარუეიტ ეილაშოუა,
სახა-ფშორალა იგგრა მშხაროუბ,
უი იაზპიოუბ პა ჰუს იშოუა.

ოქუმ სირხეიტ, იბლახგგოუბ,
ეიფშოუ მაქუბ ჩაჯარა,
აუსქუა იანრაამოლ იმვაფგგოუბ,
ანაი დუ ქუგრხუეიტ კუაჩარა.

პჩავრა ბეია ანთაგალო,
უშოფასირძოლ აფსგნრა,
აწიცა ამაქარ იხგუხუალო
აიმხუც ხტიალოიტ ლამქუაბა.

იახა იპამოლ გურღა-ჩაროუბ,
იმაჯანამ ჰაკქუაგრა,
აუს იაშოლუ ქმაქლო დჩაროუბ,
პასტოლ არფშოძოიტ პა პჩავრა.

სანდრა სანგულია

ქ უ ლ რ 2

კულდრე გურგმუა აფაჟ იაქჟასუეიტ
ირბეჭწირაა ილჟეიუეიტ არგეჭქაქუა.
ზნე ითენჩუჰ, ზნე აცია ითეწუეიტ,
აგგცია რგგლან ირწესუა.

უს იანშოგკაჟა აფაჟ უი ხეწუეიტ
ხაჰიი-მქოზხუი ეიზეჰაჰიაჟა,
აბჟე რეცეგა ითაგურგურუეიტ
ახაჰიქუა აწახე ეინყაჟა.

ალგკა უა ინაგა ამხე ითანაჟუეიტ
დგაგლ რწიგას იყაწაჟა,
ათსაწლა დუქუაგა ხნაწაუეიტ
ურთ ახგრთახე ითაჟა.

ათხენ შოორახ სგრძნე ილჟეიუეიტ
ახაშიაშიარა ყაწაჟა,
აქემცაგა უა კულდრე იაცრეწუეიტ
ილიჩ ილაძა კაქაჟა.

ჰაფსადგდელ აფჰა

ჰაბზაზარა მროჟშია იფხეიუაზ
იმარემაჟჟან უი შითუან,
ჯაგერ მახუქჟალა აუს ახაგერუაზ,—
უა ბრაფესუან, ბეჟუ ფერუან.

გუაყრა მშოგმში ალა დანქულოზ—
ბეფსადგდელ ტიგლა ბეხაჩაუან,
ასერჰიე შთეზჟა აურთ ანხალოზ
სნაჟს ათაბიაჟო ბეზბაუან.

მცა ქაოუქმალშია ახემცა ანგლოზ
 აფსა ეილგშრაქჷ ფხდა ბცაუან,
 აღჷმსა ქუჯმა ჰაშოთა ითალოზ
 აფსგციგდა ათეხრაზ ბგქუთაუან.

ბგუ ზლაგჩოუ ურთ შოაჰათმი
 ხაგძლა-ფშოლა ბჰაზხენჰიიტ,
 ჟენი ანხარა ჰგუროჲარამი,
 ბიააირა აზგჰიან აშია რჰიეიტ.

აჩი იაწიარა უაეი ბახალოუ
 ხაგშცბა წასშია უა ბლასუეიტ,
 ათათენრთა შგე ბანთალოუ
 შარფე იაწია ბხატხაუეიტ.

ასოეეტ ფჰიგს—ლაკუ იანგლაზ,
 ჳნაგჲ იძრათნე აუს ზუა,
 ირეილგუ საშია ბეხაძენგლაზ
 ზეხაძ მროუშია იკათხაუა.

ა მ შ ო ო ნ

უცეფხე სკქუთიო უაიგუა სგლოუჰ
 იშთეწნე იხალოიტ უციქურფა,
 აღემ გურემრა უა უაგვზოუჰ
 უასუეიტ, უასუეიტ აყუარა.

ნაყ უწაყა ამცა ეიქუშია
 აზუარაჰია უშოუეიტ იახდა,
 იურშიუა აცეფხე რაზენ ძუშია
 იხამლოი ხეხაძე ეილგფხა.

უგუასაკარახე აღბა ცოიტ
 გარას უამამი უი უარა,
 კანჯაქუაგგჲ ხარა იძსოიტ
 იზბოიტ აძგჰუტ იაყარა.

აცეგდა-მეციგდა ნაყ იუხგრჰიეიტ
 იყამ უაჰა არა შიარა,
 ამხა დუქუა რეხაძ ახგუეიტ
 უი აციგდა უხეზჰიან უფაცია.

უცხოებმა სტკუთიო უაიგუა სგგლოუბ:
იზთუნგ იხალოიტ უციქურფა,
აღმე გურგმრა უა უავგზოუბ
უასუეიტ, უასუეიტ აყუარა.

ა მ ნ ა ზ ო ზ

ახეტიე მგრხუაგა გუყაწავგოუბ
აშეჟ ძაძა შთანარბოიტ,
ჰამხე ეიუეჟუა მშუგნ იაწიაროუბ
ხაზ აჩიი აბლდე ხაზოიტ.

უი ასაზანრა ტლაზ ფშძაროუბ,
იქრეხუა იალოუ ციგა ილასუეიტ,
რაჟია ირჰიან იაწიმხაროუბ
ტონნ რაციალა აჩიი რეყუშიოიტ.

ათათენქუა რბლდე ჯოუჰარუბ
აცხა ახეშუშია აჰაბ კუანოიტ,
ასაკარახე უი ბნეიქუაროუბ
სენტია აბლან ეიჰა იყალოიტ.

აჯგქურეი შაბე ლტარშია იგგლოუბ,
ალაჰყა რაგედე ინაძოიტ,
აფხძე იკართიან გურდმაჩაროუბ
ჩაჰრა ბეია არა ირააძოიტ.

ღმარან ამხე

ანაჰი დუ აწა იხუწწირაა ილხეიუეიტ
ანათაჰია „იშუეიტ“ იარა.
რაზნე პეტყურ ხეხე ინხგლოიტ
უი აიმხუც ხუჰმა იაყარა.

აშხა ეიუედე ასაკაროუბ,
ამჯახუასთა აფხმა იშოთუბ,
აფხენ უახე იხალო ირგმვოუბ
ფსშართას ამწან იფხაძოუბ.

შებე ხეწვენ ამრა ნთალაეიტ
ჰაათსა-ჰქეფთა ჰნეიტ აბრა,
ჰახმაჰკრქუა კნე ჰახალაეიტ,
ახურა-ჩერაჰჰია ჰახუაუა.

იზელშაუადა აწა აქუნდა
ახმაჰერ ათერკუქუარა,
წაარწიუშია უი უგუაყუნდა
ინეიუა იარაზნაქ უეიმდაუა.

თ ა ზ ა ლ ა ნ

შთა იქუხეხშიაშიოიტი ამრა ცარა
იხალამ ფახეიფეშ აგუახხე,
აბნა დუქუა რეილაჩერა
ივჩოუბ ბდგელა, ეიფეშნე ახეგ.

აბაჰჩა უთალარ აშიერ ეიყუნშიგლა
ზგუ ამერთიუადა უი აჰჰგ,
ამახუ ირხუოუ წია ყადშგლა
ირთაარცენ იქუბ აძიერგვ.

აქუაწა ბეიუოუბ ყიქუაწილა
უი იზელწშა ისსირუ ავგ,
აკიტრუს ბაჰჩა იხებუ შიერლა
იბლა არგურდოიტი აუავგ.

ამზა ფხეიუეიტი ჟივანგუ იხალა
ამხე ითგუეიტი აუაა რგბჟგ,
ჩოავრა რაცია გურდოარალა
ურთ ირმაუეი არა უაჟიგ.

აიბაიკრა აშია

ამშო აწკეს აწხ ფშჰამი
იშფასსირუ უი უანა,
ჟივან ზერკაჰქო ზეჰახხეგბლამი
ეილეჯჯა ხუმარუა ეიკუაფხა.

ამზა კაქქო აკგრძა იხალზეიტ
თენწროუბ აყუა ეხაბალაკა,
აბაჰია სეწა ამშოენახა სნეიუეიტ
ირზეგუეიტ სებლა ციქურფაქუაქ.

აიაირა ამია კრემლჲ იენგენგ
უაჲიჲ აბრაყა სა ისნაჰიოიტ,
ამზა დუქუა რეციქუა იახგსნგ
მშოენ-ნეგცი აყენძა აბრი ნაძოიტ.

ჩამგურ რახუც ამია ეიფშოგმ,
აფხაარცა, აქსარჰენ ირჰიაუამ,
აბზარბზანქუა შიკგლა იკიაჲიეიტ
ხუნტი სალიუტლა უახა შია რჰიეიტ.

ხუნტი სალიუტქუა, იაირა დუქუოუბ
ეილჲუ ამია სა ისმაჰაც,
ბჲი ჩამგური არაყა იმჩგდოუბ
უი ეიფშო აიაირა ყამლაძაც.

ხაძი-ფშოეი შიგმოუბ აძგრხაცია
სტალინ აჯშარა ზითაქუაზ,
აჯჯგრ შიგბრაწიეი ახგგრფარ საშცია
ბზარბზან სალიუტლა ზაშია რჰიაზ.

აჲს აბაჰიაჲჲ

ახუ-კუაფრა ივაგწენ ამზა გგლზეიტ
უი ხატიჲ გურგულუბ, იგგჲჲუბ,
ფთა ეილაჩქუაკგგ ზემჲა იხგლზეიტ
აჲიჲან აკალთანხა იხუაჲუბ.

ამზა იაკუშჲა აიაწი ციგრწიიტ
ეიბარცგრცგრუა ირაციაძოუბ,
აფთა იხგლაზ ნაყ იხგწიიტ
აჲიჲან სირშიაძა იფშოძოუბ.

აბაჰია სეწა ხუნგ საიხალზეიტ
არა აწლა რგმახუ ეიკუაშოუბ
აკგ იარშიაზაბ ფსაატიკ სხალზეიტ...
ათენწრა ეითაყალტ უეიქუშოუბ.

აბაჰია სეწოუბ სა სნეიაიუეიტ
არაყა ისვზოუ უი აფშოოუბ,
იაწიაჯააგაგ აკვრძა ინალაეიტ
აგურ უფშაარტიგენ აწხ ლაშოოუბ.

სნაპსერგუწეიფშო აყუა ზბოიტ
იბაჰია სირუბ სქვაფხა იშთოუბ,
აცფეხა გრშიოა ამშოგენ ციქურფოიტ
აფაჰ იანგსნე შთახყა იცოიტ.

ხეტეგ გურგულშია ამხა ფხეიუეიტ
რაზნე შკუაკუა აძაძა შთოუბ,
იაწიაჯააგაგ აკვრძა ინალაეიტ
აგურ უფშაარტიგენ აწხ ლაშოოუბ.

ა შ ი ა რ ზ ც ა ვ

ამრა ეიცრალა აჩხარპერპეღენ
ითაშიარცუ ხლანწე ინთალტ,
ახეტეგ მერხუაგა უბრა ინანგლწენ
ამხა რგქუცია აშიაფშ ნახალტ.

აცაყა, ანაყუ ეიბარცვრცვრენ
ისარკა სირნე ურთ კაფხოიტ,
აშიახ რგგლო არუაშო ალყაან
იფო იგნე წაყა იცოიტ.

ასგფსა იქულა აქუასაბ ვეიუან,
აშიარგკავ ხარა იბეიტ,
იგუ თგურდმო უი დანეიუან,
ამჰა აზხეიწიარც უახა დეინეიტ.

უა დგზქალაზ ციგა ხრაქყყარან
იიკოუა, იიშთუა აკ ყამლაეიტ,
ილაბაშა აჯოზრ ახარსენ
უილა აცაყა ნაქჰირქეიტ.

ას იანგყაზ უი დანყაზან
დლასნე აკვრძა დვასკეიტ,
ილაბაშა აც იანკვლან
ხემთა კამშია იშიაქა ნეთყეიტ.

ნგრცი იაქშალა აქუსაბ ჯეიუნ
 უა იაკძამშია ნაყ იაქყეიტ,
 აშიარჯცავ იბლა თგურლან
 „აბრი ჟიიქ“ შია იფხადეიტ.

აფშქუს ზრცაჯტი ასალამ

აწლა რექუცია იფხეიუა ივაგწენ
 აშიათჴმ კუეიკუეიუა აშა გგლტ,
 უი ალაშარა ნაქუნარფხეინ
 ასგრშიე სარკან ისქაგგლტ.

არაკეტქუა შიჯანშიე იხლოიტი
 ნას ურთ შაპ-შაპუა წაყა იცოიტი,
 იაწიაქუაგგე ეიბარლაციყუსუეიტი
 რხგებლა გურლამ ისქათხოიტი.

არაყა იზბო უი ტიემე ჟიჯანუბ,
 აღჴემსა ქეთა საფხა იშთოლუბ,
 აღა სიყუზშო ჟიაშაქჴაკ როლუბ.
 ბარა ზექეფერსლა ბხაროლუბ,

ახა გულა აბრაყა ბსეკუბ,
 სხუცრა ბალოლუბ, სგბლა ბხეუბ,
 ბპატრეთ ხუქე სგუახე იადლუბ
 ბჩაბრა სგხურა იაქჴარჴიუბ.

სა ისემდგრუეი გუთენჩრა შაბემამ
 სარა საწკაგსგგე ბეიჴანე,
 აშოქქუს ქჴეც უაჴი ჴაიციადეღლუამ
 უბრიგა ბემამი გურჯანე.

მაპ ნაჯირა, ჴამშო ლაშამი!
 ხუაშრა ანემლაიტი ბხებქჴე,
 აგურლმა ლუძა ჴაფხა იშთამი
 აჯნე სანნიეუა აღა დხუაჩონე.

1945 შ.

აყუა აზა აზია

აშია იუზესპიო სგუაწა ითგწუეიტ
აშხა ძეხეიფშო ეილგხხოუპ;
ჩამეტურ ბეგლა უაშია შთგწუეიტ,
ბლგ იაწიალა სირშია უქუწოუპ.

უხანქუა რექუცია აწლა ირხესუეიტ,
აყუა სემეშო, აკერძა უზაიტი.
ამშოენ თრესუა უფავ იახგესუეიტ,
აშით რეჭკვგ-ხაა სგუ აზნარპაიტი.

აციგლაშოამთახ სარა ისზავუეიტ
ათათენ ჭაბრიკა აბჟე იგაზ,
უგწაჭო ადიღლბაქუა ეიგავუეიტ
მოსკვიანტი, ქართენტიოუპ იახააზ

უგუძუა ამრა აშიახუა ციგრწიტი,
უბაჰჩა რემახუ ეიხგესსუპ;
იტიაზ აძაძა აუარქე ახგლწიტი,
უფსაბარაჭო ზეგა გუკოუპ.

აგურღმა შოგკაბეჟ ხარა იუხგვუეიტ,
უქალაქე ბაჰჩახუეიტ ეხაა,
ერცახუ ახრა უაშია ანგვუეიტ
აყუა უსირძახოიტი ვაფხაა.

ჭებჭეკუა ჯოპუა

ჩუპრათაგალარა

ამერხუაგა აშხა იავწიტ,
აქგთა ქუგხუეიტ იკადა,
რგუ აცუგჰიო აქილარ ცივრწიტ,
დოსუ რუს იაზნეიტ შგჰდა.

აბარ, ჯოუკ იშთგრხტ ამწიგშიქუა
აწლა იქულაეიტ აქ თააუა.
ჯოუკ აქ წგრგოიტ. აუარდგნქუა,
აქუაწა ნგჰნგ იცოიტ იქაუა.

ჯოუკ აბრაყა ირთალაეიტ,
იქუგნგ ვიქურგჰუეიტ აჯგქურეი.
ჯოუკ ფჰა რხუა აფშაჰია იკჰალაეიტ,
აჰისა, ახაცია უახხ იანეი!

ამანდარინა ხგრხუა იგლოუბ,
იუარკალაეიუეიტ იშთასსგ.
აკოლხოზაა უაყა იალოუბ,
ითარგალარც უი ლასსგ.

აბარ აქერმა, არხა იაზნოუბ,
იცოიტ აფსასა, აშამაყა.
არახუ გუარწიტ, იშიაქა დაწოუბ,
ახაჩა დნეიუეიტ უა ფხაყა.

ნას დანგგლან აწლა ამწან,
იუაბა კარშინგ დნატიეიტ.
აკრაამთა იგუყაწიგან
აქჰარბგნგაგ აშია აჰიეიტ.

უა იგელოუბ იკარახა,
ილა აწუხუა ქაქადა...
უახგფშოლაკგაგ იგუროდახუხა,
აქეთა უალაფშოუეიტ ზენდა.

არხა, აქთავა გურღდა ჩაშიროუბ,
ბარაქათროუბ ზეგა სენტია.
თავალაროუბ, ნას, შიგქუფაროუბ,
შინეიბაც აეილარ აძი შიგმტია!

თარაშ იხუცრა

შეჟაახგს აკრგზუახ,
აფხძე კახთიოზ, ჯა ზბუახ,
იჩაგა კარშინგ უი შებჟონ,
იბლა ჩჩა-ჩჩო, იბლა ქარუა,
არაჟიბარა აძე უახანგრუა,
იკუასქაა აფხაა აწლა ამწან,
ათთგზ დახო იზქუა კვდწან,
თარაშ ქლგხუბა იფსიშონ,
თარაშ გუანგლა უს იპიონ:

„სხე იადსწეიტ გექტარკ ადგაგლ
იქუაასრგხგრაც აჯგქურეი
ზქი ჯგში ფუთ. უი სანადგლ,
იხაძგრჰიავან იყამლოჟეი.
სგუ აცფგჰიოიტი ანხარა.
ადგაგლ უჟირა სახაგლან,
ისციალუეიტ ირწაულან,
არწიგრა ასთან აზხარა,
აფშო ლასწეიტ სარა აბრა.

ანდა სრგლულუეიტ ამხგრთა,
სა ისთარგმ უი ფხასთა,
აჩალტი ახაგსშიტი იგუძაძა,
ადგაგლ ჩაშირა ეიქუაწიძა,
ანგში ტატა ეიზგჰიპიო,
ჰასკაგნ ცგრაკ უმბაძო,

აჩრავა აწმუა სგლასდა,
ნაპე აღკვლან ისრაშიაპ,
ამალ აარგხრაზე სეკუფაპ.

ხუბა-ჰბა ლაპყა აკე იაქალო,
იხეზახო, უბლა აღხალო,
აუს აზეზუბ უი სარა,
ურა-თავაღან სენტია აბრა,
იბეიხარც აკოლხოზ,
აპლან ისეღუ ნასეგძარ,
აარგხრა დუ ყასწარ,
იბარაქმათხარტი აჩრავრა,
უბრი აუბ ახაწარა, აუავრა“.

ახმაია იაშობა

ათათენ აწიაფშ ეიფშო იხერციო,
აჩეიბღეგ ხეზხუა იცვაკენგ,
ამხე ითოუ ზჩრავა კენგ,
აციტრუს ბზიან იზაადო,

აუს ზუა აფხძე კათიო,
რგრახე სრეფხაო, რაფხა სეგღან,
სქეთანტი სშიაქე სეზქუა იკედწან
დაუჩ აშოთა სხალტ სენტია.

სნაფშო-ააფშოუა სკეიტ ფხაყა.
ახაჰი ახაქაყეუ ხეხა სახახალაზ,
იზბოიტ იტივასუა ზქააქ თალაზ,
აშოთა ითოუ აშამაყა.

აყუარაშო ეიფშო ეიცრეფსსა,
შოლარბა აზქუა აჯმა აზვეიუეიტ,
ჯოუბალდგეყა აძარ ლაფიუეიტ,
ანაა იაძლალაფეიტ აუასა.

სგრხელაფშოლაპ, ისეხაჩაპ,
ატრეში სასუა აშოა ჰიო.
რხეფხააძარა გუათო, ფხასთა რეშოთო,
სეზკუ არახუ ცქაა ისერჩაპ.

არახუ ბზიანტ, ილდაციტ.
აფშო ხაშაშა, ახთა ააშტ,
აგატიგლახა ნას ჰალბააშტ,
შხალბაანგნდა ფშოძალა ჰნეიტ.

* * *

ახავეიჟ ეიფშო ამშოგნ ახეკუან,
ამანდარინა ხაგრხუან იშთასსგ,
იზაზო იგელოუბ იხაგსსგ.
უი ზააძახ უა დსფელან,
დფხაშა-ფხაწო, დკაფხო,
აბზიანბარა ათაკს ისჭათხო,
ამანდარინა ანსგლთა, აჰამთა ნკელან,
აკრაამთა სახუაფშოტ იჯაშო.
ჰატუ აქუწიან უი ზააძახ,
სჭათხა იგელოუ სგუ ზბგლძახ,
ჟია მჰააძაკუა ილჯგშო,
სხგეშოგლჟეიტ ლგბლა. ურთ ირჰიონ:
აჩაჯრა ბეია შხაზლგრჰა,
აიააირა შაგლგახ ათფჰა,
ახად ილგმაზ უა იზონ.
აშააფშ აკუწიიშო აბრა,
აბაჰია ხაგრხუან იზაზო,
დადგზბალოიტ, — ამშოგნ ციქურფო,
იაქრაჩო ინასუეიტ აყუარა.

ი გ ზ ი ო უ პ

უბლან იახეჟ ათათგნ, აჯგქურეი,
სვგზა ბზია, აჩაჯრა ყალარტიგ,
უარა იუქოგფშოგრტი აუს უაზნიე,
უგვზცია ზეგგ ირჰიარტიგ:
„იბზიოუპ“.

არახუ ირგცუ ცქმა ირჩა,
სვგზა ბზია, ახად უგარტიგ —

შფქუსგკახა, რაყარა რეცლარტ ინჯა,
უკგზცია ზეგაგ ირჰიარტიგ:
„იბზიოუპ“.

აციტრუს ზააძო, — აღიმონ, აპატგრქალ,
ინჯგსგ ირქშალო აურა ყალარტიგ,
უაილაგან აბაჰა ზაგერხუან ირგელ,
უკგზცია ზეგაგ ირჰიარტიგ:
„იბზიოუპ“.

აშხანთა იწოუ, ინჯა იქუთუატიუბ,
სკგზა ბზია, ჰამი აზჰარტიგ,
ატეგლან ამაღ დუ რჰატიუბ,
უკგზცია ზეგაგ ირჰიარტიგ:
„იბზიოუპ“.

ავშალაშობარა

იგუასთეიტ სქსაფხა ინჯგეიუბა,
აფთაქუა აშიაფშ რხაფხონ.
ითენჩენ ამშგენ დუ ეიშგლხა,
ამრა შახლოფიუაზ სგუაფხონ.

ამცაბზ აცროლშია იაფგრწუან,
აყუა სალაფშტ იშითგშხა,
ანკა იშგყაზ საზხუკუან,
ისგულაშიტ ახაწა იგუთგხა:

იგუეითონ აფშაატლაკუ იშამან,
აქალაქა დანციგრწუან ხარანტი.
ატეგლა ინანქულოზ რეციგუაზთაზ,
დრაბაშიტ აკგზა ბაქაყანტი.

ეილგრწუან აჰია აიაშახ,
ბლა იამბაცი ყალოზმა აშხანა?
ანასგე გურღაახუ ზოულაშახ,
ინჯქუთეიტ ახგრფარ ხაზენა.

ინეიუან, ჩაგრფალა ინეიუან,
ამცაბზ ინუწყადონ იტიონში.
აგაქუა რაშიაპიაბჟ ინგუან,
აიბაშრაჭო ხადგ მგაკუა იცონში.

აშიაპიაბჟ ააუეიტი სა სყენდა,
ატიტირა საზხუციტი უი ლაკუწას.
სხეფშოფლოიტი ამშოგნ დუ ეიშგლდა,
იძალოიტი ამრა ამპგლწას.

იკახხაა ინანზბა იჯასშიეტი,
სალაფშოფეიტი ახაწა იგუთუხა.
იაზგქუფოზ ჰაბაცია ირჯგსშიეტი,
ჰაქალაქა დგრგგლფეიტი იშითგშოხა.

ახულფაზ აბაპჩირა ირგლსნგ,
იშქაგრუა იაიიეიეტი აღიფლბა.
სეფსადგაფლ აშიგშოგქუსქუა ირნგსნგ,
იხალოუმი რაფხააძა ინანზბა!

იჰაფხაოიტი ანასგუ აიიიროხა,
ჰაქკუნრა იალშოხაზ მარიოუმა?
იხუშარუეიტი ავგზცია აქოგქუახა,
თააციალა რგფსგრშოიტი იეიბოუმა.

სნეიუეიტი იახგურდლო, სნეიუეიტი,
აბრაყა იაჰნგჰაბ ჰაიქულარა.—
ამრეიფშო ნასგფლა იშოეიშოეიუეიტი,
ზგქანაშოქუსა იმგქშოა ჰაქკუნრა.

ჭეჭკეუბ ნოდია

სეფსადგეღლ

სუზგუაკოუბ სეფსადგეღლ ისუმბო სეზხარა,
 უარა იუელიჲ ტიღლა გყამ ჩოაჯარა.
 უარა უქოლუმი აშოლა დეჭკუნხარ ხიგუაფხო,
 უარა უქოლუმი ანაქუითრა-მრა ხააძა იახკაფხო.
 უარა უქოლუმი აჯაჲილარ გურთიღლა იშოაპიო,
 აჯჯა შია ეიქუგურდო-გურჯადა იახგენხო,
 უარა უქოლუმი აშოლა იახიქუუ პატუ
 ახგებქსარ თხაჲა რაზუგ ბჩია ხგერზეფშო.
 უთბააუბ უსაზინხა სეფსადგეღლ უარა,
 იბგებშოდა აგუილშით პტუეიტ ჯარა,
 აჩოაჯარა აღმარაპია იასუეიტ აფშო,
 ასე ეიუჲნგ იაუეიტ ესგეშოა.
 ჯარა აშხაქუა აფთაშო რჭოაპიუეიტ,
 ახაჩა იფხარცა აშოაბჲ უბრა იგაუეიტ.
 ჯარა ოკენაქუა გაზგოიტ იციქურდო
 იხგუბ უა აღბაქუა ამშოგნგუ ეივგრდო.
 ჯარა აბაპჩაქუა შიგრლა იზაზოიტ.
 ამანდარინა ხაჯაჲხა უაჲა იუქოაქქოიტ.
 უს მალლაგგ უბეოუბ სტიღლა სეჭკუნშოლუ,
 ილუღლოუბ უპიააქუა ჯგერტი გუარლა იქურშოლუ.
 შთა აშოაქჲ ღვა უხჩღამ, იხგსუამ აბრა,
 რგუ რთენჩნგ ეიქუგურდო იხნოიტ ქილარა.
 აკერწუაშა, აბრაჲში აშადა ახკაშოლუან,
 აბრაჲში ითაკარხა ამცა ახკაქქაუან.
 უნასგფაზ უწეიცია იქუფოზ აბრა,
 აძიგრჯე ხაწალა იაფგმლოფი აფსრა.
 უბზიბარა იმეციოზ ურთ რგუაწო იწიახგნ
 რტიღლა ფშოდა უკაკაქხარც გუკალა ირთახგნ.

შთა ალვა უხჩგლამ, უშითგშხხოიტ ვაფხმა,
აიააირა აშია ზნგვუა სგფსადგაგლ იახმა.
ეინთიგლოიტ უბზაზარა ბარაქმათრა ესგშშა,
უვგჩოუპ შიახუალა, ო, სტიგლა ულაშა!

ა ვ ს ს ე

ძნგაგ ფხნგაგ ამრა იქუეიქუეიუა,
აფსნგ ფშოძა იქუქჳოიტ იხამგრკაუა.
ამიგრმიახუ ხაგხუოიტ წაყა ილჳეიუა,
აბაჳჩა ახაარა ახამგუქუა.

აჩხამგრფჳია აციქურფა ავა იავოუ,
აფავ იხგჳუთიოიტ იხუაშაუა.
ინეიკვიუეიიტ აფშააქჳა იყუნდაშმგროუ,
ამშოგნგუ იხგხუხუალა იშქამგრაუა.

ამხაქჳა რან ერცახუ ცვიციეიუეიტ,
ასგფსა ხგლფა ახარყაა.
ახაწა რაშია უანტი იავჳუეიტ,
ბჳგხაალა იარღჳიტ აფხმარცა.

აშია ზგუაჳიო აჯაჳილარ ეინთიგლა,
ეიქუგურღამო იაქჳგუბ ანხარა.
უარა უბეიოუპ იახმა ზეგა რგლა,
ბზაბაალა ითიუ აფსგნრა.

ლ ჳ ს ს ე

გუაზჳარა სნათოიტ უფშოძარა,
უბნა, უბაჳჩა იბზარუა.
შითგლა იქუწამი ურხარა,
ლგხნგ უეწიარა შქამგრაუა.

იფშოძაროუპ ბომბორა ლაშოარახა,
აბაჳჩა შითგლა იახმაზაზო.
ამშოგნ აგუეიუჳ ფშოძარახა,
აციქურფა აფავ იახმაქჳათიო.

იკადიჭა იაწიოუბ იტატაძა,
უი აფშაპია ამრა ზნგქქო.
შეარახწას იფოიტ, იხაშიაშეაძა,
ხფესთა მზახუარხა ეივზგრძქო.

ჩოაჯრა ბეია აანგშოთუა აარგბრა,
იმშოგნ ეიწიაროუბ იზეიფშოუ.
აქოგცნხარა იავგჩაზ აღიეიუქრა,
იბაჰია შითგშოროუბ ირხაშშო.

გუახპარა სნათოიტი უფშოძარა,
უბნა, უბაჰია იბხარუა
შითგლა იქუწამი ურხარა,
ლგხნგ უეწიარა შქაგრუა.

* *
* *

ღახგრგმბო ილხციაჟიოიტი ლგულაცია,
იხეჟოჟოლო რგბლა ალაღრძ.
რგუ თაწიგუეიტი დგზდგრუა ანაცია,
უი ლგუაყრა რხუტრა იალამგრძ.

აცემხუა ნარსუა ლგმხგურსთარახა
ლგულაცია თალოიტი აშამთაზგ.
ლგჰკუნ იზმხგნჰიგზ აქუფარახატი,
იახა იდლაფსა ლგმფშორაზგ.

ლგცია თენგემ, იზგლშახოუადა,
უაჟიგ უი ღახგყოლუ ლაჰპიარაც.
იმჰო დაფშოიტი ჰია ილბოდა,
იშოყუმთაგაგ ლაუამ დგურღმარაც.

პატუ ზლგრთოუ ას გუქალა,
ჟილარ რგუ ითარკმა უი ლგმაძა?
იზბანხარ ლგჰკუნხაწი ხაწალა,
იხგ აქუიმწეი ჰტიგლა ფშოძა.

აღიას იაჟია

იახა ანხარა იგუაქნაჰიო,
 აციქუა იკუჲ ალიას.
 გურჯა იმიჲკუა დგურდღაჩხო
 ანხამჯაშია იჰიოიტი უი აბას:

— სხახუც ყუაშოძა იშოლაზარგდგ,
 გუაშამხლა სგჷქუნოჲ იახა.
 იაბაყოუ ზნგ აგუაყრა იაჰხაჟგზგდგ,
 იფსიტი უი, ხენჰირა აქუმ ვიფხა.

სტალინ იმრახუაგა ჰაქუქქო,
 ჰხაზგჰიან ჰაქოჲჲ აკრურა.
 ჰაიცილაბროჲ ავგზცია ჰართ ეიცენხო,
 იააპრგხრაც იბარაქმათუ აჩხავრა.

დნატოიტი ზნგ ათათგნ დახარაც,
 იფსგ შალა შებჰონ ჰამთაქგ.
 ნას დამთოჲ ღზაცლაბგზ დრგჰამხარც.
 იმამდმ გურჯას დარჰაქგ.

უი იაუმი აშხარა იაფგლანგ,
 ზეგდ რაფხა ითალო აშხართა.
 აქსარგდგ ირეიჰიალოიტი დიათგლანგ:
 „დადრაა, იცქაზ შიმუსთა!“

სგნივაგლან სიზგდგრჯლოიტი გუახუალა,
 ანხამჯაშია ანიჰიო ალიას.
 ჰანხამჯა ქოგც დეიგურდღოიტი გუქალა,
 იარა უი აუმი ნაჯნატი იგუაფხაუაზ.

აფხენ აქეთაჰჷ

უახდფუშუა ისაბოჲჲ ამჯაქუა,
 აშაც იაწია ქაშიქაშიოიტი იტატაძა.
 •შიშგრა იარძჰეიტი უააფსარაქუა,
 იანუსუა აფშავცქაა ხაშიაშიაძა.

არვაშეჭეა ლხეიუეიტ ეინჟლაჩჩაუა,
ახახაპია ირადენფსარახა.
იყუნდშიგნდუეიტ აფსაატი ვილაფგრუა,
იზარუეიტ აბნა იაწიარახა.

ჟარჰალშია ივგროუბ ახკარაქეა
არახუ თაჰიუეიტ უა იკუახახა.
ეიქინაშგლა იგგლოუბ აბაჰჩაქეა,
აჩაგა შია აავუეიტ იგურღახუხა.

ჯოუკვ ეიქუქვგროთუეიტ ახარა,
რგბეგ აკავაია ითგვანგ.
ირგლერსუა აძიას ხაშიაშიარა,
რჩგრკუაბოიტ ურთ უაყა ითაღანგ.

იზმაუადა აბრაცა გუახუარა,
აფსაბარ აფუშძარა ილაღუშგზ.
მშგბზია აქეთა ბზახარა,
იხმა ჰდუენი ქვგც იარეშითგზ.

* * *

ამიადგჯაფ რგბდგცქეა ეინანაშუეიტ ირციაჟიო,
იყუნდაძა იასუა შგბეგშიახატოი აფუშა.
სრაზწააუეიტ აფსაატიშიაპიაცია აშიაზ ზჩგზშიო,
მა უბართ ირდგრუახარ სგხარა ლთგძშია?

იმშგნეიუქხა ათათენგროთა სალსნგ სახენეიუა,
აზეთბგვ სქვასუეიტ ისეუღჩგლო აბრა.
ჯოუკვ ხეუბ უა, ურთ დრგლაზარ სარა სხგშმოუ სგუათეიუა,
აბრაცა დმაიკუა ლგუამგზტ ლარა.

აბრაუმი დგცკაკ-ცკაკუა არად-ხუხუაქეა დრგბქალან,
იხაჰგლხლო ათათენ ბდგ ამაცეფშ ეიქუესაუა.
ნასგგ ლკალათქეა ლაიგუარა ინარგლან,
უა იქვლხგზ ეიხლგოიტ ფშალა ეიქუწაუა.

დგურღახჩო ლგზცია რაფხა დახგგლოუ,
დაზეჟუფოიტ იპაურაც იბრაქმათუ აჩაჯრა.
ო, სგხარა ილდგრუეიტ ანხარა შგგუბგრჰაგოუ,
ილდგრუეიტ იშხაწაროუ ლგლა აკრურა.

იალშომა დრგწახარც ლვზცია დხაცლაბგზ,
მაპ, ზენდა უს ითადამ ლგუაქოგ,
მა იხაშიაშიახარ ლგზიაბარა უი ზნგ სგზქულგრგულგზ,
ნაძადა ლგუ ილთოლუ მოუმზარ დაჩაძაძე.

აიბაშრაახ სგყან, აამთა აკგრ ცეიტ დსგმბაცკუნ,
სენთამფშოგც ისგხუაჩხო ლარა უი ლლაკთა.
სიშ! აბან დახასფელო, იალშოზმა უი სიაწი დეთაშიან,
ათათენერთა დაალწტ უაჟი დგჩია-ჩხო ლხათა.

ს ი შ ე ვ

აშხარფ იააძაზ აფსლაჰი იეიფშოხა იმაანქჟასკუა, იცკაკოჟა,
ეიწახომა აბან იახანიეიუა სჩეიქუა მჯაშახუ კალაძა,
აჩეიმაა ახაგქუსლა ადგაგლ შგწიუეიტ, ახაჰი ამცა
ანარკოჟა,
აჩარჩეიუეიტ ეილაშქაგრუა აფრგქუცი ეიქუარა ჟიპაძა,

აფშალას იათასგრ ათახეუშია ავში სიირუბ უი ზენდა,
აძაქა იაქოგწყაო უგუნდარჩელო ჩოგ-ჯაჟია აშთოლუ
ინახგფშოჟა.
იჩოგრაწა აჩოგბლა დალასოლშია სჩოგვ-ქკუნ უი იაქუტიოლ
იგუიჩანწა,
იშხუა არბანგ იბჟგ ნაქუირგოიტ ჩიბარცქმა ნაქოგშუა.

აღურა იახო აშთა ინთამლჟეი ხაგძ სნარგამა სჩოგ იახაპ,
სგბლა-სნაჩხო სამერგურღაოი სრაშ, იააძაზ ჰანხამჯა ქოგც
ავნათა.
ჯოუკგ აუაბა აქუდგრშიუეიტ, იარაუმი ივეიზ ზეგა რაფხაა,
ავურღააძ გოიტ, რნაპქუა ეინგრყაოიტ, — აფხახალ იარაუმი
იზერთა.

აშხარფ იააძაზ აფსლაჰი იეიფშოხა იმაანქჟასკუა იცკაკოჟა,
ეიწახომა, აბან იახანიეიუა სჩეიქუა მჯაშახუ კალაძა.
აჩეიმაა ახაგქუსლა ადგაგლ შგწიუეიტ ახაჰი ამცა ანარკოჟა,
აჩარჩეიუეიტ ეილაშქაგრუა აფრგქუცი ეიქუარა ჟიპაძა.

ალექსეი ლაშინია

ს ვ ს ა დ გ ე ჯ ლ

სგფსადგაგლ დუ ზდა სემაძამ,
 აღუნეიაჭუ ზეიფუზ გყაძამ,
 აჭუარ მუშუგზჰა იახარგზჰაუა,
 ამოლა დჭუაზარც დახაზხაუა,
 ავურღა-ხუმარრა ეინსგღარა ახაქუმ,
 მგცხუ ლემკაალა უბრი აზაკუბ
 ბზია უზგზზო სუზგუჯუა.
 აღუნეიაჭუ უარა ულა
 ზხზი ზგზშარეი ეიმადადა.
 სგფსადგაგლ დუ სგზკუხშოოუ,
 სარა სზგჰია შამს იშოოუ,
 ზდა სხუართაძამ კრგ ისნაფსოუ,
 უეიფუშ წეიმშო დზგზშახაოუ,
 დაჩა ფსადგაგლკ ყალახაოუ?
 სგფსადგაგლ დუ სა სგზფოუ,
 ზკეკა ხშალა სააძოუ,
 უეიფუშ წეიმშო დზგზშახაოუ,
 დაჩა ფსადგაგლკ ყალახაოუ?
 მგცხუ ლემკაალა ბზია უზბო,
 ფხაყა აიაირა უარა იუნგზბო,
 ზჯშოოუ სტალინ დახაუფოუ
 თაბუბ სგფსადგაგლ სგზკუხშოოუ.

ა რ შ ა მ ა შ ი ა

იააურგბერც უთახზარ იალან ალაპყა,
 უჩაგახუ რკაჭუნგ უმააშაკუან იყა!
 აჰაჰაი უეიწამხან ავგზა ფკაგნ,
 უმხე იანამთოუ იაწხ აჰასკაგნ.

ანგცი ეიფშო იუმრეჟიბან ქუნაგალა იფყა,
 უჯგქურეი ეილგშნგ იქალარც ალაპყა.
 უბასყან იააურგხუეიტ ჩააურა ბარაქაით.
 ურქჳფშოგ: ანი აშოლა აბრიგადირ ქაალამაით,
 გექტარკახტო ითიგარც ზექა კალათ,
 უახგაგ-ჩოგნგა დმეცია დხანდეიუეიტ ესნათ.

აპაპაი უეიწამხან ავგზა ფკაგნ,
 იოუმერგაკუა იანამთოუ იაწხ აპასკაგნ!
 აზნაშია, ავგნაშია იათ იანახუთოუ,
 უბასყანოუბ ფკაგნ აურა ანფერუა.
 აბლგე ქჳგმეიაკუან უჩაგა ყაალა,
 აბაჯარ ხემწიაკუა, იწხნგ იკათესალა.

ანგში უამეიგდაკუა იადეგლან ირაშია,
 აქჳპიარა იახმერფაკუა აგუ იამერგა.
 იზერბზიო, იზაადო, აჩაგოუბ ამხე,
 უბრი დგრნგ რაშიან იულხ აფხძე.
 აპაპაი უეიწამხან ავგზა ფკაგნ
 უმხგ იანამთოუ იაწხ აპასკაგნ!

ქუაჩახნია გექტარკ შაყა თიგაზ უმაპაი!
 უბრი უიწამხან ფკაგნ აპაპაი.
 უაშთალ იააურგხერც უბას აჩაგრა,
 იუმდგრუეი ხგძ დლუბ, აღევ-პია აკრურა.

ანგცი ეიფშო - ლუ

აიმხუეც ხეპივიელო აკაქგქ-ლგხ
 აჩაპაი ეილაშოუა,
 ავგზცია, ინგპიაქჳ შთგშის
 პა-სტალინ პრაზეგ ზჩათაუა:

იხაადა იპაქუფხო, ზმერხუაგა
 პარა პარფხაუა,
 აიბაშრა-მცა პნალგან
 პტიგლა ზერლულუაუა.

აშა იაძრეჟიუნ ჰაჰიაქუა,
ჰანიეიბაშუაზ ჰალა დეცყაო.
აქუარშოგვგე იაზქუმეძიძიაც ჰალიქუა
ირექუზ აშა კასო.

აუუჰია იციაჟიოიტ სლემჰაქუა
აბომბა ტყუაცრა იწინაზ.
იწუაზეი? იაცამი აგუაყრაქუა
შიეგ-ზექა ნაჰხეს.

სგფშოზხარ, სგფსადგელ სგზხლწგზ
იაქუა: იკაჰიპი აშითრა,
აიბაშრაქო ახურა იანგლაზ
ეიმაშოგ აღაია.

იხნაძა იგელტ ჰაქალაქაქუა,
მშოზჰა ირეზჰაუა.
ითიგ-იფხა ჰკოლხოზქუა
ფხმა ესააირა იცაუა.
იშქერუა ინგელტ ჰალბაქუა,
ჰამშოგნქუა ეივგრძეაუა.

სგფსადგელ იანგუეიტი ამადენ წხებჰ,
აიხაძა აწიწიაჰია ითიოიტ.
აღევ-უაა ახგწოლუ აშახთაქო,
ახეიქუაწია ფხხა ირგოიტ.

ირექუყა, აიხამა ვ-წიალუაქნე
რჩევიარში იიაუა,
იშოზახლო ინიეუეიტი აჩა ამანგ
აღიელბა წიაუა.

ითიგ-იფხა ჰკოლხოზქუა
ფხმა ესააირა იცაუა,
იქურთიაა ჰზეიფშო რახუქუა
არხა ინანგელტ იშქერუა.

ჯარა ბაშოა ქოაწაკგგ
ნგქოამექუა იქოგრძეაუა
აკოლხოზაა ჰადგელქუა ზეგგ
თერთიანგ ილაწაუა.

აჩუფსახტ ჰაფსადგაგულ აქუფშოგლარა,
იჩიოიტ ალაკთა.
იზბანდა, დაქუშუბ არგელარა
ზეიფშო დყამლაც აუასთა,

აქერთ შხაქუა ირხელწგზ
უახგაგ-ჩოზნგა იფხონგ,
დუნეი დუ იახციგრწგზ
ითამშიო მრანგ,

დუნეი ზეგა ჭაშოზიმ იაციგხჩანგ.
ქილარ ეიქუზგრხაზ,
ჰაფსთაზაარა გუროდახუნგ
ქხა აბას ჰყაზწაზ!

აგუაყრა ჰაგულკუკუაანგ
არაზყ დუ ჰზააზგაზ,
ზეგა რგლა ეითაჰიანგ
ჰაფსადგაგულ ჰზგრბაზ.

აიმხუც ხეჰიჰიგლო აკაქგქ-ლგზ
აჩააჰია ეილაშოუა,
აგვზცია, ინგჰიაქო შოგშიხ
ჰა-სტალინ, ჰრაზყგ ზჩაფაუა!

იხააძა იჰაქუფხო, ზმგრხუაგა
ჰარა ჰარფხაუა,
აიბაშრა-მცა ჰნალოგან,
ჰტიგლა ზერლულუაუა!

აჩუჩახუმაჩუ

აჩუცია რეჩოშოანგ იგვლან,
დგბჟალტ არფეს ჩოგრფალა,
დეილაჰიან კუშეიგ მათიალა,
იხთგრფა წგხუა ძსო იხოიალა.
აჩოგბლა ციგა დანაალან;
დალასაზშია დახანგელაზ,

აკუადერ ყუნაშიკ ზენბეყალაზ,
იჩოუპარ-ფსარახა ეილგჯჯააუნ,
ქილარ შანხანგ იზგფშოუნ.

დაქუტიან ჩხხასაკ, იხფგშოშიალან,
დნეიუნ არფს დგბქალან
აფრგცქუ ლენტ ყაფშგლა იფან,
ახუდაქო ნაყ-აყ იშქგერუნ.
ახგ შოგზნგ, ახუდა იჯახან,
ინაფშააფშოუა ალურა იახონ.
ჩოგრბეიტ ძლაბ-წას, ნას იქუფრადან
იქუგვლან იუაშოეიტ,
რგლა-თრია ქილარ ახუაფშოუნ:
ახფგშოშიალა ჯაშახუხეიტ!

ნას ინგქურწიიან იაირიაშოან,
აშმგჰია იშხუაგა ნადიკშოალტ...
ახქოეიფშო იკაუუა ინგბქალტ.
აჰშა გრფშოდან, იბქწიოიანგ
აწგხუან იკვლყეიტ, იცეჰჰიიანგ
იუუაძა იფან ზენ ვადა,
ნას იაჰინგ ინაგვლტ ეითა.

აშაპ თფქუა უა ინანწა,
ვაფხა ინგბქალტ იკალოძა.
ჯგუათ დფგრნგ ფსაატიშია-დნეიუნ,
ზეგა იჩხუაფხგძ რჰიაუნ.
ხგტი დნეი-ვეინ ნას დგოყა,
აღიაწგხუახა დცეიტ დბყა.

ა ვ შ შ ზ შ ზ ხ რ ა

აფშოა, აწლა ბგლდქუა გრხუარხუარუა,
აშია ახახაჰია იღნარჰიონ.
შგვენ, ამრა ახუქუა ირხახუმარუა,
აშიახუა ავგწა იახანავდონ.

ამზა იზექუშოზ კვდშანხალო,
ათშორთიე ახეგვა ირზგფშოუან.
ხუჭგ-ხუჭლა იანგძეთგლო,
ჟივანგუ იანბალა იცაუან.

იქუმბაცვზტ მაკანა აძაძა,
რაზნგ ეიმხუცწას ეილჯჯონ.
ფეშო¹⁾ ჭვებრა ინეიზ შოაანძა,
რებქქუა აჯჯაპია იგონ.

ფეთვგკ იფჩინგ იკათსო ინეიუან,
ურთ ირგშთან ეიზგაუა,
აფში ატტაპია ირხნგ იკარგჟუან,
ჯოუკ უი ჭარაპიონ იცკაკუა.

აფშო-შხა გგლტ ამხაგუთა
უნახეფშოუამ იარა უა.
იაქუთნოზ ამგრხუაჯა,
იარბონ აღვაცი ვაშთუა.

რბრიგადირ დგრგულარგლა,
ურთ აგულსნგ შგჟ აშიათშ,
აშია-პიო ეიცრუხუხუა ეივაგლა,
აკოლხიზაა იჭვგრხუან აფშო.

წხვშონ სძალაქჲ ახუაჲშჲ

აიიგუა ზნგ ახუახგ სხალან
სგქალაქაახჲ სა სგფშოუან.
აწგხ თენჩენ, აცია იალან —
ბასლა ამშოუნახჲ იშქაგროუან.

ამზა გურღახხუ აცვებჲ იაშთუაზ
ირაზნგშოხან ეილტხონ,
აიაწიაქუა იკუეი-ციეიუაზ,
იციერყაა-ციერასუა იკაქკონ.

¹⁾ აფშო — აჯჯაქორეი.

სალაგვლან აჰალუა თენჩია,
ამიმოზარა ეიხაშშგ.
შთებუგკ გომგზტ თენჩი იყუითძა
აწხ გციან ეიკუაშშგ.
სგქალაქე აწხ იავულარშიენ
ირაჰათნგ იციან იარა.
ამშიენ აგუ აუარჰალ გქურშიენ,
სხუცუან უს სარა:
ზეგა აკე აკუზაია იანუბალაქე
შგუე მა ხულბეჩხა,
იმოსირც ისირნგ სა სგქალაქე
იზბოიტ უი უახა!

კიწა ანბა

ა შ პ რ მ ბ რ ბ

სნგქუგლტ ხეხა ახრა ლაშკინდარ საზიამა
სბზაზარა იაზგურდმოზ სგლა ხაა ნარფშოუა,
სხგ-სგუ ზგრფერუან ისპაპ ნას, აიაშა,
სახგგლან ახუფშოქო ფსთეი გუავეი სგრთაფშოუა.

ახანქუა ცგრცგრუა იზბონ სარა უანტიი,
იზბონ სარა აალძვა მათწას ილაკაუა,
ახახაპია ეიფესუან აკანატქუა კუ. ხანტიი,
რაციაართიგლა იცოზ კუაზანყა იცცაკუა.

ალგვ-ბქქუა ითგვუან ირნგუან აფავქუა,
სახგგლან ისზაიუან ჰაირლა იფგრუა.
აშოახტა იათგწიტ არაცია ვაგონქუა,
უა დეუტიან აფგრხაწა აუს დუ არუა.

აუაა რაცია ეილგსუან ზლა ხაალა ეიხუაჩო,
აურგს, აფსუა, აქგროთუა, ერმანგ,
ურთ ეიშცი-უბ ეივგზციოუბ, უი აზოუბ იზგჩო,
აბზაზარახა მვა ჭოვცლა იახცო ეიმანგ.

ო! იშითუეიტ, სგუავა ბეია,
შოგქუსაშცილა ლაშკარა ზხატიაზ აყარმარა.
სა ეიკუშწიყა გუქოვცლა, ჰაიქულაციოუშია ჰანიენიი,
უბრი აუბ სგზგურდმოზ იანგზბა სგუაუხარა.

ოპტიპრ დუ

უარა უოუბ, ოკტიპრ, ახაქუითრა ნგპია,
აფსაბარაქო იყოუ ზეგგ რგცკვ.
ილგზგზ ამვა აჯაქილარ რსგპია,
ზეიფშო ყამლაძო დანშაკვ.

შარა ირზოულუშთგზ ამერხუაგა
იარშითიტ აშითქუა ეინანგჰივიგ,
აჟიეტირა ინნამტუან აშხა, აგა
ბაჰჩა აადართოლუბ იკაჰივიგ.

იანჰაიტ, იაცლავეიტ ააგალგზრა
აშხარა აქუცია ეილაჰქოიტ,
იპტერხავოლ ალა ინგზრაზგ
ჰაბჯარ ჰამეო ინზიადოლუბ.

იპჰგლაშოოიტ სტალინ დუ იმრა,
აჯაჟილარ ზეგგ ირხაკუ,
ენაგგ იზხუ ელაფშო გუკგრა
ჰა ჰაუბ აჯაჟილარ—ზეგგ ზტიუ.

ლ ე ნ 0 6

ნაძაძა დეყოლუბ უი ხგძ დულა,
ჟილარგ დრგლოლუბ დეიბგაძა,
იმჰა იქუბ ხაწა გუგლა
ფჰიგზბეი ქქუნეი ეივწაგლა
ჯგზრ ჰასაზლა ილუღუაძა.

უი აწკეს ეიჰაუ ანასგფქუა
ფსგზხოუ ხაწაკ იმბაძაცტ,
ზეგგ ეიშციეიტიენ ამილათქუა
ენა ირგმოლუბ აიაირა დუქუა,
ბზანწგ ალგმჰა იამაჰაძაც.

ადუნეი ჰახგქუუ ჰართ გურთიგლა
ლენინ დჰალოლუბ ეხაგგგ,
იკუეიციეიუა რაძნგ ფშოთიგლა
იშითუა, იფშოძოლ ჰარა ჰტიგლა,
ამჰა აზგლოინტ ფხაყაზგ.

ა ვ ს 5 2

ჰადა იაქოგქურშოლუბ აშხაქუა
ძენგგგ ფზენგგგ სგლა ინყაძოლუ,
უა იაქოლუბ იშიარგცო რგრაბუ რგმა
ანგგშცია მგცხუ ეილყაძოლუ.

წაყა, ღობა ექტრციაშ იშთოუბ
არხაქუა ზჰასკაგენ იაწაიძოუ,
უა იქუნხოიტ აქილარ, უახვი-ჩხნი
ავოყვდ ილაფშუ-ხაა ზებხოუ.

ლადა იავოუბ ამშოგენ ექუა
შხატი ძემკას-ლექუა ზლოლო,
უი უბოიტ ხარანტი იცგრცგრუა
ხანატი ამრა ანხეჭქალო,
უბრი ახოუბ აჰაირგაგ ზეყოუ
ქილარ რგურდმარა იანაალო,
უბრი ახოუბ იწუშოძაროუ აბრაყა,
ამიაფგჯაფგაგ ამითქუა ზგრქვალო.

აბნარეი აღდარა დიეიუქუეი რხათგუან
ეილგქქოიტ აბაჰჩაქუა შითგ-ხკგლა,
აგაქვალა ურთ ირგლგოუბ აინამვა
აღიგლბა ანაანაიუა ცცაკრგლა.
აწარა ჩარლაშოან აპოეტქიაგაგ მაქემ,
აბზანარატიგ ეიმდანგ იზჰაო შიანკგლა,
ენმა იშითგშოუეიტ უანაფგშოლაქაგაგ,
ენმა აზჰაუეიტ იკაქაქუა აფსგნტიგლა.

შემა ამქუაბ

იზურღმო ინეიუიბ

ქელარ ეიდგვლა შიაჰიარალა
იგურღმო ინეიუეიტ ეიმანგ,
ჯაგურ ფსაატეგაგ ეივან-ეწილა
რხანგ იხუმარუეიტ ეისანგ.

ურთ ირემამ ინგჯელუა,
იააირა დულა იციოიტ ზეგაგ;
აჰისა, ახაცია, ხუჭლა-დულა,
შითგ-კაკაქლა რიზუხყანგ.

რიააირა დუქუა უაჰგ ირთომ,
იფუგ თგრხუეიტ ირჰუაფაზ,
რემფანყაგაგ უი დგქურგელომ,
რესადგაგლ დუ რგხაიოიტ ზეზჰაზ.

იზოუხადა ჰაიფუთ ააძარა
ადუნეი იქუუ აუაა რქუგ,
ჰარა იჰამიოუ ამჩ, აღშარა
ეიწინაშუამ აკაჰგ.

იააირა დულა იგურღმო ინეიუა,
იჩა-ხუმარუა, იკუაშაუა,
შიახგზბაუა შიეილაარცგრუა
სალამ შიგსთოიტ სგუ აზჰაუა.

ა ვ ს ს

აკქურფა ეილაიწოიტ,
აკქურფა აქაჩოიტ,
ამშუნგ ხგქუ აბრა.

აჰაუა ფხარა,
ადგაგლ ფშოძირა,
ახაგყოუ აბრა.

აჯაჟილარ ფსშარა,
აყუა, გაგრა რბარა,
იანააუეიტ აბრა.

აძვე ხაა ალიმონ,
ივეთუ ამანდარინ,
ირაციაძოუბ აბრა.

იფშოძოუ აპალმა,
იპონიატი ხურმა,
ზეგა ააძოიტ აბრა.

იარშითგზ აქუატირა,
აკოლხოზ ნხარა
იანაჰაუეიტ აბრა.

ბზაბაალა ანხარა,
კულტურალა აფსშარა,
იქოიადეიტ აბრა.

აქოგცქუა ყაწო,
აიაირა შთაწო,
ფხაა ინეიუეიტ აბრა.

ჰტიგლა მრახა
იაჰხაფხაჟა
ჰანხოიტ აბრა.

ფ ს ზ რ ძ ხ ა

ამარდარა იკვდყაწალა,
ცამეიტ რთიალა ეიხაცალა,
ზენძა ისარუბ ავგნქუა.

ზარანტი იუბო აწიადლუასთა,
იარა უიაკუზააბ ამჯახუასთა,
ურხანზგალო ურთ ახუქუა.

აჰაუა თენჩუბ, ამრა ცეიუა,
ამშოზენ აყუნტიი აფშოა ინეიუა,
იუქუახუშარუეიტ უგუ თგო.

ჰტიგლა აჯაჟილარ ირფაციოლუ,
აღევცია რახაგაგ იფხააოლუ,
რემჩ არქვგუეიტ ძიგრვ არა.

აჰისა, ახაცია ჯა ზბაუა,
ჟილარ ირზეილდეჟ ყახწაუა,
შიაალა არაყა ფსშარა!

კირძალ ჩახხალია

ა მ რ ა

იგგლონ ამრა აცია იალწუა,
ამერხუაგ ხალონ აბახუ იავწუა,
სადგაგლ იახნუკქალტ.

ჟივანგუ იკვდლავიტი ირლამშავან,
რგუაქუგ ითალავიტი უი რუხანგან
სბაჰიაქუ ამითქუა ქალტ.

ამერხუაგა ხეხატი იამთუა,
წაყა ილავიუან ირკაკაქვან
ჰადგაგლაქუ იარა.

ამითქუა რზეჰიან იგუზერჰავან,
აფსაბარაქუგ ირგფშაძავან
იკაქქოიტი წაყა.

ა ბ ა ჰ ი ა

უფსი უში ციქურფალა რგნქუა ეილამშუა
ავურდიატი ხუცრა ინუხალა, ამრა უხამშუა,
ადუნეი კუგცაქუ ზეგა შიანუალა ივგოლუბ იმხუამუა,
უი ალამშარა ნარხა დუგაგ აბაჰია ითაქქუა,
უა რთავგლოლუბ ამიერ სირქუა— ალიმონ ეილფხო,
უნგწალაანძა აფშუა უქუამქავერ ახაა ძკვ ახგაკუქუო,
იგუაზერჰავოლუბ იახათავგლოლუ ხარანტი იკაქქო.
უი იახგუაქუ, ნაბ ახგზგო აფშემავგაგ დამიგმ,
აძიგ იხალა დყანდაიიუა არი აუს დაქუგმ.

არა ეიდგელოუმ აიშცია გუართა რემირა ეილაწო,
აკოლხოზაქო ნასგედულა ზეფსთაზაარა ზჩაფო.
რგუ შოფამეგურყადოი, აბაჰჩა შითეშორა იახათოუ ირქაფხო!
მანდარინეი, პატერქალთი რეჭვგ ანრაჰაუა,
ჟივანყი აფერრა იაზგელაშუა უბას იანრეზჰაუა,
ჰტიგლა ამრა გურაზელა ირზეტხოიტ, ირგზეუკოუა.

კუმბ ლომია

ბზია იშფაზბო შერი-თალში

დნექულზეიტ აწლა იმწიგში ახანგრძალო
აქ-თაარა იგუ აცფეჰიო ქალოი,
აძახუა სირ აქემქიაქუა ზქუალო
ბზია იშფაზბოი შერი-თალში!

სნეწაფშუეიტ კოლხოზ-ბაჰია ეინთიგლა,
სრფეხლოიტ ავგზცია, არახე შითალა!
იქუაჰებე აშიგერ კალათ რთიგლა
ბზია იშფაზბო შერი-თალში!

ავგ ჯბარა თაჰთიოიტ ჰიხადცალან
ამრა შაშა ხეხე უაჰხალა!
ზეგე გურთიგლა იანგყოუ თაგალან
ბზია იშფაზბო შერი-თალში!

ამთა გურღახუბ ჰაზთაგლოუ,
არფეს ატჰიგზბა უგუ ლღხალა!
აშია ანგრჰიო აქსარ ეილაგლოუ
ბზია იშფაზბო შერი-თალში!

ავტურღა მშქუა ჰაზფელან,
რნეჰიაქუ შთაჰებე შიჩეიდგშიხალა!
იიაშოლუბ ამჰა ჰაზნელან
ბზია იშფაზბო შერი-თალში!

ჩხაანგზილა!

ჩხაანგზილა! ზებლაქუა ეიმხუცუ,
სეხარა სხუცრაქუა ირგცუ,
ჰურღაო ჰაფელან აშოქუს იქოგცუ,
ბემბოი ისაბიუბ, იახლოუბ იანიგზ.

ჩაანგებნილა! ჰაშთთა, ჰგუარა,
იაცლო, იაცლო, ჰგუამი ლულუარა,
ბზანწკ იაჰმგხაუა ეილახუარა,
იაჰბაც ამჰა იაშთა ჰანგზ.

ჩაანგებნილა! ჰამრა კაჰკარა,
ჰაციგზგხაჩო ამამიქუარა,
იაჰხაფგზწო აგურღა-ჩჩარა
ჰამრა, ჰტიგლა ჰახუკგზ.

ა ვ ა რ ა შ ი ა

სოფფშიგლ ხუჰგ უმწიუაძაკუა
თენჩ აცია უნთალაფი!
უფშოი, ჰაშთთიან იჰამბაძაკუა
ამზა აგუახაგ იმხალაფი!
უთენჩრა უაჰ დაფგრხაგამ
უან ლგარა უგარამი.
უაბ დგყამზარგა უთენხადამ
უფსადგაგლ უაუბ ლაშარამი.
უანდუხალაკა დუგუალაშეარ
უაბ აიბაშრაჰკო იციახაოუ,
იხაჩაზ ჰაფხაა კუიკკ ნალაშეარ-
ინკელ იაბჯარ ხაძ ზლაიგახაოუ.
უფსადგაგლ ყალარ იშეართახან,
უბრი შთგხნგ უგგლილა.
აიდგსლარაჰკო უაწა ხან
უაბ იხაწაშა ულალი.
ოჰეგ სარფგს უმწიუაძაკუა
თენჩ აცია უნთალაფი!
უფშოი, ჰაშთთიან იჰამბაძაკუა
ამზა აგუახაგ იმხალაფი!

ა მ ზ ა

უზბოიტ უწაგზბაც ხულობგჩახალა
ულაშოი უააციგრწტ ხახანი უხალა.
უცგფხა ნაქუთიეიტ სარა სქეთა
ამზა! ამზა! უზგზგუკგდა?

ქვიან წაულა უძესო უხალო
აკოლხოზაა ამხე ანათარგალო
იღურბარც აუმა ალაშაარა.
ამხა, უაქიომი აქთალაჩარა,
ითარგალოიტ იბეიან არშავრა
უახენლაგა იაჭაუბ აკრურა
ზაარგხრა ფშაძალა იზჭაშა!
ურგქულაშა, ამხა სგზკუხშაშა.

იზმადგრუეი ბზია ბშუჯზომ

აშააკვრან აჩაირთა ბანთალო,
შეჟტი ძაძალა ბანგუბომ,
სოუფშიეღ შაშა სგუ ზენხალო
იბემდგრუეი ბზია ბშუჯზომ!

არადქუა იანგრქუგბხუა აბლიაწია
ბკაწკურ ანთიუ ეიფწარპაპო,
აუს ანბეცგზუა სბეიგურღააწია
იბემდგრუეი ბზია ბშუჯზომ!

ამრა ანხალო იკუეიკუეიუა
აჩაირთა აძაძა ინაქუბომ,
ჰკაწკურქუა თინგ ჰართ ჰანნიეუა
იბემდგრუეი ბზია ბშუჯზომ!

ნასგუ ჰამოუბ ჰართ ლგფხალა
ფხაი პნიელაბ ჰუს ჰაზგქუფო.
ბანსაციაეიო ლაფშუგ-ხაალა
იბემდგრუეი ბზია ბშუჯზომ!

ქსაუჭ აბრეხკელ

ჰ ა ქ ა ლ ა ძ ე

აშია ანაჰპიოიტ ილაშოიიტ,
 ივგროუბ შითგლა, ეიწიარგლა,
 შგროხუაგა გუბზელ აქსაფხოიტ
 აბაჰჩა ხაგროხუა ციტროუს შიგროლა.

აქილაქა ბზარგ-ბზარ წარუბ,
 ამრა იაგუცხუბ ეიშარგლა,
 ააფენრა აბრაყა იგუკუბ,
 იქუნაწოიტ შითგ-კაკაქ ხკელა.

ახუქუა ეიწიალა იჩგრობოიტ,
 ევკალიტ შაბ—წვა რგმამ იახმა,
 შიმონიე გულილი ეიკუაფხო ტ,
 ამუშოშულა—იპტუეიტ ვაფხმა.

აულიცაქუა ქგცხოიტ ეისააირა,
 ასქალტ გქულოიტ; იქუნაწოიტ
 ამრა იაქგდდგ აცფხა იახაიუა,
 აპალმა არირახა იხნაყაოიტ.

ქგროტიგლა აფა ილაფშო ახგუბ აყუა,
 აშით ირგგლოუბ ჟი ბზიაბარალა,
 იხუქგრა შიახუა—ხელტ აბრაყა,
 ჰბერიი ჰზაადახ ჰგროხაწარალა.

აიბაშრა ანახავოზ იმცახა
 ჰტიგლა ხუქგ ირშოანხაგოუ,
 იხაჩეიტ აყუა—აფსთაწარაცკახა
 ამიქარ ეიფშო იქააქყაწაგოუ.

ც ხ უ მ ¹⁾

აშიახუა რაცია იფხვიფხვიუა
ამშოგნ აგუ აჩახანაგეციტ,
ამრაგგ—აძგ წაულა იახნეიუახ
აშიათჳ ნგხზგლან ინთაშიე ტ.

ალაშცარა ამწიგეჳვა ვაშთუა
ახუქუა ფშალა ინარხალციტ.
ბაგრატ რბაა ჟიგტი იბზარუახ
უაჳეიგ აშიიჩი აძახუეი ეიმნახალციტ.

ზნგ აბააჳუგ აფსთაზარა ეიხულაჩჩო
ძეილაჩჩოჩარას იმჯასუან.
აფშა იშთნახგზ ამშოგნ ეილაჩჩო
უაჳეიეფშო აბრაჳა აჳუარა ინასუან.

აგუაჳრეი აძგრთენი ზეგა ახგაუა
ცხუმ-ქალაქა გგლან ილულუანგ.
კმალაშიგრ აბააგუარა აფგან უა
ჰაშხაქუა რგშოჳაგგ ინაგდანგ.

აჰიგნოქარ ბაგრატ დოუ მგრალა
ინირწიონ ჰტიგლაზ ირგჰაციოუ.
სრგზფშოუე ტ აბააჳუბქუა ბზია ბარალა.
ჰთოჳრგზ ახაძრა იაცგრჳდოუ.

აციაშქუა კახაა სააიგუა აბრაჳა
ინასქუაქქეიე ტ აგა იხგქქალო,
აბარ იბგრალაშზა სნალათშოტ აჳუა
იშითგ-კაკაქუ ქოგც აამთალა.

¹⁾ აჳოტოძა აჳუა ქვრთშიალა ცხუმ ჰია იაშთან.

კონსტანტინ არგუნ

ფსუქიკხან აზია

ფსგრძხა, ფსგრძხა აცეგწლაშოარა
ამანდარინა ეიხანგჰიჰიგ,
იგერ ჰარაკ ახუ მარდარა
ეიუატიემ ამითქუა ახანგჰიჰიგ,
აფშახან ააიუეიტ იხეხუხუალა
იარგლასუეიტ აფსარა,
ურთ ნხერხუოიტ ფშალა-ფშალა
ითალაზშია რგფსგ აბრა!
ნაყშია ითანოროიტ აგუგუა-აგუა ჰია
აძგ ხგოროიტ ეილაშოუა,
ამშოგნ ასუეიტ აჩარა ჰია
აყუარაჰოგ იხუაშოუა.
ფსგრძხა, ფსგრძხა აცეგწლაშოარა
ამანდარინა ეიხანგჰიჰიგ,
იგერ ჰარაკ ახუ მარდარა
ეიუატიემ ამითქუა ახანგჰიჰიგ.

აკოლხოზ აზია

ჰაიკ ამარჯა, ავგზცია შიხა
იკჰ. ჰგოუა აჩოვა ზკგუ,
ლასგ ჰალგაჰ, შიხა-სახა
ჰარაშიატიქუა შოეიბაკოუ!

ანახანგ ციყა აბრიგადა,
იჰაცლაბუა რგმხე იხუჰ,
ჰრგწახარკუ? მამ, იჰჰიდა
ირაფაავარკ ჰთახუჰ.

ღასსე ჰალგამ არაშიორა,
ათათენ ყატო იაზჰალაპ,
დეკ მერწეკუა, ავგზცია აქოჯნო
ეიუენე ჰალაგარტი იყალაპ.

ჰაიტ ამარჯა, ავგზცია შიახა
იკჰაძეგრუა აჩუაგა ზეგუ
ღასსე ჰალგამ, შიახა-სახა
ჰირაშიატიქუა შოეიბაკოუ!

ხკაპარაჩან

ილაჰწაქუაზ ზეგე ამთალა,
უმბოი ითაავალტ აღდარაჰია,
ზეგე ჰაზეგურდლოიტ ლაფშო-ხაალა
აჩუაგრა იაჰფელაზ აგუარაჰია.

ხკაპარაჩან იგუაზერჰავლოუპ,
აბღეჟ კაქუა ეილაჯჯე
ახკაპარა ეიუჰაშითენ არახუ ალოუპ
ურთეჟე ირეცუპ აძიერჯე

იახაბალაკე აფჰიყუაქუა
ითაგეღაუპ რხექუა ხუხუაძი,
მაკეა ითარმეალაც აუთრაქუა
ახულ თაგეღოუპ, ახე გეაქიძი.

ამცა ახყა-ხყა იბლუაშია
იმცახურთეიტ აწაწმეჯ,
სუარდენგეჟ აფსე ამოლუშია
იანწიგელან ასაფეჯ.

აშიაფეჯაფ რფშოტიე ფსახნე
აკაფსარა იაქოჯნ რბღეჟ,
აკუარა-ჰქაქუა რბეჟ შთგხნე
ახახაჰია ილეიუან აღიახეჟ.

აბარ ჯაუკეჟე ამეჟ შოანძი
იგელანე ამჰა იანუპ,
ციეკეანაწე ეილაშიშიაანძი,
ახა ყუშიანე იაიგატიუპ.

ავგ თაბთიეიტ, აჭატი შაჩხუმ
აში, აბესთა აყუდელიღრშიშია
აუატკა ჯბარა, აჯანჯგხუ მაკემ
ატაიგზბა ინლგეზ ინაწიანშია.

სასი-ფშიგმეი აწიცა ეინგშიყდა
აქილარ რნგჭაიჭუა შიგმკუიეი?
ჭაიტ ამარჯა შინაპე ეინგშიყდა
ზეგა პატულუბ, შიგმკუაშოუეი?

შუამიღ ბგანბა

ანაპთარჯა

ანაპთარჯა ბარა ბფამთა,
სგუ აზნარჰაუეიტ ისემოუბ სარა,
სგფსადგჯელ აყნგტი ბნაპამთა
იფანგ ისზაბთიეიტ ბარა.

იყალაბ წგხლა მაცარა
ისზგბფაზარ უი უბრა,
აფსრა საქუფო აფსთაზარაზ
სა სანეიბაშუაზ აბრა.

ამთა სზაიეიტ სა სზგნხაიალოზ,
ჰაიაიირა ყალრეიტ, სგუაყაფხა,
ბა ბსგმბაცკუან სგუ ბშანაალოზ
ისანაჰიეიტ ბნაპთარჯა.

სკჰა იახჲ

სნატიეიტ ათაკ უზგზვბ ჰია,
უსალამ ანსოუ,
სა უსხაშოთუამ ხარა უციეიტ ჰია,
სკჰა კერ ისზაფსოუ.

სხგ უთა, სგუ უთა, საშია უალა
სუზგუეკგუბ სარა,
ხაძდუ განგ უაჰზაარც ეიბგალა
უახიგზ, უახაიძაზ, არახხ.

აღა დჰაქულარ უეიწამხაროუბ,
გუეიცამკლა უიფულ,
ჰტიფლა ბზიახუ ტიემ დთამლაროუბ,
იგუ აფსა გწაკ—დგნკგლ!

უა უგურავოუბ ჰაფსადგაგლ დუძდაზ,
აჯუგრ ეფშო ულუღუაზ,
უი ხად დულა უნგ ახტრუწარც
ინაკუზაალაკა უხზიაზ!

* *
* *

ამრა ააძაგა ანაკაფხო,
აყარმაწგს ანაშიაჰიო,

აფშოა გურღაანუხა იანაასუა
იუბოიტ უბრა უანგმკასუა:

ბაჰჩეი-შიგრი რგგუთანგ,
ლგზტციეი ლარეი ეილანგ,

ესთაგალან ოქიაანგ,
ამანდარინა რაციაანგ,

ითარგალოიტ იუქაფხო,
იგურღაა-ხუმარუა აშია ჰიო.

აბრა დგნხოიტ სგუ ითნგმწიო,
სბზიაბარა სგშით იქუგმწიო.

ამ ანაჰუან

ამში ხუმარუა ილაშოა-ლაშოო
ინეიუეიტ აჟივან იალა,
აფშოა გუაზგრჰაგა აჩგრთენჩნგ
აბაჰჩა ეიმნადოიტ ფშიაალა.

იციქურფო ინეიუან
ხგ-რადნგლა ეილათიო აძიას,
აწარაქუა რაშია ალგკუან
ახულფაზ მიტიშია იბზიაზ.

სგუ თამგგლო, სა სნაფშო-ააფშოუა
ამ ხექუან სლჟეი-ჟეიუან,
ო, დაბაყოუ სვგზა ბზიანუ?
დზბომგზტ უი, სგუათეიუან.

სგუ ნათრგსენ სშა აახუძარიტ
ლაშიაბჟ საჰაიტ სვგზა.
იაკვიტ უსყან, ეგაგლაშვიტ
სგუაქვჟ იხხაძა აციემზა.

აყარმაწგს აშია უმჰიან,
აფშა უშოგბჟ თუმგან,
უთენჩხა უარა აძიასგაგ
სხუცვრთა საფუმგან.
უი დგსზააიუან დკაფხა-კაქკო
დგურდმახუხა გურთივლა,
ო, სგულილ ხგშით, სგმზა შააშა,
სა სგუ თიუა ბა ბგლა.

სგუა, სგუა ლა სნალფელავიტ
ინარცკაკნგ სგუაფხარა,
ბზიბარგლა ითიგნ, იშააშჰან
სვგზა ლგბლა თფხარა.
ხაა ჰაიციაჟიო ჰამაცარა
აძ ხეჰუან ჰლავი-ვეიუან,
მბატშია ისირგზ აფსაბარა
ჰაინიარა არჩვიუან.

ამზა ხუძარუა ილაშა-ლაშო
ინეიუან აჟივან იალა,
აფშა გუაზგრჰაგა აჩგვრთენჩნგ
აბაჰა ეიმნადონ ფშაალა.
იციქურფო ილავიუან ხგ-რაზნგლა
ეილათიოზ აძიას,
აწარაქუა რაშია ალგვუან
ახულფაზ მიტშია იბზიან.

ა ხ ძ უ ა

ღვრმიტ გულია

სტალინ იხამალა აშია	3
აღმა ააქუგქუსგლტ	4
ანაწა-ინაწა იაშია	5
ამშუგნ	"
აიააირა	6
ამშუგნ აქუგ	7
აშუარფე იაწია	"
ამითეი აქუარციეი	8
ჯამბულ	"
აშხაქუეი ამშუგნი	9

ბაგრატ შუნქუბა

გე-მრაკე	11
ჩხანბზიალა	12
მოსკვა	13
თენჩ ივნგყა დცონ შარუან	14
სეჟალაქა	17
აიააირა ამშუ	19
თავალანტიი აბაპჩა	20
აქგრხაწა იგულარშიარა	21
აპატგრქალ	22
აჰიეს	23
ჩხანბზიალა, აქ ღვრლოუეიტ	24
ამჟან	25
აჩგრხუმარკვ	28

ქიააზემ აგუმაა

პრაზყაზე აშია	29
კაგკაზ აფა ბერია	30
აფსნგტიი აშხაქუა	31

აშახტიორ იაშია	32
ათსთაზარა აშიაქუა	"
აშითეც	33
კრემლტი იაიწია	34
უარა უაშიაქუა	35
ანგჰიაქუა	36
ასალამ აყუაყა	37
აჭარაპენ	38
გენაცვალე	41
ბზია ბზეზბო აბრიაზამი	"
აშითქუა რექალაქა	42
ან	43

ხუტა ბერულავა

ჰაიაშირა აშიაჰიავ	აქერთშიაგატი ეითაგოუბ	47
საბდუ		49
არკაშო		50
აჭერხაწა		51

ალექსეი ჯოპუა

კრემლ	52
აქი იაშია	53
შიაი ჰაისაბ	54
ითარგალოიტ ამხე	55
აჩაიჭოვხე	56
ქართ	57
აშახტიორ იახა	58
აფა დიიტ	59
აუარდენ-ხაჩა იაშია	60
ან-დუ ლაშია	61
აჩოგრკრაქო	62
აკოლხოზ რინოკაქო	"
სფესადგაგლ იაიძაზ აფერკ	64
აჩოგრხუმარკე	"
აფხატი იაბზიაბარა	65
ახად რჩაფონ	66
სჰაბლა	67

ლეუარსა კუწნია

პპოეტ იაშია	68
რიწა	71
ააფენ	72
ახაჩა	74
აბრივადირ არსანა	75
საშია	76
აფსადგაგულ აშია	77

ივან თარბა

სქეტა	79
იხნეშეინთარადა	80
ბიფელ აფაიგზბა	"
აყუა აზგ აშია	82
დონ ახეკუან	83
აიაირაშია	"
ახაჩა	84
უშუთასირუ აფსნე	86

სანდრა სანგულია

კუდრე	89
პაფსადგაგულ აფა	"
ამშუგენ	90
ამხაკუგ	91
ლახარაჩ აძეხა	"
თავალან	92
აიაირა აშია	"
აწნ აბაპჩაქო	93
აშთარეკავ	94
აშუგქუს ჭუგკანტი ასალამ	95
აყუა აზგ აშია	96

ჭეჭეკუა ფოტუა

ჩხაჯრათავალარა	97
თარაშ იხუცრა	98
ახაჩა იაშია	99
ახაჯვიე ეიფშო	100
იბზიოლუბ	"

აგულაშვიარი	101
ქეკეკუა ნოდია	
სეტსადგაგლ	103
აფსნე	104
ლგხნე	"
დახაგრემბო ილხციაჟიოიტ	105
ალიას იაშია	106
აფხენ აქეთაქო	"
აშიაფგჯათ რებღაგცქუა	107
სჩოგვ	108
ალექსეი ღაშვირია	
სეტსადგაგლ	109
აჩაგაშია	"
ანეჰიაქოა-დუ	110
ანაგრხუმარკვ	112
აფშოქოგხრა	113
წხებჟონ სეკალაქა ახუაქოგ	114
კიწა აჩა	
აყარმარა	116
ოკტიაბრ დუ	"
ლენინ	117
აფსნე	"
შემა ამქუაბ	
იგურღაო ინეიუეიტ	119
აფსნე	"
ფსერძხა	120
კირშალ ჩაჩხალია	
ამრა	122
აბაჰჩა	"
კუმჰ ლომია	
ბზია იშოფაზხო შერი-თალში	124
ჩაანგბზიალა	"

აგარაშია	125
აშია	
იბემდგორუეი ბზია ბშოგზბო	126

-მზაუქ აბრჯკაელ

ჰაქალაქა	127
ცხუმ	128

კონსტანტინ არგუნ

ფსგრძხაზ აშია	129
აკოლხოზ აშია	"
ხკაარაჩან	130

შოამილ ბგანბა

ანაპთარფა	132
სვგზა იახა	"
ამრა ააძაგა	133
აძ ახექუან	"

არედაქტორ ხ. ბლაჟიბა.

ეი00716. აკაფხზარაზე ანაპე აწავუბ 14/XII 1947 შა. 8³/₄ კაღუნა
ბლაღც უყოლუ აზაკაზ № 2326. ატირაფუ 2100.

ПОЭТЫ АБХАЗИИ

СТИХИ

(на абхазском языке)

Сухуми, 1947 г.

562 10 226.

5015

48-112

044105340
012-01101000